

PENSIOENREGLEMENT

2024

Dit reglement geldt vanaf 01-04-2024

Bent u of was u beroepsmilitair of daarmee gelijkgestelde en werkt u op basis van het AMAR? Dan geldt voor u het pensioenreglement voor de militairen.

Inhoudsopgave

1.	Leeswijzer	4
2	Deelnemen aan de pensioenregeling van ABP.....	7
3	U neemt deel aan de pensioenregeling van ABP.....	9
3.1	Start van uw pensioenopbouw	10
3.2	U heeft een partner	11
3.3	U heeft kinderen jonger dan 25 jaar	13
3.4	U wordt ziek	14
3.5	U gaat uit elkaar	17
3.6	U krijgt meer of minder salaris	22
3.7	U heeft verlof.....	23
3.8	U krijgt ontslag of u neemt ontslag.....	24
3.9	U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt.....	26
3.10	U stopt met pensioen opbouwen bij ABP. De keuzes die u kunt maken	30
3.11	Uw keuzes als u met pensioen gaat.....	31
4	U bouwt geen pensioen meer bij ons op.....	32
4.1	Uw deelname stopt.....	33
4.2	U heeft een partner	35
4.3	U heeft kinderen jonger dan 25 jaar	36
4.4	U wordt ziek	37
4.5	U gaat uit elkaar	38
4.6	U overlijdt, uw partner of uw ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt.....	40
4.7	Uw keuzes als u met pensioen gaat.....	43
5	Uw keuzes als u met pensioen gaat	44
5.1	U wilt met pensioen op het moment dat u AOW krijgt.....	46
5.2	U wilt eerder of later met pensioen dan op de datum waarop u AOW krijgt. Of u wilt gedeeltelijk met pensioen.....	47
5.3	U wilt meer of minder pensioen	52
6.	U bent met pensioen	55
6.1	U krijgt een partner.....	56
6.2	U heeft kinderen jonger dan 25 jaar	57
6.3	U gaat uit elkaar	58
6.4	U overlijdt of uw partner of uw ex-partner overlijdt.....	59
7.	Premie en pensioenberekeningen.....	62
7.1	Pensioenopbouw ouderdomspensioen	63
7.1.1	Uw pensioengevend inkomen	64

7.1.2 De franchise (het bedrag waarover u geen pensioen opbouwt)	67
7.1.3 Het opbouwpercentage (het percentage waarmee u jaarlijks pensioen opbouwt)	68
7.1.4 De meetelwaarde	68
7.1.5 Uw deeltijdpercentage	70
7.2 Partnerpensioen en wezenpensioen	74
7.3 Berekening arbeidsongeschiktheidspensioen	77
7.4 Maximale bedragen voor uw pensioen	78
7.5 Hoogte pensioenpremie	79
7.5.1 Uw werkgever betaalt uw premie niet.....	81
7.6 Verhogen van uw pensioen (indexeren).....	82
7.7 Verlagen van uw pensioen.....	84
8 Wij kunnen uw pensioen in één keer betalen (Afkopen)	85
9 U verandert van werkgever en u wilt uw opgebouwde pensioen meenemen (Waardeoverdracht).....	87
10 Situaties waarin wij niet uitkeren	89
11 Gemoedsbezwaren.....	90
12 Informatie die u aan ons moet doorgeven en informatie die u van ons krijgt	94
13 Vragen of u bent het ergens niet mee eens	97
14 Regelingen waar u voor kunt kiezen	100
14.1 ABP ExtraPensioen	100
14.2 Nettopensioen	103
1. Wat is een nettopensioenregeling?	104
2. Deelname en start	106
3. Einde regeling, eerder stoppen of overlijden.....	110
4. Premie en kosten.....	112
5. Opbouw voor extra ouderdomspensioen	114
6. U gaat uit elkaar	115
7. Fiscale maximering en afkopen.....	116
8. Verhogen en verlagen van pensioen	117
9. Jaarlijks overzicht opgebouwde waarde	118
14.3 Andere situaties waarin u bij ons aanvullend pensioen kunt opbouwen.....	119
15 Vaststelling pensioenreglement.....	120
Bijlage 1 Tabellenboek met voorbeelden.....	121
Bijlage 2 Begrippenlijst	147
Bijlage 3 Bedragen en percentages	152
Bijlage 4 Overgangsbepalingen	153
Bijlage 5 Bedragen en percentages overgangsbepalingen.....	194

1. Leeswijzer

In dit reglement vindt u uw rechten en plichten van uw pensioen bij ABP.

Wilt u een overzicht wat deze pensioenregeling inhoudt? In [laag 1](#) en in [laag 2](#) (op de ABP site) vindt u in het kort de belangrijkste informatie over uw pensioenregeling. Dit is laag 3. Hierin vindt u alle rechten en plichten over uw pensioen.

Wat is er geregeld?

Bijvoorbeeld is er partnerpensioen? Of kan ik eerder met pensioen en wat zijn dan de voorwaarden? De antwoorden op uw vragen zijn afhankelijk van de levensfase waarin u zich bevindt.

- U neemt deel aan de pensioenregeling van ABP ([hoofdstuk 3](#))
- U bouwt geen pensioen meer bij ons op ([hoofdstuk 4](#))
- Uw keuzes als u met pensioen gaat ([hoofdstuk 5](#))
- U bent met pensioen ([hoofdstuk 6](#))

Let op! Als u gedeeltelijk met pensioen gaat kunt u uw antwoorden in hoofdstuk 3 (voor het gedeelte dat u blijft werken) en hoofdstuk 6 (voor het gedeelte dat u met pensioen gaat) vinden.

Hoe berekent ABP de hoogte van het pensioen?

Hoe hoog is mijn pensioen, of wat krijgt mijn partner als ik overlijdt? Dit is onder andere afhankelijk van het aantal dienstjaren, uw inkomen, uw burgerlijke staat en eventueel uw arbeidsongeschiktheid.

Dit leest u in [hoofdstuk 7](#).

Wat zijn overgangsbepalingen?

In het verleden hebben er bepalingen in het reglement gestaan die alleen gelden voor de mensen die toen deelnamen. Deze kunnen op u van toepassing zijn en invloed hebben op de hoogte van uw pensioen. Dit noemen wij overgangsbepalingen. Als er ergens in het reglement overgangsbepalingen gelden, ziet u een blokje met de tekst overgangsbepaling, u ziet dan bijvoorbeeld:

Overgangsbepaling als u op 1 januari 2015 65 jaar of ouder was
[H3]

Dat betekent dat als u op 1 januari 2015 ouder was dan 65, u dan in de bijlage 4 Overgangsbepalingen bij nummer H3 kunt zien of deze overgangsbepaling op u van toepassing is. In de overgangsbepalingen kunnen termen staan die niet of met een andere definitie in dit pensioenreglement voorkomen. Voor deze termen geldt de definitie van het pensioenreglement waar de overgangsbepaling uitkomt.

Verschillende type vragen

In het pensioenreglement leest u wat uw rechten en plichten zijn. Hoeveel pensioen u heeft opgebouwd vindt u in [MijnABP](#). Wilt u weten hoe dit bedrag is opgebouwd, dan vindt u dat in hoofdstuk 7 Premie- en pensioenberekeningen. Was u voor 2018 al in dienst? Dan kunnen voor u overgangsbepalingen gelden. Die vindt u in bijlage 4.

Samengevat:

Type vraag	Aard v.d. vraag	Voor wie	Waar antwoord
Wat	Wat is er geregeld	Voor iedereen, zie ook de overgangsbepalingen	Pensioenreglement
Hoeveel	Hoogte pensioen	Voor iedereen anders	MijnABP (informatief)
Hoe tot stand gekomen	Uitleg over rekenwijze	Voor iedereen hetzelfde, maar zie ook de overgangsbepalingen	<ul style="list-style-type: none"> • H 7 Premie en pensioenberekeningen • Bijlage 4 bij pensioenreglement

Begrippen en definities

We gebruiken begrippen en definities om de vragen efficiënter te beantwoorden. Als u wilt weten of we hetzelfde bedoelen kunt u de toelichting in de [begrippenlijst](#) opzoeken. In sommige gevallen ziet u ook een link staan naar een ander onderdeel van het reglement waar we het begrip uitgebreid toelichten.

MijnABP

In [MijnABP](#) vindt u het pensioen dat u gaat ontvangen als u op uw AOW-leeftijd met pensioen gaat. In dit bedrag hebben wij de berekeningen van de overgangsbepalingen verwerkt. Hier kunt u ook uitrekenen wat andere keuzes voor uw pensioen zullen betekenen. De pensioenbedragen die daarin staan zijn geen onderdeel van dit pensioenreglement.

Let op! Wij kunnen in [MijnABP](#) niet op ieder moment het exacte bedrag laten zien. Dat doen we op het moment dat u met pensioen gaat, of eerder als u daar naar vraagt. Het bedrag dat u in [MijnABP](#) ziet is daarom informatief. U kunt er geen rechten aan ontleen. Dat geldt voor alle informatie die u in [MijnABP](#) ziet.

Schriftelijk

Brief of digitaal.

We/ons

De 'Stichting Pensioenfonds ABP' of het ABP-bestuur.

U/ik

We spreken u aan in 3 situaties:

- U bent deelnemer aan deze pensioenregeling (zie begrip [deelnemers](#)), of;
- U heeft gewerkt bij een ABP-werkgever maar bent nog niet gepensioneerd, of;
- U bent gepensioneerd.

Zij/hij

Als we over uw partner spreken. Vanwege de leesbaarheid gebruiken we hij en zij willekeurig door elkaar.

2 Deelnemen aan de pensioenregeling van ABP

Stichting pensioenfonds ABP is het bedrijfstakpensioenfonds voor mensen die werken bij een [ABP-werkgever](#), of daarbij hebben gewerkt en hun nabestaanden.

Let op! Bent u of was u beroepsmilitair of valt of viel u onder het militaire ambtenarenreglement? Dan geldt voor u het pensioenreglement voor de militairen.

ABP-werkgevers zijn:

- de overheidswerkgevers, bedoeld in de Wet privatisering ABP;
- bedrijven, verenigingen of stichtingen die vrijwillig bij ons zijn aangesloten.

Wanneer bent u deelnemer bij ABP?

U bent deelnemer en bouwt pensioen bij ons op in de volgende situaties:

- U bent overheidswerknemer in de zin van artikel 2 van de Wet privatisering ABP.
- U bent in dienst bij een vrijwillig aangesloten werkgever. Het kan zijn dat u toch niet deelneemt, omdat uw werkgever andere afspraken heeft gemaakt. Informeer hierover bij uw werkgever.
- U bent uit dienst. U bent dan deelnemer zolang u op basis van dat vorige dienstverband bij een ABP-werkgever recht heeft op:
  - een arbeidsongeschiktheidspensioen van ABP, of;
  - een ontslag- of werkloosheidsuitkering. Ontvangt u een ontslaguitkering in verband met functioneel leeftijdsontslag of een uitkering uit hoofde van een bezwarende functie? Lees dan de toelichting hieronder.
- U neemt vrijwillig deel aan de pensioenregeling van ABP.

Let op! Heeft u meerdere ABP-werkgevers? Wij kijken per werkgever of u deelnemer bent.

Ontvangt u een ontslag- of werkloosheidsuitkering?

U bent deelnemer tot uiterlijk de dag waarop uw ontslag- of werkloosheidsuitkering is gestopt. (zie bijlage 2 [Begrippenlijst](#))

Ontvangt u een ontslaguitkering in verband met functioneel leeftijdsontslag of vanwege een bezwarende functie?

Ontvangt u een ontslaguitkering in verband met functioneel leeftijdsontslag of vanwege een bezwarende functie? Heeft u recht op die uitkering op basis van een op 31 december 2014 bestaande regeling? Dan eindigt uw deelname bij ABP op de eerste dag van de maand nadat u 62 bent geworden.

De leeftijdsgrens van 62 geldt **niet** in de volgende gevallen:

- Overlijdt u voor uw AOW-leeftijd? Dan berekenen wij het partner- en wezenpensioen ook over de tijd tot de datum waarop u de AOW-leeftijd zou bereiken;
- Heeft u op of na 1 januari 2015 recht op een ontslaguitkering in verband met functioneel leeftijdsontslag op basis van het Besluit uitkering wegens functioneel leeftijdsontslag burgerlijke ambtenaren defensie? Dan blijft u deelnemer zolang u die ontslaguitkering ontvangt.
- Maakt u gebruik van de mogelijkheid om vrijwillig deel te nemen aan deze regeling? U blijft deelnemer zolang u hier gebruik van maakt.

Overgangsbepaling als u gewezen deelnemer bent met recht op invaliditeitspensioen

[11][12]

U heeft gemoedsbezwaren om aan deze regeling deel te nemen.

Als u gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering kunnen we u vrijstelling geven om aan deze regeling mee te doen. Dat geldt ook voor uw werkgever. De regels die hiervoor gelden staan in hoofdstuk 11 [Gemoedsbezwaren](#).

3 U neemt deel aan de pensioenregeling van ABP

U bouwt pensioen bij ons op

In dit hoofdstuk kunt u vinden waar u als [deelnemer](#) recht op heeft.

Hieronder vindt u situaties waarin u vragen over uw pensioen kunt hebben.

- 3.1 [Start van uw pensioenopbouw](#)
- 3.2 [U heeft een partner](#)
- 3.3 [U heeft kinderen](#)
- 3.4 [U wordt ziek](#)
- 3.5 [U gaat uit elkaar](#)
- 3.6 [U krijgt meer of minder salaris](#)
- 3.7 [U heeft verlof](#)
- 3.8 [U krijgt ontslag of u neemt ontslag](#)
- 3.9 [U overlijdt, uw partner overlijdt of uw kind overlijdt](#)
- 3.10 [Uw deelname stopt. De keuzes die u kunt maken](#)
- 3.11 [Uw keuzes als u met pensioen gaat](#)

3.1 Start van uw pensioenopbouw

Heeft u een nieuwe baan en gaat u werken bij een ABP-werkgever? Dan gaat u pensioen bij ons opbouwen; zie hoofdstuk 7.1 [Pensioenopbouw ouderdompensioen](#). Uw werkgever meldt u aan bij ABP, u hoeft zelf niets te doen. U krijgt daarover van ons een brief.

Werkte u hiervoor bij een andere werkgever die niet bij ABP was aangesloten?

Werkte u hiervoor bij een andere werkgever? En heeft u daar pensioen opgebouwd? Dan kunt u ervoor kiezen de waarde van dat pensioen mee te nemen naar ABP. U leest hier meer over in hoofdstuk 9 [Waardeoverdracht](#).

Krijgt u AOW en gaat u daarna werken bij een ABP-werkgever?

Ontvangt u AOW en gaat u daarna werken bij een ABP-werkgever? Dan kunt u vrijwillig pensioen bij ons opbouwen. Daarmee kunt u uw pensioen verhogen. Zolang u blijft werken kunt u dit doen, maar uiterlijk tot 5 jaar na uw AOW-leeftijd. U moet ons hierover binnen 9 maanden een brief sturen nadat u bij uw nieuwe werkgever bent begonnen. U betaalt de pensioenpremie helemaal zelf.

Blijft u doorwerken bij een ABP-werkgever terwijl u AOW krijgt? En wordt uw contract ongewijzigd voortgezet? Dan loopt uw opbouw gewoon door. (zie hoofdstuk 5.2 [Ik wil eerder, later of gedeeltelijk met pensioen](#)).

Ontving u al een arbeidsongeschiktheidspensioen toen u bij een ABP-werkgever ging werken?

Voor het gedeelte dat u arbeidsongeschikt bent bouwt u misschien premievrij pensioen op. Dit doet dan uw vorige pensioenuitvoerder. Uw vorige pensioenuitvoerder bepaalt of u dan premievrij pensioen blijft opbouwen.

Wilt u iets weten over uw pensioen

In hoofdstuk 12 [Informatie die u aan ons moet doorgeven en informatie die u van ons krijgt](#) leest u hier meer over.

3.2 U heeft een partner

Heeft u een partner? Om voor partnerpensioen in aanmerking te komen, gelden de onderstaande voorwaarden.

Aan welke voorwaarden moet u voldoen?

1. Bent u getrouwd of heeft u een geregistreerd partnerschap?

Bent u getrouwd? Of heeft u een geregistreerd partnerschap? En woont u in Nederland? Dan krijgt uw partner automatisch partnerpensioen. U hoeft dan niets te doen. Woont u in het buitenland? Dan krijgen wij niet automatisch door dat u getrouwd bent of een geregistreerd partnerschap heeft. Dan moet u dit aan ons [doorgeven](#).

2. Woont u samen, maar bent u niet getrouwd en heeft u geen geregistreerd partnerschap?

Woont u samen, maar u bent niet getrouwd en heeft u geen geregistreerd partnerschap? Dan kan uw partner ook partnerpensioen krijgen. Daarvoor gelden de voorwaarden die hieronder staan:

- U en uw partner hebben een notarieel gesloten samenlevingscontract. In dat samenlevingscontract moet staan dat u over en weer bijdraagt aan de kosten van levensonderhoud.
- U en uw partner wonen in dezelfde woning. En in de basisadministratie personen staat u allebei ingeschreven op dit adres.
- Uw partner is niet uw ouder, grootouder, overgrootouder of uw kind, kleinkind of achterkleinkind.
- U of uw partner zijn niet ook getrouwd met iemand anders en hebben ook geen geregistreerd partnerschap of een partnerschap in onze regeling met iemand anders.
- U moet zelf aan ons doorgeven dat u samenwoont. Op het moment dat u dit aan ons doorgeeft, moeten u en uw partner ouder zijn dan 18 en u mag nog niet de AOW-leeftijd hebben bereikt.

Wanneer eindigt voor ons uw partnerschap?

Uw partnerschap eindigt voor ons op de dag:

- dat u niet meer getrouwd bent of een geregistreerd partnerschap heeft. Een scheiding en het einde van geregistreerd partnerschap krijgen wij door van de gemeente;
- dat wij van u of uw (ex-)partner een schriftelijk bericht ontvangen dat u niet meer samenwoont met de partner waarvan u heeft doorgegeven dat u met hem of haar samenwoont;
- dat uw partner overlijdt;
- dat u of uw partner trouwt of een geregistreerd partnerschap krijgt met iemand anders;
- dat u of uw partner bij iemand anders als partner met een samenlevingscontract bij ons geregistreerd staat;

- dat u niet reageert op onze periodieke vraag om aan ons te bevestigen dat uw partnerschap aan de voorwaarden voldoet die ABP stelt. Dit vragen wij u als u heeft doorgegeven dat u samenwoont met een partner waarmee u niet bent getrouwd of geen geregistreerd partnerschap heeft. U krijgt van ons dan een termijn van 6 weken om schriftelijk te bevestigen dat u aan de voorwaarden voldoet. Reageert u niet binnen 6 weken? Dan herhalen wij dit verzoek. Uw partnerschap eindigt dan zes weken nadat u het herhaalde verzoek heeft ontvangen en u hier niet binnen 6 weken op reageert.

Overgangsbepaling als u op 1 januari 2015 65 jaar of ouder was

[H3]

3.3 U heeft kinderen jonger dan 25 jaar

Als u overlijdt, krijgen uw kinderen pensioen. Dit noemen we wezenpensioen. In [MijnABP](#) ziet u hoeveel wezenpensioen uw kinderen krijgen als u overlijdt.

Wat moet u doen als u kinderen heeft?

Als u kinderen heeft, hoeft u dit niet aan ons door te geven. Deze gegevens krijgen wij namelijk van uw gemeente.

Let op! Woont u in het buitenland? Dan moet u wél aan ons doorgeven dat u kinderen heeft.

Welke kinderen krijgen wezenpensioen?

Als u overlijdt, krijgen uw kinderen wezenpensioen als:

- ze jonger zijn dan 25 jaar, en;
- ze in de BRP als uw kind ingeschreven staan, of;
- de kinderen (niet uw biologische kinderen) deel uitmaken van uw gezin en waarvoor u de kosten voor levensonderhoud betaalde, of;
- u als biologische vader volgens de wet of door een notariële akte de kosten voor levensonderhoud moet betalen.

Let op! Kinderen die u voor adoptie hebt afgestaan krijgen geen wezenpensioen als u overlijdt.

Let op! Kinderen (niet uw biologische kinderen) die deel gaan uitmaken van uw gezin of waarvoor u als biologisch vader de kosten van levensonderhoud moet betalen, moet u wel aanmelden (zie ook hoofdstuk 12 [Informatie die u aan ons moet doorgeven en informatie die u van ons krijgt](#))

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[F1]

3.4 U wordt ziek

Wordt u ziek? En bent u ziek geworden bij uw huidige of vorige ABP-werkgever? Dan krijgt u de eerste twee jaar salaris van uw werkgever. Hoe hoog uw salaris in deze periode is, staat in uw cao of uw arbeidsovereenkomst. U en uw werkgever betalen in deze periode samen de volledige pensioenpremie.

Wat gebeurt er als u twee jaar ziek bent?

Bent u twee jaar ziek en heeft u recht op een WIA-uitkering? Of heeft u eerder recht op een WIA-uitkering? Dan heeft u recht op het volgende:

1. U heeft recht op arbeidsongeschiktheidspensioen.
2. Vanaf de datum van uw ontslag gaan wij door met pensioen opbouwen en hoeft u geen premie meer te betalen voor het gedeelte dat u arbeidsongeschikt bent.

Voorwaarde voor beide is dat u recht heeft op een WIA-uitkering en het arbeidsongeschiktheidspensioen is aangevraagd. Dit geldt ook als uw WIA-uitkering € 0 is. We stoppen hiermee op het moment dat u geen recht meer heeft op een WIA-uitkering.

Let op! Bij een VVU-uitkering stopt het arbeidsongeschiktheidspensioen uiterlijk na 10 jaar.

Hieronder leggen we uit waar u recht op heeft.

1. U heeft recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen

Wie vraagt uw arbeidsongeschiktheidspensioen aan?

- Heeft u recht op een WIA-uitkering? Dan moet u uw arbeidsongeschiktheidspensioen zelf bij ons aanvragen. Wij betalen de uitkering aan u op het moment dat we uw aanvraag hebben goedgekeurd.
- Bent u niet ontslagen en heeft u liever dat u uw arbeidsongeschiktheidspensioen via uw werkgever ontvangt, kan dat ook. U moet dat dan samen met uw werkgever bij ons aanvragen.

Hoe lang krijgt u een arbeidsongeschiktheidspensioen van ABP?

Uw arbeidsongeschiktheidspensioen begint op het moment dat u recht heeft op een WIA-uitkering. We betalen deze uitkering in de 2^e helft van de maand. De uitkering stopt op het moment dat uw recht op de WIA-uitkering stopt.

Uw arbeidsongeschiktheidspensioen stopt ook als u overlijdt. De uitkering stopt dan op de laatste dag van de maand waarin u overlijdt.

Let op! Krijgt u een vervolgutkering van het UWV?

Bent u gedeeltelijk arbeidsongeschikt en krijgt u een vervolgutkering (VVU) van het UWV? Dan krijgt u een arbeidsongeschiktheidspensioen boven op de VVU van ons. De VVU vullen we maximaal 10 jaar aan.

Hoe hoog is uw arbeidsongeschiktheidspensioen?

Hoe hoog uw arbeidsongeschiktheidspensioen is, hangt af van twee dingen:

1. Uw inkomen

Uw inkomen dat geldt voor uw arbeidsongeschiktheidspensioen berekenen we als volgt:

- We gaan uit van uw dagloon zoals het UWV dat bepaalt op het moment dat u arbeidsongeschikt wordt. Krijgt u een vervolgitkering van het UWV? Dan gaan wij uit van het wettelijke minimumloon per maand op het moment dat u arbeidsongeschikt werd.
- We houden rekening met hoeveel uur u gemiddeld heeft gewerkt in het jaar voordat u arbeidsongeschikt werd.
- Als we de pensioenen verhogen ([indexeren](#)), verhogen we ook het inkomen en het wettelijke minimumloon per maand waarmee we uw arbeidsongeschiktheidspensioen berekenen.

Wordt u weer helemaal beter en later volgens het UWV toch weer ziek door dezelfde ziekte? Dan blijven we het inkomen gebruiken dat u ontving, voordat u voor de eerste keer ziek werd voor de berekening van uw arbeidsongeschiktheidspensioen. Als we in de tussentijd de pensioenen hebben verhoogd, verhogen we dit inkomen ook.

In paragraaf 7.3 ziet u hoe wij uw arbeidsongeschiktheidspensioen berekenen.

2. Uw arbeidsongeschiktheidspercentage

Dit is het arbeidsongeschiktheidspercentage dat door het UWV is bepaald.

Wat gebeurt er als het UWV uw WIA-uitkering verlaagt?

Voor de bepaling van uw arbeidsongeschiktheid volgen wij de WIA. Als het UWV een sanctie oplegt, passen we die sanctie ook toe op uw arbeidsongeschiktheidspensioen.

2. U blijft pensioen bij ons opbouwen.

Als u ziek bent geldt het volgende zolang u in dienst blijft:

Uw pensioenopbouw loopt door op basis van het pensioengevend inkomen voor u ziek werd.

Als u recht heeft op een arbeidsongeschiktheidspensioen geldt vanaf de datum van uw ontslag:

Uw pensioenopbouw loopt door over het arbeidsongeschikte deel op basis van het inkomen dat u ontving voordat u ziek werd.

Let op! U moet uw arbeidsongeschiktheidspensioen zelf aanvragen.

Let op! Wanneer het arbeidsongeschiktheidspensioen stopt na 10 jaar VVU-uitkering, stopt ook de pensioenopbouw.

Arbeidsongeschiktheidspercentage	Mate waarin pensioenopbouw doorloopt	Mate waarin pensioenopbouw doorloopt bij dienstongeval of beroepsziekte
80% of meer	50%	100%
65% tot 80%	40%	80%
55% tot 65%	30%	60%
45% tot 55%	25%	50%
35% tot 45%	20%	40%

Van het UWV ontvangen wij rechtstreeks informatie over uw WIA-uitkering en wijzigingen daarin.

Let op! Als uw arbeidsongeschiktheid het gevolg is van een dienstongeval of beroepsziekte moet u dat zelf aan ons doorgeven.

Let op! Bent u gedeeltelijk arbeidsongeschikt en werkt u nog bij een ABP-werkgever of een andere werkgever? En wordt u meer arbeidsongeschikt? Dan passen wij de mate waarin uw pensioenopbouw doorloopt aan. Dit doen we vanaf het moment dat u wordt ontslagen uit uw betrekking.

U ontving al een WIA-uitkering toen u in dienst kwam?

Voor het gedeelte dat u arbeidsongeschikt was voordat u bij een ABP-werkgever in dienst kwam, bouwt u bij ons geen pensioen op.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[J1][L1][L2][L3][L4][L5][J2][J3][J4][J5]

3.5 U gaat uit elkaar

Gaat u uit elkaar? Dan heeft dit de volgende gevolgen voor uw pensioen.

	U gaat uit elkaar
U bent getrouwd of u heeft een geregistreerd partnerschap	Uw ex-partner heeft recht op: <ul style="list-style-type: none"> • een gedeelte van uw ouderdomspensioen; • partnerpensioen.
U woont samen met een samenlevingscontract en u heeft dat aan ons doorgegeven	Uw ex-partner: <ul style="list-style-type: none"> • heeft geen recht op een gedeelte van uw ouderdomspensioen; • heeft wel recht op partnerpensioen.

Hieronder staat wat dit betekent voor:

- uw ouderdomspensioen;
- het partnerpensioen;
- het wezenpensioen.

Uw ouderdomspensioen

Wanneer speelt ouderdomspensioen een rol als u uit elkaar gaat?

Ouderdomspensioen speelt alleen een rol als u:

- getrouwd was, of;
- een geregistreerd partnerschap eindigt.

Woonde u samen, maar was u niet getrouwd en had u geen geregistreerd partnerschap? Dan heeft uit elkaar gaan geen invloed op uw ouderdomspensioen.

Wat gebeurt er met uw ouderdomspensioen als u uit elkaar gaat?

Als u en uw partner een geregistreerd partnerschap stoppen, gaan scheiden of gaan scheiden van tafel en bed, dan heeft uw partner recht op een deel van uw ouderdomspensioen. U kunt kiezen uit drie manieren om dit te regelen:

1. Uw ex-partner krijgt de helft van het ouderdomspensioen dat u tijdens dit partnerschap heeft opgebouwd (dit heet verevenen). **Let op!** Uw ex-partner heeft geen recht op het

ouderdompensioen dat u heeft opgebouwd voordat u ging trouwen of een geregistreerd partnerschap aanging.

2. We splitsen het pensioen. Uw ex-partner krijgt een eigen pensioen (dit heet conversie).
3. U kunt ook afspreken om het pensioen niet te verdelen. Dit moet dan wel zijn opgenomen in huwelijkse voorwaarden of een scheidingsconvenant.

Let op! U moet binnen twee jaar na uw scheiding aan ons doorgeven welke keuze u samen heeft gemaakt.

Hieronder leest u wat de verschillen zijn.

	Verevenen	Conversie (splitsen)
Wat houdt het in?	U deelt uw ouderdompensioen met uw ex-partner.	We splitsen uw pensioen, zodat uw ex-partner een eigen ouderdompensioen krijgt. Als u en uw ex-partner hiervoor kiezen, zetten we het te verevenen deel van uw ouderdompensioen + het partnerpensioen om in een eigen ouderdompensioen voor uw ex-partner.
Hoe hoog wordt het ouderdompensioen voor uw ex-partner? Zie 7.2 Partnerpensioen en wezenpensioen voor de wijze waarop we dat berekenen	In de wet staat dat als u uit elkaar gaat u en uw ex-partner allebei de helft krijgen van het ouderdompensioen dat u tijdens uw relatie hebt opgebouwd. Maar u mag hierover samen ook andere afspraken maken.	Het pensioen van uw ex-partner bestaat uit: <ul style="list-style-type: none"> • de helft van uw ouderdompensioen dat u heeft opgebouwd tijdens de relatie, plus: • het partnerpensioen dat uw ex-partner zou krijgen als u zou overlijden. Dit partnerpensioen rekenen we om naar ouderdompensioen. <p>U kunt ook een andere verdeling van het ouderdompensioen afspreken.</p>
Aan wie betalen wij het ouderdompensioen?	Als u binnen twee jaar de verevening aanvraagt keren wij uit aan uw ex-partner. Geeft u binnen deze tijd niets aan ons door? Dan maken we het pensioen aan u over en bent u	Wij keren uit aan uw ex-partner. Na conversie hebt u geen verplichtingen meer naar uw ex-partner.

	zelf verantwoordelijk voor de verdeling.	
Wanneer start het ouderdompensioen voor uw ex-partner?	Op dezelfde dag waarop u uw ouderdompensioen gaat ontvangen. Gaat u eerder of later met pensioen? Dan start de uitbetaling aan uw ex-partner ook eerder of later.	<ul style="list-style-type: none"> • Vanaf AOW-leeftijd van uw ex-partner, of vanaf scheidingsdatum indien de scheiding na AOW-leeftijd plaats vindt; • Uw ex-partner kan zoals alle deelnemers kiezen om het ouderdompensioen eerder of later te laten in gaan;
Wanneer stopt het ouderdompensioen van uw ex-partner	<ul style="list-style-type: none"> • Wanneer u overlijdt; • Wanneer uw ex-partner overlijdt; • Als u en uw ex-partner weer een partnerschap met elkaar beginnen. 	Wanneer uw ex-partner overlijdt.
U en uw ex-partner beginnen weer een partnerschap met elkaar.	Als u en uw ex-partner weer een partnerschap met elkaar beginnen, is dit ouderdompensioen weer voor u.	Er verandert niets.
Uw ex-partner overlijdt	Als uw ex-partner overlijdt, is dit ouderdompensioen weer voor u.	Er verandert niets.
Indexeren en verlagen	Als wij beslissen om het pensioen te verhogen of te verlagen geldt dat ook voor het pensioen dat voor uw ex-partner is bedoeld.	

Let op! Als uw pensioen onder het wettelijke grensbedrag zit, mogen we uw pensioen niet verdelen. Over de wettelijke grens leest u meer in hoofdstuk 8 [Wij kunnen uw pensioen in een keer betalen \(Afkopen\)](#)

U krijgt een nieuwe partner. Wat gebeurt er dan?

Krijgt u een nieuwe partner? Dan gelden voor uw partner ook de regels van hoofdstuk 3.2 [U heeft een partner.](#)

Partnerpensioen

Wanneer speelt partnerpensioen een rol als u uit elkaar gaat?

Partnerpensioen speelt een rol als u:

- getrouwd was, of;
- een geregistreerd partnerschap eindigt, of;
- een samenlevingscontract had.

Wat gebeurt er met het partnerpensioen als u gaat scheiden of uit elkaar gaat?

Als u en uw partner gaan scheiden of uit elkaar gaan, dan gebeurt er het volgende met het partnerpensioen:

- Als u overlijdt, krijgt uw ex-partner partnerpensioen. Het gaat om het partnerpensioen dat u had [opgebouwd](#) (zie hoofdstuk 7.2 Partnerpensioen) op het moment dat u uit elkaar ging. U en uw ex-partner kunnen samen besluiten dat uw ex-partner geen partnerpensioen krijgt als u overlijdt. U moet dit dan schriftelijk aan ons doorgeven. Heeft u geen nieuwe partner waaraan het partnerpensioen van uw ex-partner toekomt door uw besluit? Dan ontvangen u en uw ex-partner een bevestiging van ons. Heeft u wel een nieuwe partner waaraan het partnerpensioen van uw ex-partner toekomt door uw besluit? Dan is deze afspraak geldig als wij u en uw ex-partner hebben laten weten dat wij hiermee instemmen.
- Heeft u er bij uw scheiding voor gekozen het pensioen te splitsen, zodat uw ex-partner een eigen pensioen krijgt? Dan zit het partnerpensioen in het pensioen van uw ex-partner. Als u overlijdt, gebeurt er dus niets.

Krijgt u een nieuwe partner? Dan krijgt uw nieuwe partner partnerpensioen als u overlijdt. Wel trekken we daar het partnerpensioen van uw ex-partner of ex-partners vanaf.

Wat gebeurt er als uw ex-partner eerder dan u overlijdt en u het pensioen niet heeft gesplitst? Of als u en uw ex-partner hebben besloten dat uw ex-partner geen partnerpensioen krijgt als u overlijdt en wij deze afspraak bevestigd hebben of wij u hebben laten weten dat wij hiermee instemmen?

Het partnerpensioen dat bestemd was voor uw ex-partner, is nu voor een eventuele nieuwe partner. Voorwaarde is dat het partnerpensioen nog niet is ingegaan en dat uw nieuwe partnerschap is begonnen voordat u uw AOW-leeftijd hebt bereikt. Als u met pensioen gaat kunt u ervoor kiezen om dit partnerpensioen te ruilen voor een hoger ouderdompensioen. Heeft u een nieuwe partner? Dan moet uw partner hiermee akkoord gaan.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2016

[H4]

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[G6]

Wezenpensioen

Wat gebeurt er met het wezenpensioen als u uit elkaar gaat?

Als u en uw partner gaan scheiden of uit elkaar gaan, verandert het wezenpensioen niet.

3.6 U krijgt meer of minder salaris

- We gaan voor uw pensioenopbouw uit van uw [pensioengevend](#) (zie hoofdstuk 7.1.1 uw pensioengevend inkomen) inkomen per 1 januari of van het moment dat u in dienst trad. Een tussentijdse salarisverhoging of –verlaging telt mee voor het volgende jaar.
- Als uw salaris hoger of lager wordt door een andere deeltijdfactor houden we daar rekening mee vanaf de datum van die wijziging.
- Krijgt u een lagere functie en daardoor ook een lager salaris? Is dit een demotie en is deze demotie gebaseerd op een collectieve arbeidsovereenkomst of een andere collectieve regeling van arbeidsvoorwaarden? En gebeurt dit binnen 10 jaar voor de pensioenrekenleeftijd? Dan berekenen we uw pensioenopbouw met uw oude pensioengevend inkomen. En niet met uw nieuwe, lagere salaris. Dit pensioengevend inkomen past uw werkgever ieder jaar per 1 januari aan met de wijziging van de salarissen in uw sector.

3.7 U heeft verlof

- Wij maken geen verschil tussen betaald of onbetaald verlof. Voor uw pensioenopbouw verandert er niets voor zover dit is toegestaan binnen de Wet op de loonbelasting. In uw [arbeidsrelatie](#) kunnen wel andere afspraken over het onbetaald verlof en over de verdeling van de premie tussen u en uw werkgever staan.
- Bouwt u tijdens uw onbetaald verlof bij een andere werkgever pensioen op? Of geniet u politiek verlof? En is de totale jaarlijkse pensioenopbouw hoger dan de fiscaal toegestane opbouw? We beperken uw pensioenopbouw bij ABP dan tot de fiscaal toegestane opbouw. Verdere regels hierover vindt u op Abp.nl (abp.nl/uw-situatie-verandert/verlof).

3.8 U krijgt ontslag of u neemt ontslag

Wat gebeurt er met uw pensioen in de volgende twee situaties?

- U krijgt ontslag.
- U neemt zelf ontslag.

U krijgt ontslag

Wat gebeurt er met uw pensioenopbouw als u wordt ontslagen?

- Krijgt u ontslag en krijgt u van uw werkgever een ontslaguitkering? Dan loopt de pensioenopbouw voor 50% door. **Let op!** Heeft u een ontslaguitkering in verband met functioneel leeftijdsontslag of vanwege een bezwarende functie? Zie hoofdstuk 2 [Deelnemen aan deze pensioenregeling](#).
- Krijgt u ontslag en krijgt u een werkloosheidsuitkering? Zolang u recht heeft op deze uitkering, bouwen we 50% van uw pensioen op.
- Krijgt u ontslag, krijgt u een WIA-uitkering en krijgt u van ons een arbeidsongeschiktheidspensioen? Dan hangt de opbouw van uw pensioen af van twee zaken:
  - mate van arbeidsongeschiktheid;
  - of u arbeidsongeschikt bent geworden door een ongeluk op het werk of een beroepsziekte of door een andere oorzaak.

De percentages staan hieronder in een tabel.

Mate van arbeidsongeschiktheid?	U bent arbeidsongeschikt door een ongeluk op het werk of een beroepsziekte. Hoeveel pensioen bouwt u op?	U bent arbeidsongeschikt door een andere oorzaak. Hoeveel pensioen bouwt u op?
80% of meer	100%	50%
65% - 80%	80%	40%
55% - 65%	60%	30%
45% - 55%	50%	25%
35% - 45%	40%	20%

Voorbeeld

Bent u 50% arbeidsongeschikt? En komt dat door een ongeluk op het werk (dienstongeval)? Dan loopt uw pensioenopbouw voor 50% door.

- In de situaties die hierboven staan, kunt u ervoor kiezen om aanvullend tot 100% van uw pensioen op te bouwen. Kiest u hiervoor? Dan moet u dit doorgeven binnen negen maanden nadat u recht kreeg op een van deze uitkeringen. U betaalt de extra premie zelf. Hoeveel premie u betaalt, leest u in bijlage 3 [Bedragen en percentages](#).

Heeft u recht op een ontslag- of een werkloosheidsuitkering of een arbeidsongeschiktheidsuitkering?

- Bent u [arbeidsongeschikt](#) (zie hoofdstuk 3.4 U wordt ziek) en wordt u daardoor ontslagen? U en uw werkgever hoeven dan geen pensioenpremie meer te betalen.
- Krijgt u ontslag en krijgt u een ontslaguitkering van uw werkgever? De opbouw loopt dan voor 50% door. Dan betalen u en uw werkgever samen de helft van de pensioenpremie. De verhouding tussen wat u betaalde en wat uw werkgever betaalde, verandert niet.
- Krijgt u ontslag en krijgt u een werkloosheidsuitkering? De opbouw loopt dan voor 50% door. U betaalt geen premie meer. Uw voormalige werkgever betaalt de volledige pensioenpremie.
- Krijgt u een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering? En krijgt u tegelijk een arbeidsongeschiktheidsuitkering van het UWV? Dan verlagen we uw pensioenpremie:
  - Bent u tussen 65% - 80% arbeidsongeschikt? Dan verlagen we uw pensioenpremie met 80%.
  - Bent u tussen 55% - 65% arbeidsongeschikt? Dan verlagen we uw pensioenpremie met 60%.
  - Bent u tussen 45% - 55% arbeidsongeschikt? Dan verlagen we uw pensioenpremie met 50%.
  - Bent u tussen 35% - 45% arbeidsongeschikt? Dan verlagen we uw pensioenpremie met 40%.

In de tabel hieronder hebben we op een rij gezet wat er met uw pensioenpremie gebeurt als u wordt ontslagen:

Wat gebeurt er?	Wie betaalt de pensioenpremie?	Hoeveel pensioenpremie moet er betaald worden?
U bent arbeidsongeschikt en u wordt daardoor ontslagen.	U en uw werkgever zijn geen premie meer verschuldigd.	n.v.t.
U krijgt ontslag en u krijgt een ontslaguitkering.	U en uw werkgever betalen de premie. De verhouding tussen wat u betaalde en wat uw werkgever betaalde, verandert niet.	50%
U krijgt ontslag en u krijgt een werkloosheidsuitkering.	Uw werkgever betaalt de premie.	50%

U neemt zelf ontslag

Wat gebeurt er met uw pensioen als u zelf ontslag neemt?

Neemt u zelf ontslag? En gaat u geen pensioen opbouwen bij een andere pensioenuitvoerder? Dan kunt u vrijwillig pensioen bij ons blijven opbouwen. Dit kan binnen de fiscale grenzen. De premie betaalt u dan wel helemaal zelf. Als u dat wilt, moet u dat binnen negen maanden na uw ontslag aan ons vragen.

U kunt maximaal drie jaar vrijwillig bij ons pensioen blijven opbouwen. We gaan daarbij uit van uw oude salaris. Bent u aangemerkt als ondernemer voor de inkomstenbelasting? Bent u bijvoorbeeld ZZP'er? Dan mag u maximaal 10 jaar vrijwillig pensioen bij ons blijven opbouwen.

3.9 U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt

Wat gebeurt er in de volgende situaties?

- U overlijdt
- Uw partner overlijdt of uw ex-partner overlijdt.
- Uw kind overlijdt.

U overlijdt

Als u overlijdt, krijgen uw partner en uw kinderen pensioen:

- Uw [partner](#) (zie hoofdstuk 3.2 U heeft een partner) krijgt partnerpensioen.
- Uw [kinderen](#) (zie hoofdstuk 3.3 U heeft kinderen) krijgen wezenpensioen.

Wanneer krijgt uw partner partnerpensioen?

Uw partner krijgt partnerpensioen vanaf de dag na uw overlijden tot en met de laatste dag van de maand waarin uw partner overlijdt. Uw partner krijgt dit partnerpensioen steeds in de tweede helft van de maand. Dit geldt ook voor een eventuele ex-partner.

Wanneer krijgt uw partner geen partnerpensioen?

- U woont samen, maar u heeft dit niet aan ons doorgegeven.
- Als uw partnerschap begint nadat u uw AOW-leeftijd hebt bereikt.
- Als u het volledige partnerpensioen hebt geruild voor hoger ouderdompensioen.
- Als uw partner u opzettelijk van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is en hiervoor veroordeeld is.

Wanneer krijgt uw ex-partner geen partnerpensioen?

In de volgende situaties krijgt uw ex-partner geen partnerpensioen als u overlijdt:

- Als u dit met uw ex-partner heeft vastgelegd. Heeft u geen nieuwe partner waaraan het partnerpensioen van uw ex-partner toekomt door uw besluit? Dan ontvangen u en uw ex-partner een bevestiging van ons. Heeft u wel een nieuwe partner waaraan het partnerpensioen van uw ex-partner toekomt door uw besluit? Dan is deze afspraak geldig als wij u en uw ex-partner hebben laten weten dat wij hiermee instemmen.
- Als u en uw ex-partner er na uw scheiding voor gekozen hebben om het pensioen te [splitsen](#).
- Als uw partnerrelatie is gestart op of nadat u uw AOW-leeftijd hebt bereikt.
- Als uw ex-partner u opzettelijk van uw leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is en hiervoor veroordeeld is.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[G2][G3][G4][G5][G6][H3][H4]

Hoeveel partnerpensioen krijgt uw partner?

Uw partner krijgt 70% van uw pensioen dat u zou hebben opgebouwd tot uw AOW-leeftijd. Heeft u een ex-partner? Dan trekken we van het partnerpensioen eerst partnerpensioen af dat al bestemd is voor één of meerdere ex-partner(s).

Let op! Heeft u een ex-partner en heeft u uw pensioen verevend? En overlijdt uw ex-partner? Dan is dat partnerpensioen weer beschikbaar voor een eventuele nieuwe partner. Als u met pensioen gaat kunt u dit partnerpensioen ook ruilen voor ouderdompensioen.

De hoogte van het partnerpensioen staat in [MijnABP](#). In hoofdstuk 7.2 [Het partnerpensioen en wezenpensioen](#) ziet u hoe we dit pensioen berekenen. Hierbij is het volgende van belang:

- Is uw relatie na uw AOW-leeftijd begonnen en overlijdt u daarna? Dan krijgt uw partner geen partnerpensioen.
- Heeft u ABP ExtraPensioen? Dan tellen we dit op bij het partnerpensioen of wezenpensioen.
- Heeft u gekozen voor nettopensioen? De hoogte van het partnerpensioen is afhankelijk van het pakket dat u heeft gekozen. Zie [nettopensioenregeling](#).

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018 [G2][H3]

Hoeveel partnerpensioen krijgt uw ex-partner?

Als u overlijdt, dan krijgt uw ex-partner 70% van uw pensioen dat u heeft opgebouwd tot uw scheiding. Daar trekken we eerst partnerpensioen van af dat al bestemd is voor één of meerdere eerdere ex-partner(s).

De hoogte van het partnerpensioen staat in [MijnABP](#). In hoofdstuk 7.2 [Partnerpensioen en wezenpensioen](#) ziet u hoe we dit pensioen berekenen.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2016 [G6][H4]

Overgangsbepaling als u in dienst was voor 1 januari 2018 [H4]

Wanneer krijgen mijn kinderen wezenpensioen?

Uw [kinderen](#) (zie 3.3 U heeft kinderen) krijgen wezenpensioen vanaf de dag na uw overlijden. Zij krijgen dit wezenpensioen steeds in de tweede helft van de maand.

Wanneer stopt het wezenpensioen?

In de volgende situaties krijgen uw kinderen geen wezenpensioen meer:

- Het wezenpensioen stopt op de laatste dag van de maand waarin uw kind 25 wordt.

- Als uw kind overlijdt. Het wezenpensioen stopt dan op de laatste dag van de maand waarin uw kind overlijdt.
- Als uw kind wettig kind is geworden van een ander.

Hoeveel wezenpensioen krijgen uw kinderen?

In hoofdstuk 7.2 [Partnerpensioen en wezenpensioen](#) ziet u hoe we het wezenpensioen berekenen.

Aanvragen partnerpensioen en wezenpensioen

Uw kind, uw (ex-)partner of de verzorger van uw kind moet het partnerpensioen en wezenpensioen zelf schriftelijk bij ons aanvragen.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[F1]

Wat als u een arbeidsongeschiktheidspensioen krijgt op het moment dat u overlijdt?

Overlijdt u en kreeg u een arbeidsongeschiktheidspensioen van ons?

- Dan krijgt uw partner naast het partnerpensioen eenmalig een overlijdensuitkering. Deze overlijdensuitkering is het bedrag van twee maanden arbeidsongeschiktheidspensioen.
- Heeft u geen partner op het moment dat u overlijdt? Dan betalen wij de overlijdensuitkering aan uw kinderen die recht hebben op wezenpensioen.
- Heeft u ook geen kinderen die recht hebben op wezenpensioen? Dan betalen wij de overlijdensuitkering aan uw meerderjarige kinderen, uw broers, uw zussen en uw ouders. Dit doen we alleen als u hun kostwinner was op het moment dat u overleed.
- Heeft u ook geen meerderjarige kinderen, broers, zussen of ouders waar u kostwinner van was op het moment dat u overleed? Dan kunnen we de overlijdensuitkering betalen aan iemand die uw uitvaart regelt en de laatste rekeningen van uw ziekte betaalt. Dit doen we alleen als er in uw erfenis niet genoeg geld is voor uw uitvaart en de laatste rekeningen van uw ziekte.
- We betalen de overlijdensuitkering niet aan iemand die u opzettelijk van het leven heeft beroofd of was hij daaraan medeplichtig en is hij hiervoor veroordeeld.

Uw partner overlijdt of uw ex-partner overlijdt

Wat gebeurt er met uw ouderdompensioen en het partnerpensioen als uw partner overlijdt?

Als uw partner eerder dan u overlijdt, verandert er aan uw pensioen bij ons niets. Het opgebouwde partnerpensioen is dan voor een eventuele nieuwe partner. Voorwaarde is dat het partnerpensioen nog niet is ingegaan en dat uw nieuwe partnerschap is begonnen voordat u uw AOW-leeftijd hebt bereikt. Als u met pensioen gaat kunt u ervoor kiezen om dit opgebouwde partnerpensioen te ruilen voor een hoger ouderdompensioen.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 1996

[A2][K1 t/m K3]

Wat gebeurt er met uw ouderdomspensioen als uw ex-partner overlijdt?

Overlijdt uw ex-partner? Dan hangt het ervan af wat u heeft afgesproken bij uw scheiding.

- Heeft u afgesproken dat u allebei de helft van uw pensioen [krijgt uitbetaald](#)? Of een andere verdeling? En overlijdt uw ex-partner? Dan betalen we dit pensioen weer aan u uit.
- Heeft u afgesproken dat u het pensioen [splitst](#)? Dan heeft uw ex-partner een eigen pensioen. Overlijdt uw ex-partner? Dan gebeurt er dus niets.
- Heeft u ervoor gekozen om het pensioen niet te verdelen? Dan gebeurt er niets.

Wat gebeurt er met het partnerpensioen als uw ex-partner eerder dan u overlijdt en u het pensioen niet heeft gesplitst? Of als u en uw ex-partner hebben besloten dat uw ex-partner geen partnerpensioen krijgt als u overlijdt en wij deze afspraak bevestigd hebben of wij u hebben laten weten dat wij hiermee instemmen?

Het partnerpensioen dat bestemd was voor uw ex-partner, is nu voor een eventuele nieuwe partner. Voorwaarde is dat het partnerpensioen nog niet is ingegaan en dat uw nieuwe partnerschap is begonnen voordat u uw AOW-leeftijd hebt bereikt. Als u met pensioen gaat kunt u ervoor kiezen om dit partnerpensioen te ruilen voor een hoger ouderdomspensioen. Heeft u een nieuwe partner? Dan moet uw partner hiermee akkoord gaan.

Let op! Een nieuwe partner heeft geen recht op partnerpensioen als u uw nieuwe partnerschap aanmeldt nadat u uw AOW-leeftijd hebt bereikt.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2016

[H4]

Uw kind overlijdt

Wat gebeurt er met uw pensioen als uw kind overlijdt?

Als uw kind overlijdt, dan verandert er aan uw pensioen bij ons niets. Heeft u nog meer kinderen, dan krijgen zij wezenpensioen als u overlijdt. U leest [hier](#) (zie hoofdstuk 3.3 U heeft kinderen) welke kinderen wezenpensioen kunnen krijgen.

Hoeveel wezenpensioen krijgen uw kinderen?

De hoogte van het wezenpensioen vindt u in [MijnABP](#). Hoe we dat berekenen vindt u in hoofdstuk 7.2 [Het partner- en wezenpensioen](#).

3.10 U stopt met pensioen opbouwen bij ABP. De keuzes die u kunt maken

In de volgende situaties stopt u met pensioen opbouwen bij ABP:

- U stopt met werken bij een ABP-werkgever en u heeft na uw ontslag geen recht meer op een
  - ontslag- of werkloosheidsuitkering, of een;
  - arbeidsongeschiktheidspensioen.
- U stopt met vrijwillig pensioen opbouwen bij ABP.

Waar heb ik dan nog recht op?

Dit leest u in Hoofdstuk 4 [U bouwt geen pensioen meer bij ons op.](#)

Welke keuzes kunt u maken?

Stopt u met pensioen bij ons op te bouwen? Dan kunt u een aantal keuzes maken:

- Als de hoogte van uw pensioen € 592,51 of meer bruto per jaar is, kunt u uw pensioen van ABP meenemen naar een ander pensioenfonds.
In hoofdstuk 9 Waardeoverdracht leest u meer informatie.
- U kunt bij ons pensioen blijven opbouwen. In hoofdstuk 3.8 [U krijgt ontslag of u neemt ontslag](#) leest u meer informatie.
- Gaat u bij Defensie als militair werken? Dan gaat voor u het pensioenreglement voor militairen gelden.
Het pensioen dat u voor die tijd heeft opgebouwd, nemen wij mee naar de pensioenregeling voor militairen. Wilt u dit niet? Neemt u dan contact met ons op.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[G1][I3]

3.11 Uw keuzes als u met pensioen gaat

Welke keuzes kunt u maken als u met pensioen gaat?

U kunt vanaf uw 60^e een aantal keuzes maken:

Zie Hoofdstuk 5.2 [U wilt eerder of later met pensioen dan op de datum waarop u AOW krijgt. Of u wilt gedeeltelijk met pensioen.](#)

Zie Hoofdstuk 5.3 [U wilt meer of minder pensioen.](#)

4 U bouwt geen pensioen meer bij ons op U bent gewezen deelnemer

Bouwt u geen pensioen meer bij ons op? Dan blijft het pensioen dat u heeft opgebouwd gewoon staan. In dit hoofdstuk staat welke regels voor u gelden als u gewezen deelnemer bent.

- 4.1 [Uw deelname stopt. Waar heeft u nog recht op en welke keuzes kunt u maken?](#)
- 4.2 [U heeft een partner](#)
- 4.3 [U heeft kinderen jonger dan 25 jaar](#)
- 4.4 [U wordt ziek](#)
- 4.5 [U gaat uit elkaar](#)
- 4.6 [U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt](#)
- 4.7 [Uw keuzes als u met pensioen gaat](#)

4.1 Uw deelname stopt

Waar u nog recht op heeft en welke keuzes u kunt maken?

Wanneer stopt u met pensioen opbouwen bij ABP?

In de volgende situaties stopt u met pensioen opbouwen bij ABP:

- U stopt met werken bij een ABP-werkgever en u heeft na uw ontslag geen recht meer op een
  - ontslag- of werkloosheidsuitkering, of een;
  - arbeidsongeschiktheidspensioen.
- U stopt met vrijwillig pensioen opbouwen bij ABP.

Wat gebeurt er met het pensioen dat u al heeft opgebouwd?

Stopt u met pensioen opbouwen bij ABP? Dan blijft het pensioen dat u tot die tijd heeft opgebouwd, gewoon staan. Dit geldt ook voor het opgebouwde partner- en het wezenpensioen.

Let op! Als u in dienst was voor 1 januari 2018 heeft u niet in alle jaren partner- en wezenpensioen opgebouwd. Zie hoofdstuk 7.2 [Partner- en wezenpensioen](#). **Let op!** Stopt uw deelname en bedraagt uw pensioen niet meer dan € 2,- bruto per jaar, dan vervalt uw pensioen. Dit is wettelijk verplicht.

Welke keuzes kunt u maken als u stopt met pensioen opbouwen bij ABP?

Stopt u met pensioen opbouwen bij ABP? Dan kunt u een aantal keuzes maken:

- **U kunt uw pensioen meenemen naar een ander pensioenfonds**

Bouwt u geen pensioen meer bij ons op en heeft u een nieuwe baan met een pensioenregeling? En is de hoogte van uw pensioen € 592,51 bruto per jaar of meer? U kunt de waarde van uw pensioen meenemen naar uw nieuwe [pensioenuitvoerder](#). In hoofdstuk 9 [Waardeoverdracht](#) leest u hierover meer informatie.

Let op! Is de hoogte van uw pensioen minder dan € 592,51 maar meer dan € 2,- bruto per jaar? En bouwt u pensioen op bij een andere pensioenuitvoerder? Dan draagt ABP de waarde van uw pensioen automatisch over naar uw nieuwe pensioenuitvoerder.

- **U kunt vrijwillig blijven deelnemen bij ABP**

U kunt vrijwillig doorgaan in deze regeling (zie hoofdstuk 3.10 [U stopt met pensioen opbouwen bij ABP. De keuzes die u kunt maken](#)). De premie betaalt u dan wel helemaal zelf. Als u dat wilt, moet u dat binnen 9 maanden na uw ontslag aan ons doorgeven.

U kunt maximaal drie jaar vrijwillig pensioen bij ons opbouwen. Bent u aangemerkt als ondernemer voor de inkomstenbelasting? Bent u bijvoorbeeld ZZP'er? Dan mag u maximaal 10 jaar vrijwillig pensioen bij ons opbouwen.

- **U wordt deelnemer van de pensioenregeling voor de militairen**

Als u deelnemer wordt van de pensioenregeling voor de militairen zetten wij uw opgebouwd

pensioen om naar de regeling van de militairen. U kunt er voor kiezen het pensioen te laten staan. Wij informeren u hierover.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2006

[A4]

4.2 U heeft een partner

Stopt u met pensioen opbouwen bij ons? Dan blijft het pensioen dat u bij ABP heeft opgebouwd, gewoon staan. Dat geldt ook voor het opgebouwde partnerpensioen. In hoofdstuk 3.2 [U heeft een partner](#) leest u wat u moet doen om uw partner aan te melden.

Als u overlijdt, krijgt uw partner partnerpensioen?

Als u overlijdt, dan krijgt uw partner partnerpensioen. Dit partnerpensioen is 70% van uw ouderdompensioen dat u had opgebouwd toen u uit dienst ging.

De hoogte van het partnerpensioen staat in [MijnABP](#). In hoofdstuk 7.2 [Het partnerpensioen en wezenpensioen](#) ziet u hoe we dit pensioen berekenen.

Let op! Als u in dienst was voor 1 januari 2018 heeft u niet in alle jaren partner- en wezenpensioen opgebouwd. Zie hoofdstuk 7.2 [Partner- en wezenpensioen](#).

Wat gebeurt er met het partnerpensioen als u een nieuwe partner krijgt?

Krijgt u voor uw AOW-leeftijd een nieuwe partner? En heeft u partnerpensioen opgebouwd? Dan kan uw nieuwe partner een partnerpensioen krijgen als u overlijdt.

4.3 U heeft kinderen jonger dan 25 jaar

Stopt u met werken bij een ABP-werkgever? Dan hebben uw kinderen nog steeds recht op wezenpensioen als u overlijdt. In [MijnABP](#) ziet u hoeveel wezenpensioen uw kinderen krijgen als u overlijdt.

Wat moet u doen als u kinderen krijgt?

Als u kinderen krijgt nadat u gestopt bent met werken bij een ABP-werkgever, dan hoeft u dit niet aan ons door te geven. Deze gegevens krijgen wij namelijk van uw gemeente.

Let op! Woont u in het buitenland? Dan moet u wél aan ons doorgeven dat u kinderen heeft.

Meer informatie

Meer informatie over wezenpensioen leest u hier:

- In hoofdstuk 3.3 [U heeft kinderen jonger dan 25 jaar](#) leest u welke kinderen wezenpensioen krijgen.
- In hoofdstuk 3.9 [U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt](#), leest u wanneer uw kinderen wezenpensioen krijgen.
- In hoofdstuk 7.2 [Het partnerpensioen en wezenpensioen](#) leest u hoeveel wezenpensioen uw kinderen krijgen.

4.4 U wordt ziek

Bent u ziek geworden toen u nog bij uw ABP-werkgever werkte? Of bent u ziek geworden nadat u uit dienst was en ligt volgens het UWV de oorzaak van uw ziekte bij uw vorige ABP-werkgever? En heeft u na twee jaar ziekte recht op een WIA-uitkering? Zie hoofdstuk 3.4 [U wordt ziek](#).

4.5 U gaat uit elkaar

Gaat u scheiden of uit elkaar? Dan heeft dit gevolgen voor het pensioen dat u heeft opgebouwd bij uw ABP-werkgever. Hieronder staat wat er gebeurt met:

- uw ouderdomspensioen;
- partnerpensioen, en;
- wezenpensioen.

Uw ouderdomspensioen

Wat gebeurt er met uw ouderdomspensioen als u uit elkaar gaat?

Als u en uw partner een geregistreerd partnerschap stoppen, gaan scheiden of gaan scheiden van tafel en bed zie 3.5 [U gaat uit elkaar](#).

Partnerpensioen

Wat gebeurt er met het partnerpensioen als u uit elkaar gaat of gaat scheiden?

Als u en uw partner een geregistreerd partnerschap stoppen, gaan scheiden of gaan scheiden van tafel en bed zie 3.5 [U gaat uit elkaar](#).

De hoogte van het partnerpensioen staat in [MijnABP](#). In hoofdstuk 7.2 [Partnerpensioen en wezenpensioen](#) ziet u hoe we dit pensioen berekenen.

Wanneer krijgt uw ex-partner geen partnerpensioen?

Uw ex-partner krijgt geen partnerpensioen als u met uw ex-partner schriftelijk hebt vastgelegd dat uw ex-partner geen partnerpensioen krijgt. Heeft u geen nieuwe partner waaraan het partnerpensioen van uw ex-partner toekomt door uw besluit? Dan ontvangen u en uw ex-partner een bevestiging van ons. Heeft u wel een nieuwe partner waaraan het partnerpensioen van uw ex-partner toekomt door uw besluit? Dan is deze afspraak geldig als wij u en uw ex-partner hebben laten weten dat wij hiermee instemmen.

Zie ook hoofdstuk 3.9 [U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt](#) wanneer uw ex-partner geen partnerpensioen krijgt als u overlijdt.

Wezenpensioen

Wat gebeurt er met het wezenpensioen als u uit elkaar gaat?

Als u en uw partner gaan scheiden of uit elkaar gaan, verandert het wezenpensioen niet.

Meer informatie over wezenpensioen leest u hier:

- In hoofdstuk 3.3 [U heeft kinderen jonger dan 25 jaar](#) leest u welke kinderen wezenpensioen krijgen.
- In hoofdstuk 3.9 [U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt](#), leest u wanneer uw kinderen wezenpensioen krijgen.
- In hoofdstuk 7.2 [Het partnerpensioen en wezenpensioen](#) leest u hoeveel wezenpensioen uw kinderen krijgen.

4.6 U overlijdt, uw partner of uw ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt

Wat gebeurt er in de volgende situaties?

- U overlijdt.
- Uw partner overlijdt of uw ex-partner overlijdt.
- Uw kind overlijdt.

U overlijdt

Als u overlijdt, dan krijgen:

- Uw [partner](#) partnerpensioen (zie hoofdstuk 3.2 U heeft een partner);
- Uw [kinderen](#) wezenpensioen (zie hoofdstuk 3.3 U heeft wezenpensioen)

Hoeveel partnerpensioen krijgt uw partner of ex-partner?

De hoogte van het partnerpensioen staat in [MijnABP](#). In hoofdstuk 7.2 [Partnerpensioen en wezenpensioen](#) ziet u hoe we dit pensioen berekenen.

- Als u overlijdt, krijgt uw ex-partner partnerpensioen. Het gaat om het partnerpensioen dat u had [opgebouwd](#) (zie hoofdstuk 7.2 Partnerpensioen) op het moment dat u uit elkaar ging. U en uw ex-partner kunnen samen besluiten dat uw ex-partner geen partnerpensioen krijgt als u overlijdt. U moet dit dan schriftelijk aan ons doorgeven. Heeft u geen nieuwe partner waaraan het partnerpensioen van uw ex-partner toekomt door uw besluit? Dan ontvangen u en uw ex-partner een bevestiging van ons. Heeft u wel een nieuwe partner waaraan het partnerpensioen van uw ex-partner toekomt door uw besluit? Dan is deze afspraak geldig als wij u en uw ex-partner hebben laten weten dat wij hiermee instemmen.
- Heeft u er bij uw scheiding voor gekozen het pensioen te splitsen, zodat uw ex-partner een eigen pensioen krijgt? Dan zit het partnerpensioen in het pensioen van uw ex-partner. Als u overlijdt, gebeurt er dus niets.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[G2][G3][G6][H3][H4]

Heeft uw partner recht op partnerpensioen?

Krijgt u voor uw AOW-leeftijd een nieuwe partner? En heeft u partnerpensioen opgebouwd? Dan krijgt uw nieuwe partner partnerpensioen als u overlijdt.

Zie hoofdstuk 3.9 [U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt](#).

Wanneer krijgt uw (ex-)partner geen partnerpensioen?

Zie hoofdstuk 3.9 [U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt](#) wanneer uw partner geen partnerpensioen krijgt als u overlijdt.

Uw kinderen ontvangen wezenpensioen

Als u geen pensioen meer bij ons opbouwt, dan krijgen uw kinderen wezenpensioen als u overlijdt, zie 3.9 [U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt](#).

Hoeveel wezenpensioen krijgen uw kinderen?

De hoogte van het wezenpensioen vindt u in [MijnABP](#). Hoe we dat berekenen vindt u in hoofdstuk 7.2 [Het partner- en wezenpensioen](#).

Aanvragen partnerpensioen en wezenpensioen

Uw kind, uw (ex-)partner of de verzorger van uw kind moet het partnerpensioen en wezenpensioen zelf schriftelijk bij ons aanvragen.

Uw partner overlijdt of uw ex-partner overlijdt voordat u overlijdt

Wat gebeurt er met uw ouderdomspensioen als uw partner overlijdt?

Als uw partner overlijdt, dan wijzigt er niets in uw ouderdomspensioen.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 1996

[A2][K1 t/m K3]

Wat gebeurt er met het partnerpensioen als uw partner overlijdt?

Als uw partner overlijdt, is het partnerpensioen bestemd voor een eventuele nieuwe partner als u overlijdt.

Let op! Een nieuwe partner heeft geen recht op partnerpensioen als het partnerschap is begonnen nadat u uw AOW-leeftijd hebt bereikt.

Wat gebeurt er met uw ouderdomspensioen als uw ex-partner overlijdt?

Overlijdt uw ex-partner? Was u gehuwd of had u een geregistreerd partnerschap? Dan hangt het ervan af wat u heeft afgesproken bij uw [scheiding](#) (zie hoofdstuk 3.5 U gaat uit elkaar).

Wat gebeurt er met het partnerpensioen als uw ex-partner eerder dan u overlijdt en u het pensioen niet heeft gesplitst? Of als u en uw ex-partner hebben besloten dat uw ex-partner geen partnerpensioen krijgt als u overlijdt en wij deze afspraak bevestigd hebben of wij u hebben laten weten dat wij hiermee instemmen?

Het partnerpensioen dat bestemd was voor uw ex-partner, is nu voor een eventuele nieuwe partner. Voorwaarde is dat het partnerpensioen nog niet is ingegaan en dat uw nieuwe partnerschap is begonnen voordat u uw AOW-leeftijd hebt bereikt. Als u met pensioen gaat kunt u ervoor kiezen om

dit partnerpensioen te ruilen voor een hoger ouderdompensioen. Heeft u een nieuwe partner? Dan moet uw partner hiermee akkoord gaan.

Overgangsbepaling als u in dienst was voor 1 januari 2016

[H4]

Uw kind overlijdt

Wat gebeurt er met uw pensioen als uw kind overlijdt?

Als uw kind overlijdt, dan verandert er aan uw pensioen niets. Heeft u nog meer kinderen, dan krijgen zij wezenpensioen als u overlijdt. U leest [hier](#) (zie hoofdstuk 3.3 U heeft kinderen) welke kinderen wezenpensioen kunnen krijgen.

4.7 Uw keuzes als u met pensioen gaat

Welke keuzes kunt u maken als u met pensioen gaat?

U kunt vanaf uw 60e een aantal keuzes maken:

Zie Hoofdstuk 5.2 [U wilt eerder of later met pensioen dan op de datum waarop u AOW krijgt. Of u wilt gedeeltelijk met pensioen.](#)

Zie Hoofdstuk 5.3 [U wilt meer of minder pensioen.](#)

Let op: omdat u niet meer werkt bij een ABP-werkgever, kunt u bij ons niet gedeeltelijk met pensioen gaan.

5 Uw keuzes als u met pensioen gaat

Als u met pensioen gaat, kunt u een aantal keuzes maken. U kunt deze keuzes ook combineren.

Uw keuzes

- 5.1 [U wilt met pensioen op het moment dat u AOW krijgt](#)
- 5.2 [U wilt eerder of later met pensioen dan op de datum waarop u AOW krijgt. Of u wilt gedeeltelijk met pensioen](#)
- 5.3 [U wilt meer of minder pensioen](#)

Eerder stoppen of juist langer doorwerken? Meer pensioen nu of juist later? Er is meer mogelijk dan u denkt. Bekijk welke keuzes u heeft.

Let op! Maakt u gebruik van Nettopensioen of neemt u aanvullend vrijwillig deel aan ons pensioen? De keuzes die u maakt gelden dan automatisch ook hiervoor.

Let op! De keuze die u maakt kunt u niet meer terugdraaien.

Welke keuzes u kunt maken, hangt af van uw situatie op het moment dat u met pensioen gaat.

U kunt....

Uw situatie	Met pensioen voor uw AOW-ift	Met pensioen op uw AOW-ift	Met pensioen na uw AOW-ift	Eerst een hoger of lager pensioen	Partnerpensioen ruilen voor ouderdompensioen	Gedeeltelijk met pensioen
U werkt bij een ABP-werkgever en u bent voor uw AOW-leeftijd in dienst getreden.	✓	✓	✓	✓	✓	✓
U bent gewezen werknemer maar u bouwt vrijwillig pensioen bij ons op.	✓	✓	✓	✓	✓	–
U krijgt AOW en u bouwt vrijwillig pensioen bij ons op.	Nvt	Nvt	✓	✓	✓	–
U heeft recht op een WIA-uitkering, een arbeidsongeschiktheidspensioen, een ontsluitkering of een werkloosheidsuitkering.	–	✓	✓	✓	✓	–
U bouwt geen pensioen meer bij ons op (gewezen deelnemer).	✓	✓	✓	✓	✓	–
U en uw ex-partner hebben bij de scheiding het pensioen gesplitst (conversie). Voor uw eigen pensioen blijven de keuzes gelden, zoals hierboven vermeld. In deze situatie heeft uw ex-partner een eigen keuze.	✓	✓	✓	–	–	–

5.1 U wilt met pensioen op het moment dat u AOW krijgt

Wat moet u doen om pensioen te krijgen?

U krijgt van ons een formulier 'Met pensioen gaan'. Dit formulier krijgt u 9 maanden voordat u uw AOW-leeftijd bereikt. Met het formulier vraagt u uw ABP-pensioen bij ons aan. U kunt het pensioen alleen laten ingaan op een datum die in de toekomst ligt. Om uw pensioen op uw AOW-leeftijd te laten ingaan moet u het pensioen daarom voor die datum bij ABP aanvragen.

Heeft u dit formulier niet gekregen? Neemt u dan [contact](#) (zie hoofdstuk 13 Heeft u vragen of klachten) met ons op.

Wanneer krijgt u uw pensioen?

U krijgt uw pensioen vanaf de dag waarop u uw AOW-leeftijd bereikt. We gebruiken hiervoor de rekenregels die in bijlage 1 Tabellenboek van dit reglement staan. Wij betalen uw pensioen in de tweede helft van iedere maand. U krijgt dit tot de laatste dag van de maand waarin u overlijdt.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 1996

[K1 t/m K3]

Overgangsbepaling als u in dienst was voor 1 januari 2007

[A1]

5.2 U wilt eerder of later met pensioen dan op de datum waarop u AOW krijgt. Of u wilt gedeeltelijk met pensioen.

U kunt kiezen wanneer u met pensioen wilt gaan:

- U wilt voor uw AOW-leeftijd met pensioen.
- U wilt na uw AOW-leeftijd met pensioen.
- U wilt gedeeltelijk met pensioen.

U wilt voor uw AOW-leeftijd met pensioen

Wilt u met pensioen voordat u AOW krijgt? Uw pensioen gaat in op de dag waarop u eerder met pensioen gaat. Hieronder leest u wat de regels hiervoor zijn.

Wat zijn de regels?

Wilt u met pensioen voordat u AOW krijgt? Dan zijn dit de regels:

- U kunt met pensioen vanaf de eerste dag van de maand waarin u 60 wordt.
- Wij betalen het pensioen in de 2^e helft van iedere maand.
- U kunt ervoor kiezen om uw pensioen in hoogte te laten variëren. U kunt er bijvoorbeeld voor kiezen dat u tot aan de datum waarop u AOW krijgt een [hoger](#) (zie hoofdstuk 5.3 U wilt meer of minder pensioen of partnerpensioen) pensioen van ons krijgt. En dat u na de datum waarop u AOW krijgt een [lager](#) pensioen van ons krijgt. In [MijnABP](#) ziet u hoeveel u dan krijgt. Hieronder staat een voorbeeld.

Let op!

Heeft u recht op een ontslaguitkering of werkloosheidsuitkering? Dan kunt u niet voor uw AOW-leeftijd met pensioen. Ditzelfde geldt als u uit dienst bent en recht heeft op een arbeidsongeschiktheidspensioen.

Voorbeeld

U heeft ervoor gekozen om op uw 63^e met pensioen te gaan. U krijgt op uw 67^e AOW van de overheid. U wilt daarom van uw 63^e tot aan uw 67^e een hoger ABP-pensioen ontvangen. Als u AOW krijgt, wilt u een wat lager pensioen van ons krijgen. Zo blijven na uw 63^e uw inkomsten uit pensioen en AOW gelijk.

U krijgt salaris	U krijgt hier een hoger ABP-pensioen: € 2500,-	U krijgt hier een lager ABP-pensioen: € 1750,-
		U krijgt AOW: € 750,-
U gaat op uw 63 ^e met pensioen	U krijgt AOW op uw 67 ^{ste}	

Wat moet u doen als u eerder met pensioen wilt gaan?

U moet ons schriftelijk aangeven op welke datum u met pensioen wilt gaan. De datum moet in de toekomst liggen. U krijgt van ons een schriftelijke reactie waarin we de datum bevestigen.

Wat gebeurt er met de hoogte van uw pensioenuitkering als u eerder met pensioen gaat?

We rekenen uit hoeveel pensioen u krijgt als u eerder met pensioen gaat. We gebruiken hiervoor de rekenregels die in bijlage 1 [Tabellenboek](#) van dit reglement staan. Daar staat ook een voorbeeld.

Let op! Als u eerder met pensioen gaat, krijgt u een lager pensioen dan wanneer u met pensioen gaat op het moment dat u AOW krijgt. Hierbij speelt het volgende:

- Als u eerder met pensioen gaat, ontvangt u over een langere periode pensioen. Hierdoor wordt het pensioen dat u maandelijks ontvangt, lager. We berekenen dat met vervroegingsfactoren.
- Als u minder gaat werken, dan bouwt u minder pensioen op. Hierdoor zal uw pensioen ook lager worden.

In [MijnABP](#) kunt u zelf berekenen hoeveel pensioen u krijgt als u eerder met pensioen gaat. U kunt hier ook uw pensioen aanvragen.

Wat gebeurt er met het nabestaandenpensioen als u eerder met pensioen gaat?

Als u overlijdt, krijgt uw partner partnerpensioen en uw kind wezenpensioen. Hoe we het partner- en wezenpensioen berekenen, hangt af van uw situatie. Er zijn drie mogelijkheden.

1. Toen u met pensioen ging, werkte u bij een ABP-werkgever en u stopte met werken.
2. Toen u met pensioen ging, werkte u bij een ABP-werkgever en u bleef werken.
3. Toen u met pensioen ging, werkte u niet meer bij een ABP-werkgever.

We leggen de situaties hieronder uit.

1. Toen u met pensioen ging, werkte u bij een ABP-werkgever en stopte u met werken.

In deze situatie gaan we voor het nabestaandenpensioen uit van het ouderdompensioen dat u heeft opgebouwd tot de datum waarop u eerder met pensioen ging. Hierop passen we geen vervroegingsfactoren toe. In hoofdstuk 3.9 [U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt](#), leest u meer over het partnerpensioen.

2. Toen u met pensioen ging, werkte u bij een ABP-werkgever en u bent blijven werken.

In deze situatie gaan we voor het nabestaandenpensioen uit van ouderdompensioen dat u zou hebben opgebouwd tot aan uw AOW-leeftijd. In hoofdstuk 3.9 [U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt](#), leest u meer over het partnerpensioen

3. Toen u met pensioen ging, werkte u niet meer bij een ABP-werkgever.

Toen u met pensioen ging werkte u niet meer bij een ABP-werkgever. In deze situatie gaan we voor het nabestaandenpensioen uit van het ouderdompensioen dat u had opgebouwd toen u uit dienst ging.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[G2]

U wilt na uw AOW-leeftijd met pensioen

Wilt u met pensioen nadat u AOW krijgt? Dan stelt u uw pensioen uit. Hieronder leest u welke regels hiervoor gelden.

Wat zijn de regels?

U kunt tot maximaal 5 jaar na uw AOW-leeftijd met pensioen. Dit pensioen moet u zelf aanvragen. U moet ons schriftelijk aangeven op welke datum u met pensioen wilt gaan. Die datum moet in de toekomst liggen. In [MijnABP](#) ziet u hoeveel u dan krijgt.

Wat gebeurt er met uw pensioen?

We rekenen uit hoeveel pensioen u krijgt als u later dan uw AOW-leeftijd met pensioen gaat. We gebruiken hiervoor de rekenregels die in bijlage 1 [Tabellenboek](#) van dit reglement staan. Daar staat ook een rekenvoorbeeld.

Let op! Als u met pensioen gaat nadat u AOW krijgt, krijgt u een hoger pensioen dan wanneer u op uw AOW-leeftijd met pensioen gaat. In [MijnABP](#) kunt u zelf berekenen hoeveel pensioen u krijgt als u later dan uw AOW-leeftijd met pensioen gaat.

Let op! Als u later met pensioen gaat, krijgt u een hoger pensioen dan wanneer u met pensioen gaat op het moment dat u AOW krijgt. Hierbij speelt het volgende:

- Als u later met pensioen gaat, ontvangt u over een kortere periode pensioen. Hierdoor wordt het pensioen dat u maandelijks ontvangt, hoger. We berekenen dat met uitstelfactoren.
- Als u langer blijft doorwerken, dan bouwt u meer pensioen op. Hierdoor zal uw pensioen ook hoger worden.

Wat gebeurt er met het partnerpensioen en wezenpensioen?

Als u langer blijft doorwerken, bouwt u langer pensioen op. Het partnerpensioen voor uw partner en wezenpensioen voor uw kinderen is daardoor ook hoger.

U wilt gedeeltelijk met pensioen voor uw AOW-leeftijd

Wat zijn de regels?

- U kunt alleen gedeeltelijk met pensioen als u nog bij een ABP-werkgever werkt.
- U kunt gedeeltelijk met pensioen vanaf de eerste dag van de maand waarin u 60 jaar wordt.
- U kunt kiezen hoeveel u van uw totale pensioen vanaf dat moment wilt krijgen. Dit kan ieder percentage zijn, maar is minimaal 10%.
- U kunt in maximaal 3 stappen volledig met pensioen gaan. U kunt dus na de 1e keer dat u gedeeltelijk met pensioen bent gegaan, nog 1 keer een gedeelte van uw pensioen laten ingaan. Bij de laatste stap gaat uw pensioen volledig in.
- Bent u voor 1 januari 2021 al gedeeltelijk met pensioen gegaan? Dan kunt u vanaf 1 januari 2021 nog in maximaal 3 stappen volledig met pensioen gaan. Bij de laatste stap gaat uw pensioen volledig in.
- U kunt ervoor kiezen om uw pensioen in hoogte te laten variëren. U kunt er bijvoorbeeld voor kiezen dat u tot aan de datum waarop u AOW krijgt een [hogere](#) (zie hoofdstuk 5.3 U wilt meer of minder pensioen of partnerpensioen) pensioen van ons krijgt. En dat u na de datum waarop u AOW krijgt een [lager](#) pensioen van ons krijgt. In [MijnABP](#) ziet u hoeveel u dan krijgt.

Wat gebeurt er met uw ouderdompensioen?

We rekenen uit hoeveel pensioen u krijgt. We gebruiken hiervoor de rekenregels die in bijlage 1 [Tabellenboek](#) van dit reglement staan. Daar staat ook een voorbeeld.

Let op! Als u een deel van uw pensioen eerder wilt krijgen dan uw AOW-leeftijd, dan krijgt u maandelijks een lager bedrag.

In [MijnABP](#) kunt u zelf berekenen hoeveel pensioen u krijgt als u uw pensioen gedeeltelijk laat ingaan.

Wat gebeurt er met het partnerpensioen en wezenpensioen?

Kiest u ervoor om gedeeltelijk met pensioen te gaan? En gaat u minder werken? Dan bouwt u minder pensioen op. Het partner- en wezenpensioen is daarom ook lager dan wanneer u stopt met werken op uw AOW-leeftijd. Gaat u niet minder werken dan verandert het partner- en wezenpensioen niet.

U wilt gedeeltelijk met pensioen op of na uw AOW-leeftijd

Wat zijn de regels?

- U kunt alleen gedeeltelijk met pensioen als u nog bij een ABP-werkgever werkt.
- U kunt gedeeltelijk met pensioen tot maximaal 5 jaar na uw AOW-leeftijd.
- U kunt kiezen hoeveel u van uw totale pensioen wilt krijgen. Dit is minimaal 10%.
- U kunt in maximaal 3 stappen volledig met pensioen gaan. U kunt dus na de 1e keer dat u gedeeltelijk met pensioen bent gegaan, nog 1 keer een gedeelte van uw pensioen laten ingaan. Bij de laatste stap gaat uw pensioen volledig in.
- Bent u voor 1 januari 2021 al gedeeltelijk met pensioen gegaan? Dan kunt u vanaf 1 januari 2021 nog in maximaal 3 stappen volledig met pensioen gaan. Bij de laatste stap gaat uw pensioen volledig in.
- U kunt ervoor kiezen om uw pensioen in hoogte te laten variëren. U kunt er voor kiezen dat u bijvoorbeeld tot uw 70ste een hoger (zie hoofdstuk 5.3 U wilt meer of minder pensioen of partnerpensioen) pensioen van ons krijgt. En dat u na uw 70ste een lager pensioen van ons krijgt. In MijnABP ziet u hoeveel u dan krijgt.

Wat gebeurt er met uw pensioen?

We rekenen uit hoeveel pensioen u krijgt. We gebruiken hiervoor de rekenregels die in bijlage 1 [Tabellenboek](#) van dit reglement staan. Daar staat ook een voorbeeld.

Let op! Omdat u gedeeltelijk blijft werken na uw AOW-leeftijd, stelt u een deel van uw pensioen uit. Uw maandelijkse pensioenuitkering is hierdoor hoger dan wanneer u volledig met pensioen zou gaan op uw AOW-leeftijd.

In [MijnABP](#) kunt u zelf berekenen hoeveel pensioen u krijgt als u na uw AOW-leeftijd blijft doorwerken.

Wat gebeurt er met het partnerpensioen en wezenpensioen?

Kiest u ervoor om later met pensioen te gaan en blijft u doorwerken? Dan bouwt u meer pensioen op. Het partnerpensioen voor uw partner en wezenpensioen voor uw kinderen is daarom ook hoger dan wanneer u stopt met werken op uw AOW-leeftijd.

5.3 U wilt meer of minder pensioen

U kunt uw ouderdompensioen verhogen of verlagen. Dat kan op een aantal manieren. Combinaties zijn ook mogelijk.

- **U wilt meer ouderdompensioen en geen partnerpensioen**
U ruilt het hele partnerpensioen in voor een hoger ouderdompensioen.
- **U wilt eerst een hoger pensioen en later een lager pensioen. Of andersom.**
U kiest tijdelijk voor een hoger of lager pensioen, of andersom.
- **U wilt eerder of later met pensioen**
U stelt uw pensioen uit. Uw pensioen wordt hoger, omdat u langer blijft werken. Als u eerder met pensioen gaat, wordt uw pensioen lager.

Hieronder leggen we dit uit.

U wilt meer ouderdompensioen en geen partnerpensioen

Wanneer kunt u kiezen om het partnerpensioen te ruilen?

U kunt uw ouderdompensioen verhogen door hiervoor het partnerpensioen te ruilen. Wij kunnen dit pas voor u regelen als uw partner ons hiervoor toestemming heeft gegeven.

U kunt hiervoor kiezen op het moment dat u met pensioen gaat. Als u gedeeltelijk met pensioen gaat, kunt u voor dat gedeelte een keuze maken. Gaat u daarna weer gedeeltelijk of gaat u volledig met pensioen? Dan kunt u voor dat nieuwe gedeelte ook weer een keuze maken.

Let op! Als u ervoor kiest om het partnerpensioen te ruilen, kunt u dat later niet meer veranderen.

Wat als u geen partner heeft?

Ook als u geen partner heeft, kunt u uw eigen pensioen verhogen door het partnerpensioen te ruilen. We regelen dit voor u op het moment dat u met pensioen gaat. Wij vragen u dan dit te bevestigen.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[H1][H2]

Wat gebeurt er met uw ouderdomspensioen als u ruilt?

Kiest u ervoor om het partnerpensioen te ruilen voor ouderdomspensioen? Dan rekenen we opnieuw uit hoeveel pensioen u krijgt. We gebruiken hiervoor de rekenregels die in bijlage 1 [Tabellenboek](#) van dit reglement staan. Daar staat ook een rekenvoorbeeld.

In [MijnABP](#) kunt u ook zelf berekenen hoeveel pensioen u krijgt als u het partnerpensioen ruilt.

Wanneer kunt u het partnerpensioen niet ruilen?

- Bent u gescheiden? En heeft uw partner geen afstand gedaan van het partnerpensioen of heeft u gekozen om het pensioen te splitsen? Dan kunt u dit deel van het partnerpensioen niet ruilen.
- Uw pensioen is lager dan de [afkoopgrens](#). Dit is een bedrag dat de overheid elk jaar vaststelt. Is uw pensioen lager dan dit bedrag, dan mogen we uw totale pensioen in één keer uitbetalen.

U wilt eerst een hoger pensioen en later een lager pensioen. Of andersom.

Wanneer kunt u kiezen voor tijdelijk een hoger of lager pensioen?

Als u met pensioen gaat, krijgt u iedere maand hetzelfde bedrag aan pensioen. Wilt u de eerste jaren een hoger pensioen en later een lager pensioen? Of andersom? Dan kan dat. Dit zijn de regels:

- U kunt hiervoor kiezen op het moment dat u met pensioen gaat.
- We kijken naar het hoogste en het laagste pensioen dat u kiest. Het laagste bedrag moet minimaal 75% zijn van het hoogste bedrag. Gaat u met pensioen voordat u AOW ontvangt? Het pensioen dat we gebruiken om de AOW te overbruggen telt dan niet mee voor deze berekening.

Let op! Als uw ouderdomspensioen is ingegaan, kunt u de verhoging of verlaging niet meer veranderen.

Wat gebeurt er met uw pensioen?

Kiest u ervoor om uw pensioen tijdelijk te verhogen of te verlagen? Dan berekenen we opnieuw hoe hoog uw pensioen wordt. We gebruiken hiervoor de rekenregels die in bijlage 1 [Tabellenboek](#) van dit reglement staan. Daar staat ook een rekenvoorbeeld.

Wat gebeurt er met het partnerpensioen en wezenpensioen?

Het partnerpensioen en het wezenpensioen veranderen niet.

U wilt eerder of later met pensioen

Kiest u ervoor om later dan uw AOW-leeftijd met pensioen te gaan en blijft u doorwerken? Dan bouwt u meer pensioen op. Het partnerpensioen is daarom ook hoger dan wanneer u stopt met

werken op uw AOW-leeftijd. Kiest u ervoor om eerder dan uw AOW-leeftijd met pensioen te gaan? Dan bouwt u minder pensioen op. Het partnerpensioen is daarom ook lager dan wanneer u stopt met werken op uw AOW-leeftijd. In hoofdstuk 5.2 [U wilt eerder of later met pensioen dan de datum waarop u AOW krijgt](#) leest u meer. We gebruiken hiervoor de rekenregels die in bijlage 1 [Tabellenboek](#) van dit reglement staan. Daar staat ook een rekenvoorbeeld.

6. U bent met pensioen

In dit hoofdstuk kunt u vinden waar u als gepensioneerde recht op heeft.

Hieronder vindt u situaties waarin u vragen over uw pensioen kunt hebben.

- 6.1 [U krijgt een partner](#)
- 6.2 [U heeft kinderen jonger dan 25 jaar](#)
- 6.3 [U gaat uit elkaar](#)
- 6.4 [U overlijdt, uw partner overlijdt of uw ex-partner overlijdt](#)

6.1 U krijgt een partner

Bent u met pensioen en krijgt u een [partner](#) (zie hoofdstuk 3.2 U heeft een partner)? Dan heeft uw partner misschien recht op partnerpensioen. Dit hangt af van de leeftijd waarop u een partner hebt gekregen:

- **U krijgt een partner op of nadat u uw AOW-leeftijd hebt bereikt**
Als u overlijdt, heeft uw partner geen recht op partnerpensioen.
- **U krijgt een partner voordat u uw AOW-leeftijd hebt bereikt**
Krijgt u een relatie voordat u uw AOW-leeftijd bereikt? Dan heeft uw partner wel recht op partnerpensioen als u overlijdt. In de volgende hoofdstukken leest u wat de regels zijn voor partnerpensioen:
  - In hoofdstuk 3.2 [U heeft een partner](#) leest u welke partners recht hebben op partnerpensioen.
  - In hoofdstuk 7.2 [Partnerpensioen en wezenpensioen](#) leest u hoe hoog het partnerpensioen is

6.2 U heeft kinderen jonger dan 25 jaar

Heeft u [kinderen](#) (zie hoofdstuk 3.3 U heeft kinderen)? Dan krijgen uw kinderen wezenpensioen als u overlijdt. De hoogte van het wezenpensioen vindt u in [MijnABP](#). Hoe we dat berekenen vindt u in hoofdstuk 7.2 [Het partnerpensioen en wezenpensioen](#).

6.3 U gaat uit elkaar

Als u en uw partner een geregistreerd partnerschap stoppen of gaan scheiden kan dit gevolgen voor uw ouderdomspensioen en het partnerpensioen hebben. Gaat u scheiden van tafel en bed dan kan dit gevolgen hebben voor het ouderdomspensioen. Bent u niet getrouwd of heeft u geen geregistreerd partnerschap en u en uw partner gaan uit elkaar dan kan dit gevolgen hebben voor het partnerpensioen. Heeft u [keuzes](#) gemaakt toen u met pensioen ging? Dan blijven die keuzes staan als u uit elkaar gaat. In hoofdstuk 3.5 [U gaat uit elkaar](#) leest u hoeveel ouderdomspensioen uw ex-partner krijgt. In hoofdstuk 6.4 leest u hoeveel partnerpensioen uw ex-partner krijgt na uw overlijden.

6.4 U overlijdt of uw partner of uw ex-partner overlijdt

Wat gebeurt er met uw pensioen in de volgende situaties?

- U overlijdt.
- Uw partner overlijdt of uw ex-partner overlijdt.
- Uw kind overlijdt.

U overlijdt

Als u overlijdt, dan wordt uw ouderdompensioen in de maand van overlijden ongewijzigd uitgekeerd. Daarna stopt uw pensioen. Uw [partner](#) (zie hoofdstuk 3.2 U heeft een partner) en uw [kinderen](#) (zie hoofdstuk 3.3 U heeft kinderen) kunnen dan mogelijk pensioen krijgen:

- Uw partner kan een partnerpensioen krijgen.
- Uw kinderen kunnen een wezenpensioen krijgen.
- Uw partner, kinderen of nabestaanden kunnen een overlijdensuitkering krijgen.

Wanneer krijgt uw (ex-)partner partnerpensioen?

Uw partner krijgt partnerpensioen vanaf de dag na uw overlijden tot en met de laatste dag van de maand waarin uw partner overlijdt. Uw partner krijgt dit partnerpensioen steeds in de tweede helft van de maand. Dit geldt ook voor een eventuele ex-partner.

Hoe berekenen we het partnerpensioen voor uw partner?

De hoogte van het partnerpensioen staat in [MijnABP](#). In hoofdstuk 7.2 [Partnerpensioen en wezenpensioen](#) ziet u hoe we dit pensioen berekenen.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[G1][G2][G3][G4][G5][H3][K1 t/m K3]

Wanneer krijgt uw (ex-)partner geen partnerpensioen?

Zie hoofdstuk 3.9 [U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt](#) wanneer uw partner geen partnerpensioen krijgt als u overlijdt.

Hoeveel partnerpensioen krijgt uw partner?

Als u overlijdt, dan krijgt uw partner 70% van uw ouderdompensioen. Daar trekken we eerst de volgende bedragen van af:

- Partnerpensioen dat u heeft geruild voor een hoger ouderdompensioen.
- Partnerpensioen dat een ex-partner al krijgt.

Hoeveel partnerpensioen krijgt uw ex-partner?

Uw ex-partner ontvangt 70% van uw ouderdompensioen dat u had opgebouwd op het moment dat u gescheiden bent.

De hoogte van het partnerpensioen staat in [MijnABP](#). In hoofdstuk 7.2 [Partnerpensioen en wezenpensioen](#) ziet u hoe we dit pensioen berekenen.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[G6][H4][K1 t/m K3]

Wat gebeurt er met het partnerpensioen als uw ex-partner eerder dan u overlijdt en u het pensioen niet heeft gesplitst? Of als u en uw ex-partner hebben besloten dat uw ex-partner geen partnerpensioen krijgt als u overlijdt en wij deze afspraak bevestigd hebben of wij u hebben laten weten dat wij hiermee instemmen?

Het partnerpensioen dat bestemd was voor uw ex-partner, is nu voor een eventuele nieuwe partner. Voorwaarde is dat het partnerpensioen nog niet is ingegaan en dat uw nieuwe partnerschap is begonnen voordat u uw AOW-leeftijd hebt bereikt.

U heeft een partner én een ex-partner?

Krijgt u voor uw AOW-leeftijd een nieuwe [partner](#) (zie hoofdstuk 3.2 U heeft een partner)? Dan krijgt uw nieuwe partner partnerpensioen als u overlijdt. Wel trekken we daar eerst het partnerpensioen van uw ex-partner of ex-partners van af.

Uw partner, kinderen of nabestaanden ontvangen een overlijdensuitkering

- Deze overlijdensuitkering is een eenmalig bedrag van twee maanden ouderdompensioen.
- Heeft u geen partner op het moment dat u overlijdt? Dan betalen wij de overlijdensuitkering aan uw kinderen die recht hebben op wezenpensioen.
- Heeft u ook geen kinderen die recht hebben op wezenpensioen? Dan betalen wij de overlijdensuitkering aan uw meerderjarige kinderen, uw broers, uw zussen en uw ouders. Dit doen we alleen als u hun kostwinner was op het moment dat u overleed.
- Heeft u ook geen meerderjarige kinderen, broers, zussen of ouders? Dan kunnen we de overlijdensuitkering betalen aan iemand die uw uitvaart regelt en de laatste rekeningen van uw ziekte betaalt. Dit doen we alleen als er in uw erfenis niet genoeg geld is voor uw uitvaart en de laatste rekeningen van uw ziekte.
- Heeft uw partner of uw kind of hebben uw kinderen of nabestaanden u opzettelijk van het leven beroofd of is hij of zijn zij daaraan medeplichtig en daarvoor veroordeeld? Dan krijgt de veroordeelde geen overlijdensuitkering.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[G3][G4][G5]

Uw kinderen ontvangen wezenpensioen

Als u met pensioen bent, blijven uw kinderen recht houden op wezenpensioen (zie 3.9 [U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt](#)).

Hoeveel wezenpensioen krijgen uw kinderen?

De hoogte van het wezenpensioen vindt u in [MijnABP](#). Hoe we dat berekenen vindt u in hoofdstuk 7.2 [Het partner- en wezenpensioen](#).

Aanvragen partnerpensioen en wezenpensioen

Uw kind, uw (ex-)partner of de verzorger van uw kind moet het partnerpensioen en wezenpensioen zelf schriftelijk bij ons aanvragen.

Uw partner overlijdt of ex-partner overlijdt

Zie hoofdstuk 3.9 [U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt](#).

Uw kind overlijdt

Zie hoofdstuk 3.9 [U overlijdt, uw partner of ex-partner overlijdt of uw kind overlijdt](#).

7. Premie en pensioenberekeningen

- 7.1 [Pensioenopbouw ouderdomspensioen](#)
  - 7.1.1 [Uw pensioengevend inkomen](#)
  - 7.1.2 [De franchise \(het bedrag waarover u geen pensioen opbouwt\)](#)
  - 7.1.3 [Het opbouwpercentage \(het percentage waarmee u jaarlijks uw pensioen opbouwt\)](#)
  - 7.1.4 [Het aantal jaren dat u pensioen opbouwt en de meetelwaarde](#)
  - 7.1.5 [Uw deeltijdpercentage \(het aantal uren dat u per week werkt\)](#)
- 7.2 [Partnerpensioen en wezenpensioen](#)
- 7.3 [Berekening arbeidsongeschiktheidspensioen](#)
- 7.4 [Maximale bedragen voor uw pensioen](#)
- 7.5 [Hoogte pensioenpremie](#)
- 7.6 [Verhogen van uw pensioen \(Indexering\)](#)
- 7.7 [Verlaging van uw pensioen](#)

7.1 Pensioenopbouw ouderdomspensioen

In [MijnABP](#) ziet u hoeveel pensioen u tot nu toe heeft opgebouwd.

Pensioen dat u in een jaar opbouwt

U bouwt ieder jaar een stukje van uw pensioen op. Dat berekenen we als volgt:

[Pensioengrondslag](#) x [opbouwpercentage](#) x [deeltijdpercentage](#) x [meetelwaarde](#)

Rekenvoorbeeld opbouw ouderdomspensioen (bruto bedragen)

Leeftijd: 25 jaar

Dienstverband: fulltime

Pensioengevend inkomen: € 30.000

Franchise (op jaarbasis): € 14.050

Pensioengrondslag: € 30.000 - € 14.050 = € 15.950

Opbouwpercentage: 1,701%

Als alles hetzelfde blijft, wordt de pensioenberekening als volgt:

Pensioenopbouw per jaar: 1,701% van € 15.950 = € 271,31

Bij doorwerken tot 67 jaar: 42 jaar (van 25ste tot 67ste) x € 271,31 = € 11.395

Vanaf uw AOW-leeftijd komt daar de AOW-uitkering bij.

Wat speelt een rol bij uw pensioenopbouw?

De ABP-regeling is een middelloonregeling. Ieder jaar bouwt u een stukje van uw pensioen op. Dit doet u op basis van uw [pensioengevend inkomen](#) (zie hoofdstuk 7.1.1 pensioengevend inkomen). Elk jaar dat u werkt berekenen wij het pensioen dat u in dat jaar heeft opgebouwd.

De volgende onderdelen spelen daarbij een rol:

7.1.1 [Uw pensioengevend inkomen](#)

7.1.2 [De franchise \(het bedrag waarover u geen pensioen opbouwt\)](#)

7.1.3 [Het opbouwpercentage \(het percentage waarmee u jaarlijks uw pensioen opbouwt\)](#)

7.1.4 [Het aantal jaren dat u pensioen opbouwt en de meetelwaarde](#)

7.1.5 [Uw deeltijdpercentage \(het aantal uren dat u per week werkt\)](#)

Deze onderdelen lichten we hierna toe.

Let op! U kunt tot maximaal 5 jaar na uw AOW-leeftijd met pensioen. Dit pensioen moet u zelf aanvragen.

Let op! Uw pensioenopbouw stopt uiterlijk 5 jaar na uw AOW-leeftijd. Als u daarna nog doorwerkt, bouwt u geen pensioen meer bij ons op. U betaalt dan ook geen premie meer.

Hoe berekenen we het totale ouderdomspensioen dat u in alle jaren heeft opgebouwd?

Hiervoor tellen we de volgende zaken bij elkaar op:

- + Het pensioen dat u ieder jaar bij ons heeft opgebouwd inclusief [indexaties](#) en [verlagingen](#).
- + Het pensioen uit [vrijwillige regelingen](#).
- + Het pensioen dat u heeft meegenomen van een andere pensioenuitvoerder.
- + Het partnerpensioen dat u heeft omgeruild voor een hoger ouderdomspensioen.

Totaal Uw opgebouwde ouderdomspensioen dat u ieder jaar gaat ontvangen.

Dit vindt u in [MijnABP](#).

Let op! Heeft u pensioen opgebouwd met ABP ExtraPensioen of met de Nettopensioenregeling? In [MijnABP](#) ziet u hoeveel pensioen u ongeveer kan verwachten op basis van wat u tot nu aan kapitaal heeft opgebouwd. Pas op het moment dat u met pensioen gaat, kunnen we definitief uitrekenen hoeveel extra ouderdomspensioen u daarvoor krijgt. Heeft u doorgegeven dat u pensioen heeft verevend? Dan vindt u hier uw pensioen na verevening. Dit geldt ook als u uw pensioen hebt gesplitst.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[I3][A3][K1 t/m K3][A2][H1][H2][G1][A4]

7.1.1 Uw pensioengevend inkomen

Uw pensioengevend inkomen is alles wat uw werkgever u in salaris en toelagen in geld betaalt.

De volgende vergoedingen horen **niet** bij het pensioengevend inkomen:

1. Vergoedingen die het karakter hebben van onkostenvergoedingen.
2. Betalingen in verband met een jubileum.
3. Inkomsten die we volgens de Wet op de loonbelasting niet mogen meetellen voor het pensioen.
4. Vergoeding voor variabel overwerk.

Let op!

- Bij punt 4 **kan** het zijn dat in uw [arbeidsrelatie](#) is vastgelegd dat dit onderdeel wel meetelt.
- Uw winstuitkering of bonus telt wel mee bij de opbouw van uw pensioen. Het kan zijn dat in uw [arbeidsrelatie](#) is vastgelegd dat uitzonderlijk hoge bonussen niet of gedeeltelijk meetellen.

Kunt u gebruik maken van een benefit budget of individueel keuzebudget?

In uw arbeidsrelatie kan zijn vastgelegd dat u gebruik kunt maken van een benefit budget of een individueel keuzebudget. Dit persoonlijk budget is opgebouwd uit bepaalde arbeidsvoorwaardelijke bronnen. Een benefit budget of individueel keuzebudget kan bijvoorbeeld worden gevuld vanuit de vakantie-uitkering, de waarde van een gratificatie en/of de waarde van buitengewoon verlof.

Of het benefit budget of individueel keuzebudget pensioengevend is, hangt af van de bronnen waaruit het budget is opgebouwd, bijvoorbeeld:

- De vakantie-uitkering is pensioengevend, omdat dit een inkomensbestanddeel in geld is dat een werknemer van zijn werkgever krijgt in het kader van de arbeidsrelatie.
- De (waarde van de) gratificatie voor een ambtsjubileum is op basis van dit pensioenreglement uitgesloten en telt dus niet mee bij de vaststelling van het pensioengevend inkomen.
- De (waarde van een) verlofdag is niet pensioengevend, omdat verlofdagen niet pensioengevend zijn.

Van belang is dus dat aanwijsbaar is uit welke bronnen een benefit budget of individueel keuzebudget is opgebouwd. Is niet duidelijk uit welke bronnen het benefit budget of individueel keuzebudget is opgebouwd? Dan telt het budget mee voor uw pensioengevend inkomen voor zover dit bestaat uit inkomensbestanddelen in geld.

Let op: werkt u in de sector Rijk?

Dan gelden andere regels voor de verkoop van verlofuren uit het individueel keuzebudget. Als u uw verlofuren uit het individueel keuzebudget verkoopt, dan bouwt u pensioen op over het extra geld dat u daarvoor van uw werkgever krijgt.

Let op: verkoop van verlofuren

Als u verlofuren verkoopt die niet tot het individueel keuzebudget behoren, dan bouwt u pensioen op over het extra geld dat u daarvoor van uw werkgever krijgt.

Hoe berekenen we uw pensioengevend inkomen?

- We berekenen uw pensioengevend inkomen op 1 januari. We rekenen de bedragen om naar een jaarbedrag.
- Bent u in de loop van het jaar begonnen met werken bij een ABP-werkgever? Dan berekenen we uw pensioengevend inkomen op het moment dat u in dienst bent gekomen.
- Wij passen uw pensioengevend inkomen alleen door het jaar aan als een rechter ons dit verplicht of wanneer op het moment van aanlevering blijkt dat uw gegevens fout door uw werkgever zijn aangeleverd.
- Verandert in het jaar uw inkomen? Dan nemen we dat mee in uw pensioengevend inkomen per 1 januari van het komende jaar. Als uw pensioengevend inkomen per 1 januari verandert, nemen we dat mee in datzelfde jaar.
- Zijn uw toelagen variabel (hoogte of duur)? Dan kijken we naar de toelagen van het jaar ervoor en tellen deze bij elkaar op.

- Werkt u in [deeltijd](#)? (zie hoofdstuk 7.1.5 [Uw deeltijdpercentage](#)). Dan berekenen we uw pensioengevend inkomen en de franchise in verhouding tot het aantal uur dat u werkt. Verandert dit? Dan verwerken we dat vanaf de datum van die wijziging.
- Ontvangt u in de loop van het jaar een salarisverhoging die eigenlijk al per 1 januari van dat jaar of van een jaar daarvoor zou ingaan (terugwerkende kracht)? Dan nemen we dit mee in het pensioengevend inkomen op 1 januari nadat u deze verhoging heeft ontvangen.

Voor de opbouw van uw ouderdomspensioen en partnerpensioen geldt een maximum pensioengevend inkomen waarover u bij ons verplicht pensioen opbouwt (zie hoofdstuk 7.4 [Maximale bedragen voor uw pensioen](#)). Dit volgt uit de Wet op de loonbelasting.

Hoe hoog is uw pensioengevend inkomen als u recht heeft op een werkloosheidsuitkering?

Heeft u recht op een werkloosheidsuitkering? Dan berekenen we de opbouw van uw pensioen met het salaris dat u kreeg voordat u ontslag kreeg. Dit pensioengevend inkomen veranderen we ieder jaar op 1 januari met de gewogen gemiddelde salarisverhogingen voor de sectoren die onder deze pensioenregeling vallen.

Hoe hoog is uw pensioengevend inkomen als u recht heeft op een ontslaguitkering?

Heeft u recht op een ontslaguitkering? Dan berekenen we de opbouw van uw pensioen met het salaris waarover uw ontslaguitkering is berekend. Dit pensioengevend inkomen veranderen we ieder jaar op 1 januari met de gewogen gemiddelde salarisverhogingen voor de sectoren die onder deze pensioenregeling vallen.

Hoe hoog is uw pensioengevend inkomen als u ziek bent of verlof heeft of om een andere persoonlijke reden geen of minder salaris ontvangt?

Bent u ziek? Of heeft u verlof? Of ontvangt u om een andere persoonlijke reden geen of minder salaris? Dan berekenen we de opbouw van uw pensioen met het pensioengevend inkomen alsof u niet ziek zou zijn geworden, met verlof zou zijn gegaan of om een andere persoonlijke reden geen of minder salaris ontvangt. Uw pensioenopbouw loopt door voor zover dit is toegestaan binnen de Wet op de loonbelasting. Zie ook 3.7 [U heeft verlof](#).

Hoe hoog is uw pensioengevend inkomen als u een lager salaris krijgt door demotie?

Krijgt u een lagere functie bij uw eigen of een andere ABP werkgever en daardoor ook een lager salaris? Is dit een demotie en is deze demotie gebaseerd op een collectieve arbeidsovereenkomst of een andere collectieve regeling van arbeidsvoorwaarden? En gebeurt dit binnen 10 jaar voor de pensioenrekenleeftijd? Dan berekenen we uw pensioenopbouw met uw oude pensioengevend inkomen. En niet met uw nieuwe, lagere salaris. Dit pensioengevend inkomen past uw werkgever ieder jaar per 1 januari aan met de wijziging van de salarissen in uw sector.

Hoe hoog is uw pensioengevend inkomen als u arbeidsongeschikt bent?

Bent u ontslagen omdat u arbeidsongeschikt bent geworden? Dan berekenen we de opbouw van uw pensioen met het salaris dat u kreeg voordat u ziek werd. Als we uw pensioen verhogen (indexeren), dan doen we dat ook voor het inkomen waarmee we uw pensioenopbouw tijdens uw arbeidsongeschiktheid berekenen.

Uw pensioenopbouw in het laatste jaar

Voor de opbouw van uw pensioen in het jaar dat u met pensioen gaat nemen we uw pensioengevend inkomen van het jaar daarvoor. We gebruiken de franchise, het opbouwpercentage en deeltijdpercentage van het jaar waarin u met pensioen gaat.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2015

[C1][C2][C3]

7.1.2 De franchise (het bedrag waarover u geen pensioen opbouwt)

Bij de pensioenopbouw houden we er rekening mee dat iedereen AOW gaat ontvangen. Een deel van uw inkomen nemen we daarom niet mee bij de berekening van uw pensioen. Dit gedeelte heet de franchise, dit is het bedrag waarover u geen pensioen opbouwt. De franchise hoeft niet gelijk te zijn aan de hoogte van de AOW. De franchise trekken we van uw [pensioengevend inkomen](#) (zie hoofdstuk 7.1.1 Uw pensioengevend inkomen) af.

Hoogte franchise (het bedrag waarover u geen pensioen opbouwt omdat u AOW krijgt)

Uw franchise is afhankelijk van uw pensioengevend inkomen. Is uw pensioengevend inkomen boven een bepaalde grens, dan is uw franchise ook hoger.

Pensioengevend inkomen	Franchise
Tot en met € 51.765,52	€ 14.050
Hoger dan € 51.765,52	€ 17.550

Kan de hoogte van de franchise veranderen?

Ja, dat kan. ABP past de hoogte van de franchise aan als de hoogte van de AOW verandert. We kijken dan naar de AOW voor gehuwden.

De veranderingen van de AOW voor gehuwden moet meer dan € 50 zijn ten opzichte van de laatste wijziging van onze franchise. Wij ronden de franchise af op € 50.

Pensioengrondslag

Ieder jaar berekenen we op 1 januari uw pensioengrondslag. Uw inkomen min de franchise noemen we de pensioengrondslag. Over de pensioengrondslag berekenen we uw pensioenopbouw.

Over een paar [onderdelen](#) (zie hoofdstuk 7.1.1 Uw pensioengevend inkomen) van uw salaris bouwt u geen pensioen op. Het salaris waarover u pensioen opbouwt is het **pensioengevend** inkomen.

Pensioengevend inkomen per 1 januari	Franchise (het bedrag waarover u geen ABP-pensioen opbouwt omdat u AOW krijgt)
	Pensioengrondslag (het bedrag waarover we uw ABP-pensioen berekenen)

7.1.3 Het opbouwpercentage (het percentage waarmee u jaarlijks pensioen opbouwt)

Hoogte van het opbouwpercentage

Uw opbouwpercentage is afhankelijk van de hoogte van uw pensioengevend inkomen.

Pensioengevend inkomen	Opbouwpercentage
Tot en met € 51.765,52	1,701%
Hoger dan € 51.765,52	1,875%

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2016

[A2][A3][A4][A4]

7.1.4 De meetelwaarde

Wat als u arbeidsongeschiktheid bent, een ontslaguitkering, een werkloosheidsuitkering krijgt of met verlof bent?

In deze gevallen tellen niet alle jaren dat u pensioen opbouwt volledig mee voor uw pensioen. Dat gebeurt maar voor een deel. Dit drukken we uit in een percentage. Dit percentage noemen we de meetelwaarde en dat kan liggen tussen de 0 en 100%.

Uw meetelwaarde als u arbeidsongeschikt bent en om die reden een arbeidsongeschiktheidspensioen van ons krijgt.

U bent arbeidsongeschikt en niet meer in dienst?

We tellen de tijd dat u arbeidsongeschikt bent als volgt mee:

Arbeidsongeschiktheidspercentage	Meetelwaarde
80% of meer	50%
65% tot 80%	40%
55% tot 65%	30%
45% tot 55%	25%
35% tot 45%	20%

Is uw arbeidsongeschiktheid het gevolg van een dienstongeval of beroepsziekte?

We tellen de tijd dat u arbeidsongeschikt bent als volgt mee:

Arbeidsongeschiktheidspercentage	Meetelwaarde
80% of meer	100%
65% tot 80%	80%
55% tot 65%	60%
45% tot 55%	50%
35% tot 45%	40%

Voor het gedeelte dat u arbeidsongeschikt bent, blijft u pensioen opbouwen op basis van uw situatie toen u nog in dienst was. U blijft daarover premie betalen.

Overgangsbepalingen als u invaliditeitspensioen ontvangt

[E1][E2]

Uw meetelwaarde als u een ontslaguitkering krijgt

- Wij tellen de tijd dat u recht heeft op een ontslaguitkering voor de helft (50%) mee.
- Heeft u een ontslaguitkering vanwege [functioneel leeftijdsontslag burgerlijke ambtenaren defensie](#)? Dan is dit vanaf de eerste dag van de maand nadat u 62 bent geworden 37,5%.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[B2]

- **Uw meetelwaarde als u een werkloosheidsuitkering krijgt** Wij tellen de tijd dat u recht heeft op een werkloosheidsuitkering voor de helft (50%) mee.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[E3][E4]

Uw meetelwaarde als u met verlof bent

- Wij tellen de tijd dat u verlof heeft voor 100% mee.
- Heeft u tijdens uw verlof ergens anders pensioen opgebouwd? Dan kunnen voor de pensioenopbouw tijdens uw verlof andere regels gelden. Neem hierover contact met ons op.

7.1.5 Uw deeltijdpercentage

Werkt u in deeltijd? Dan houden we rekening met uw deeltijdpercentage. In het rekenvoorbeeld hieronder staat hoe we dat doen.

Rekenvoorbeeld

- Een volledige werkweek bij uw ABP-werkgever is 40 uur.
- Uw deeltijdpercentage is 60%, u werkt 24 uur.
- Uw pensioengevend inkomen is € 45.000.
- Uw pensioengevend inkomen bij een volledige werkweek is: € 45.000 / 60% = € 75.000.
- Uw franchise bij een volledige werkweek is € 17.550.
- Uw pensioengrondslag bij een volledige werkweek is: € 75.000 - € 17.550 = € 57.450.
- U bouwt pensioen op over € 57.450 x 60% = € 34.470.

Werkt u in deeltijd en zou u met uw voltijdpercentage boven het [fiscaal maximum komen](#)?

Rekenvoorbeeld

- Een volledige werkweek bij uw ABP-werkgever is 40 uur.
- Uw deeltijdpercentage is 60%, u werkt 24 uur.
- Uw pensioengevend inkomen is € 90.000.
- Uw franchise bij een volledige werkweek is € 17.550.
- Uw pensioengevend inkomen bij een volledige werkweek is: € 90.000 / 60% = € 150.000.
- Het fiscaal maximum is € 137.800.
- Uw pensioengrondslag is € 137.800 - € 17.550 = € 120.250.
- U bouwt pensioen op over € 120.250 x 60% = € 72.150.

Wat gebeurt er als u langer werkt dan een volledige werkweek en daarmee uw inkomen boven het fiscaal maximum uitkomt

Er is een fiscale grens aan het pensioengevend inkomen waarover iemand pensioen mag opbouwen. Dat heet het [fiscale maximum](#). Werkt u meer dan een volledige werkweek? Dan kan u een deeltijdpercentage van meer dan 100% hebben. Dat is het geval als u 40 uur werkt, terwijl een volledige werkweek bij uw werkgever 36 uur is. Hierdoor kan uw pensioengevend inkomen boven het fiscale maximum uitkomen. In dat geval passen we uw deeltijdpercentage aan. Hieronder ziet u een voorbeeld hoe we dit berekenen.

Rekenvoorbeeld

- Een volledige werkweek bij uw ABP-werkgever is 36 uur.
- U werkt 40 uur.
- Uw deeltijdpercentage is $40/36 \times 100\% = 111,11\%$.
- Uw pensioengevend inkomen bij 36-urige werkweek is: € 125.000.
- Uw franchise bij een volledige werkweek is € 17.550.
- Uw pensioengevend inkomen bij een 40-urige werkweek is € 125.000 x 111,11% = € 138.888,89.

Het pensioengevend inkomen van € 125.000 is lager dan het bedrag dat in de wet staat. Maar het pensioengevend inkomen van € 138.888,89 is hoger dan het bedrag dat in de wet staat. Daarom verlagen we uw deeltijdpercentage als volgt:

Fiscaal maximum/uw pensioengevend inkomen bij een volledige werkweek
 $\text{€ } 137.800 / \text{€ } 125.000 = 110,24\%$. Dit is uw nieuwe deeltijdpercentage.

U bouwt pensioen op over:

(Fulltime pensioengevend inkomen – franchise) x aangepaste deeltijdpercentage
 $(\text{€ } 125.000 - \text{€ } 17.550) \times 110,24\% = \text{€ } 118.452,88$.

Uw deeltijdpercentages in andere situaties

Ziekte, verlof e.d.	Hetzelfde deeltijdpercentage als voor uw ziekte, verlof e.d.
Werkloosheidsuitkering en Ontslaguitkering	<p>Werkloosheidsuitkering op grond van de Werkloosheidswet Uw deeltijdpercentage is een breuk. Dit berekenen we als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uw werkloosheidsuitkering op jaarbasis gedeeld door uw uitkeringspercentage. Als uw dagloon hoger is dan het maximum dagloon vermenigvuldigen we deze uitkomst met de breuk van het dagloon gedeeld door het maximum dagloon; • Dit bedrag delen we daarna door uw pensioengevend inkomen. <p>Werkloosheidsuitkering van uw (vroegere) werkgever Ontvangt u een werkloosheidsuitkering van uw (vroegere) werkgever in aanvulling op of aansluiting aan de werkloosheidsuitkering op grond van de Werkloosheidswet dan bouwt u pensioen op voor hetzelfde percentage als waarvoor u recht heeft op die uitkering.</p> <p>Ontslaguitkering Het deeltijdpercentage is hetzelfde als voor ontslag.</p>

Werken na uw ontslag

U gaat tijdens uw ontsluitkering weer werken

Bent u volledig met ontslag en gaat u na uw ontslag weer werken bij een bij ABP aangesloten werkgever? Of bent u gedeeltelijk met ontslag en gaat u meer uren werken in uw bestaande functie of een andere functie bij een ABP aangesloten werkgever? Dan verlaagt de werkgever van wie u de ontsluitkering ontvangt uw deeltijdpercentage voor uw pensioenopbouw uit deze uitkering met het deel dat u werkt of meer werkt. Het deeltijdpercentage uit het deel dat u weer gaat werken geeft uw werkgever aan ons door. Gaat u meer werken? Dan geeft uw werkgever het hogere deeltijdpercentage aan ons door.

U gaat weer werken en u ontvangt een werkloosheidsuitkering (WW)

Ontvangt u een werkloosheidsuitkering op grond van de Werkloosheidswet en gaat u na uw ontslag weer werken? Of gaat u meer uren werken in uw bestaande functie? Dan verlagen wij uw deeltijdpercentage als hierdoor uw werkloosheidsuitkering daalt. Wij berekenen uw deeltijdpercentage opnieuw over de nieuw vastgestelde werkloosheidsuitkering. Het deeltijdpercentage uit het deel dat u weer gaat werken geeft uw werkgever aan ons door. Gaat u meer werken? Dan geeft uw werkgever het hogere deeltijdpercentage aan ons door.

U gaat weer werken en u ontvangt een werkloosheidsuitkering van uw werkgever

Ontvangt u een werkloosheidsuitkering van uw (vroegere) werkgever in aanvulling op of aansluitend aan de werkloosheidsuitkering op grond van de Werkloosheidswet? En gaat u na uw ontslag weer werken? Of gaat u na uw gedeeltelijk ontslag meer uren werken in uw bestaande functie? Dan verlaagt uw werkgever uw deeltijdpercentage voor uw pensioenopbouw uit deze uitkering in dezelfde mate als waarin uw werkloosheidsuitkering wordt verlaagd. Het deeltijdpercentage uit het deel dat u weer gaat werken geeft uw werkgever aan ons door. Gaat u meer werken? Dan geeft uw werkgever het hogere deeltijdpercentage aan ons door.

Arbeidsongeschiktheid

Uw deeltijdpercentage is het gewogen gemiddelde van uw deeltijdpercentage in het jaar voor u recht kreeg op arbeidsongeschiktheidspensioen.

Overgangsbepaling als u recht heeft op suppletie

[B1]

Overgangsbepaling als u recht heeft op een WW-uitkering die is ontstaan voor 1 april 2001

[B1]

Overgangsbepaling als u een invaliditeitspensioen ontvangt

[B1]

7.2 Partnerpensioen en wezenpensioen

Partnerpensioen

Hoe hoog is het partnerpensioen als u overlijdt voordat u met pensioen gaat?

Als u overlijdt voordat u met pensioen gaat, zijn er twee mogelijkheden:

1. U bent deelnemer.
2. U bouwt geen pensioen meer bij ons op.

1. U bent deelnemer

Bent u deelnemer en overlijdt u voordat u met ouderdompensioen bent gegaan? Dan is het partnerpensioen 70% van het ouderdompensioen dat u tot uw AOW-leeftijd opgebouwd zou hebben.

2. U bouwt geen pensioen meer bij ons op

Bouwt u geen pensioen meer bij ons op? En overlijdt u? Dan krijgt uw partner partnerpensioen. Dit is 70% van het pensioen dat u had opgebouwd toen u uit dienst ging.

Hoe hoog is het partnerpensioen als u overlijdt nadat u met pensioen bent gegaan?

Dan gelden deze regels:

- Uw partner krijgt 70% van uw ouderdompensioen.
- We gaan uit van uw ouderdompensioen op de [pensioenrekenleeftijd](#) (nu 68 jaar).
- Heeft u partnerpensioen geruild voor meer ouderdompensioen? Voor de berekening van het partnerpensioen halen we hier het geruilde partnerpensioen vanaf
- Bent u na uw pensioenrekenleeftijd met pensioen gegaan? Het pensioen dat u heeft opgebouwd na uw pensioenrekenleeftijd telt mee voor het partnerpensioen. De verhoging door het later ingaan van uw pensioen telt niet voor het partnerpensioen.
- Heeft u ex-partners? Dan trekken we van het partnerpensioen eerst af hetgeen al bestemd is voor één of meerdere ex-partner(s).

Let op! Vanaf 2018 zijn de regels over het partnerpensioen veranderd. Was u voor 1 januari in dienst, dan gelden voor u de onderstaande overgangsbepalingen.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[H1][H2][G1][G2][G3][G4][G5][H3][G5]

Hoe hoog is het pensioen van uw ex-partner?

In hoofdstuk 3.5 [Uit elkaar](#) leest u hoe hoog het pensioen van uw ex-partner is.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[G6][H4]

Wezenpensioen

Hoeveel wezenpensioen krijgen uw [kinderen](#) (zie 3.3 U heeft kinderen) die jonger zijn dan 25 jaar?

- U bouwt pensioen op of u bent met pensioen
  - Overlijdt u en is er een [verzorger](#) van de kinderen? Dan krijgen uw kinderen ieder 14% van het pensioen dat u heeft opgebouwd of zou hebben opgebouwd tot uw AOW-leeftijd.
  - Overlijdt u en is er geen [verzorger](#) van de kinderen? Dan krijgen uw kinderen ieder 28% van het pensioen dat u heeft opgebouwd of zou hebben opgebouwd tot AOW-leeftijd.
  - Heeft uw kind later geen verzorger meer? Dan krijgen uw kinderen ieder 28% van het pensioen dat u heeft opgebouwd of zou hebben opgebouwd tot uw AOW-leeftijd.
- U bouwt geen pensioen meer bij ons op
  - Overlijdt u en is er een [verzorger](#) van de kinderen? Dan krijgen uw kinderen 14% van het pensioen dat u had opgebouwd op het moment dat u overlijdt.
  - Overlijdt u en is er geen [verzorger](#)? Dan krijgen uw kinderen ieder 28% van uw pensioen dat u had opgebouwd op het moment dat u overlijdt.
  - Heeft uw kind later geen verzorger meer? Dan krijgen uw kinderen ieder 28% van uw pensioen dat u had opgebouwd op het moment dat u overlijdt.
- Als u hebt gekozen voor eerst hoger of lager pensioen of pensioen hebt geruild, dan rekenen we met het ouderdomspensioen voor deze keuze.

Let op! We betalen in totaal maximaal 70% van uw ouderdomspensioen aan wezenpensioen voor uw kinderen. Heeft u meer dan 5 kinderen? Dan krijgen al uw kinderen een gelijk deel van deze 70%. Is er geen partner of verzorger? Dan geldt dit al vanaf 3 kinderen.

Wanneer beoordelen we opnieuw hoeveel wezenpensioen uw kinderen krijgen?

In een aantal situaties berekenen we opnieuw hoeveel wezenpensioen uw kinderen krijgen:

- Als uw kinderen geen verzorger meer hebben.
- Als het wezenpensioen van een kind stopt om de volgende redenen:
  - een kind wordt 25;
  - een kind overlijdt.

De nieuwe situatie gaat dan de volgende maand in.

Let op! Ontvangt u een wezenpensioen? Dan moet u zelf aan ABP doorgeven dat u geen verzorger meer heeft.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[F2]

Pensioengevend inkomen partner- en wezenpensioen

Voor het partner- en wezenpensioen nemen we uw pensioengevend inkomen van het jaar voor uw

overlijden. We gebruiken de franchise, het opbouwpercentage en deeltijdpercentage van het jaar waarin u overlijdt.

7.3 Berekening arbeidsongeschiktheidspensioen

De hoogte van uw arbeidsongeschiktheidspensioen

Als u recht heeft op een uitkering van de WIA, berekenen we uw arbeidsongeschiktheidspensioen als volgt:

- Tot het [maximum dagloon](#) is uw arbeidsongeschiktheidspensioen:
10% X uw arbeidsongeschiktheidspercentage X uw (maximum) [dagloon](#).
- Boven het maximum dagloon is uw arbeidsongeschiktheidspensioen:
80% X uw arbeidsongeschiktheidspercentage X (uw dagloon min maximum dagloon).
- Ontvangt u een [VVU](#)-uitkering? We berekenen uw arbeidsongeschiktheidspensioen als volgt:
65% X uw arbeidsongeschiktheidspercentage X (uw dagloon min het wettelijke minimumloon per maand).

Let op! Deze aanvulling doen we maximaal 10 jaar.

Let op! Dit geldt alleen voor het deel dat u bij een ABP-werkgever [arbeidsongeschikt](#) bent geworden.

Uw arbeidsongeschiktheidspercentage

Voor de berekening van het arbeidsongeschiktheidspensioen gebruiken we het arbeidsongeschiktheidspercentage in de rechterkolom in onderstaande tabel.

Arbeidsongeschiktheidspercentage	Waarde
80% of meer	100%
65% tot 80%	72,5%
55% tot 65%	60%
45% tot 55%	50%
35% tot 45%	40%

Deeltijdpercentage: Deeltijdpercentage is het deeltijdpercentage in het jaar voor u arbeidsongeschikt werd. Is uw deeltijdpercentage veranderd in het jaar voor u recht kreeg op uw WIA-uitkering? Dan nemen we het gemiddelde.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2018

[L1][L2][L3][L4][L5][J2][J3][J4][J5]

7.4 Maximale bedragen voor uw pensioen

Is er een maximum pensioengevend inkomen voor de premieberekening en mijn pensioenopbouw?

Voor het pensioengevend inkomen geldt per 1 januari 2024 als fiscaal maximum: € 137.800. Heeft u een pensioengevend inkomen boven € 137.800? Dan kunt u in onze regeling [netto pensioen](#) (zie hoofdstuk 14 Regelingen waar u voor kunt kiezen) boven het deel van € 137.800 vrijwillig pensioen opbouwen. Het fiscaal maximum wordt ieder jaar door de wetgever vastgesteld.

Let op! Werkt u in deeltijd? Dan geldt er een lager fiscaal maximum. Dit is dan het deeltijdpercentage maal € 137.800.

Let op! Er is geen maximum pensioengevend inkomen voor uw arbeidsongeschiktheidspensioen.

Hoe hoog mag het partnerpensioen maximaal zijn?

Het partnerpensioen is maximaal 70% van uw ouderdomspensioen. Dit geldt ook als u ouderdomspensioen ruilt voor partnerpensioen.

Hoe hoog is het wezenpensioen maximaal?

Het wezenpensioen is 14% of 28% maar in totaal voor alle wezen samen maximaal 70% van uw ouderdomspensioen.

Overgangsbepalingen als u vóór 1 januari 2018 in dienst was

[G2][G3][G4][G5][G6][H3][H4]

7.5 Hoogte pensioenpremie

Wie bepaalt de hoogte van de pensioenpremie?

Het bestuur van ABP bepaalt de hoogte van de pensioenpremie. De wijze waarop is beschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota ([ABTN](#)). Als uw werkgever is aangesloten bij de ABP-regeling, is hij verplicht deze premies aan ABP af te dragen.

Voor onderdelen van de pensioenregeling die specifiek voor een bepaalde sector gelden, kunnen we sectoren samenvoegen tot een cluster. Als we dit doen gebeurt dat in overleg met de [Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid](#). Ook als we een werkgever indelen bij een sector of de indeling wijzigen, overleggen we dat met die raad.

Wie betaalt mijn premie?

Uw werkgever betaalt de premie aan ABP zolang u in dienst bent of zolang u recht heeft op een ontslag- of werkloosheidsuitkering van een ABP-werkgever. Uw werkgever houdt uw deel van de premie in op uw salaris.

In de [pensioenovereenkomst](#) vindt u de hoogte van de bijdrage die uw werkgever inhoudt op uw salaris.

Waarover berekenen we de premie bij de pensioenen?

Het bedrag waarover we het percentage berekenen kan per soort pensioen verschillen. Dat komt door de verschillen in de franchises en of er een maximum geldt. Dit leest u in onderstaande tabel.

	Ouderdomspensioen Nabestaandenpensioen	Arbeidsongeschiktheids- Pensioen
Waarover	Pensioengevend inkomen min franchise.	Pensioengevend inkomen min franchise.
Franchise	€ 17.550	€ 26.800
Maximum	Pensioengevend inkomen € 137.800*)	Geen maximum pensioengevend inkomen.
Wanneer wordt er premie ingehouden?	U bent in dienst bij een ABP-werkgever, neemt vrijwillig deel of u heeft recht op een ontslag- of werkloosheidsuitkering.	U werkt bij een ABP-werkgever of u heeft recht op een ontslag- of werkloosheidsuitkering. Bent u niet meer in dienst bij een ABP-werkgever en heeft u een FLO-uitkering? Dan betaalt u geen AOP-premie.

*) Het fiscaal maximum wordt jaarlijks door de wetgever vastgesteld.

Werkt of werkte u in deeltijd? We berekenen de premie dan naar evenredigheid van uw deeltijdpercentage.

Bereikte u 5 jaar of langer geleden uw AOW-leeftijd en werkt u nog door? Dan bouwt u geen pensioen meer op. U betaalt ook geen pensioenpremie meer.

Kan de hoogte van de franchise veranderen?

Ja, dat kan. ABP stelt de franchise vast.

We kijken voor de franchise van het:

- arbeidsongeschiktheidspensioen naar het wettelijke minimumloon per maand inclusief vakantiebijslag;
- ouderdomspensioen naar de AOW voor gehuwden.

De veranderingen moeten meer dan € 50 zijn ten opzichte van de laatste wijziging van onze franchise. Wij ronden de franchise af op € 50.

Wat als u geen salaris van uw werkgever krijgt?

Er is een aantal situaties waarin andere regels gelden voor de hoogte van uw pensioenpremie. Bijvoorbeeld als u een werkloosheidsuitkering krijgt. Deze situaties en de regels die daarbij horen, staan hieronder.

- **Wat als u een werkloosheidsuitkering krijgt?**

Heeft u recht op een werkloosheidsuitkering? Dan is de premie voor ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen 50% van de premie. De premie voor uw arbeidsongeschiktheidspensioen is 75% van de premie voordat u werkloos werd. We berekenen de premie met het pensioengevend inkomen dat u kreeg voordat u werkloos werd. Dit pensioengevend inkomen veranderen we ieder jaar op 1 januari met de gewogen gemiddelde salarisverhogingen voor de sectoren die onder deze pensioenregeling vallen.

- **Wat als u een ontslaguitkering krijgt?**

Heeft u recht op een ontslaguitkering? Dan is de premie voor uw ouderdomspensioen, partnerpensioen en het wezenpensioen 50% van de premie. De premie voor arbeidsongeschiktheidspensioen is 100% van de premie voordat u ontslagen werd. We berekenen de premie met het salaris waarmee uw ontslaguitkering is berekend. Heeft u een ontslaguitkering vanwege [functioneel leeftijdsontslag burgerlijke ambtenaren defensie](#) en bent u 62 of ouder? Dan is de premie 37,5% van de totale premie. U betaalt hiervan 30% en uw voormalige werkgever 70%.

Heeft u een ontslaguitkering vanwege [functioneel leeftijdsontslag](#)? Dan hoeft u voor uw arbeidsongeschiktheidspensioen geen premie meer te betalen.

- **Wat als u een arbeidsongeschiktheidspensioen krijgt?**

Heeft u recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen en bent u ontslagen? Dan betaalt u geen premie voor ouderdompensioen, partnerpensioen en wezenpensioen voor het deel dat u arbeidsongeschikt bent. Voor het deel dat u arbeidsgeschikt bent en u nog werkt bij een ABP-werkgever, betaalt u wel gewoon de premie.

- **Wat als u een werkloosheidsuitkering of een ontsluitkering én een arbeidsongeschiktheidspensioen krijgt?**

Heeft u recht op een werkloosheidsuitkering of op een ontsluitkering én op een arbeidsongeschiktheidspensioen? Wij rekenen alleen premie voor het deel dat u recht heeft op een werkloosheidsuitkering of een ontsluitkering.

Het deel van de nieuwe premie vindt u hieronder.

Arbeitsongeschiktheidspercentage	Te betalen deel van de premie bij werkloosheids- of ontsluitkering
65% tot 80%	10%
55% tot 65%	20%
45% tot 55%	25%
35% tot 45%	30%

- **Wat als u verlof heeft?**

Heeft u verlof en loopt uw [pensioenopbouw](#) (zie hoofdstuk 7.1.4 uw meetelwaarde als u met verlof gaat) ongewijzigd door? Dan verandert er niets in hoogte van de premie. In de [pensioenovereenkomst](#) kunnen wel andere afspraken staan over de verdeling van de premie tussen u en uw werkgever.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2004 of suppletie ontvangt
[D1][D3]

7.5.1 Uw werkgever betaalt uw premie niet

Betaalt uw werkgever uw premie niet? Dan blijven al uw afspraken tot en met hoofdstuk 13 gewoon gelden. U blijft dus wel gewoon pensioen opbouwen. Dit geldt niet als u bij ons vrijwillig deelneemt aan een aanvullende regeling.

7.6 Verhogen van uw pensioen (indexeren)

Wij hebben de ambitie om ieder jaar uw pensioen volledig te verhogen met de [Consumentenprijsindex](#). We noemen dit indexeren. We streven er ook naar, om eventueel in het verleden gemiste indexatie te na-indexeren of een eventuele verlaging van pensioenen te beëindigen. Voorwaarde is dat de financiële situatie van ABP voldoende is.

Bij het verhogen van uw pensioen gelden de volgende uitgangspunten:

- Voorwaarde is steeds dat als volgens het bestuur de financiële situatie dat toestaat, wij ieder jaar uw pensioen volledig verhogen met de Consumentenprijsindex. Dit gaat dan niet met terugwerkende kracht.
- Om te zien of de financiële situatie het toestaat kijken we naar de [beleidsdekkingsgraad](#) (gemiddelde dekkingsgraad van de laatste 12 maanden) per 31 oktober van het voorafgaande jaar. Deze moet minimaal 110% zijn.
- De indexatie is voorwaardelijk. Deelnemers hebben ook door verhogingen in het verleden niet automatisch recht op een verhoging in de toekomst.
- De verhoging geldt voor pensioen dat u heeft opgebouwd en voor pensioen dat al is ingegaan.
- We financieren de indexatie uit de premies en uit het beleggingsrendement. We vormen geen bestemmingsreserve om te kunnen indexeren.

In 2023 kan het bestuur besluiten uw pensioen op 1 januari 2024 te verhogen op grond van de extra indexatieruimte die (lagere) wetgeving tot 1 januari 2024 biedt. Met het oog op de overstap naar de gewijzigde pensioenovereenkomst (nieuwe pensioencontract) kan eveneens besloten worden de pensioenuitkering en pensioenaanspraken niet volledig te indexeren. Dit is een aanvulling op de hierboven genoemde regels.

In de [ABTN](#) leest u meer over de regels voor indexering.

Premiehoogte en indexeren

We houden er bij de vaststelling van de hoogte van de premie rekening mee dat we willen indexeren. In de [ABTN](#) beschrijven we hoe we de hoogte van de premie bepalen.

Consumentenprijsindex

We gebruiken de consumentenprijsindex, alle huishoudens, niet afgeleid, zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (in de maand september, tot twee cijfers achter de komma). We nemen de index van het voorafgaande jaar en kijken dan naar de stijging of daling van deze index in de periode van 1 september van het voorafgaande jaar tot 1 september van het lopende jaar.

Overgangsbepalingen als u invaliditeitspensioen ontvangt

[L1][4]

7.7 Verlagen van uw pensioen

Het bestuur kan uw pensioen verlagen. De voorwaarden hiervoor zijn beschreven in de [ABTN](#).

We berekenen de verlagingen zowel over het pensioen dat u al heeft opgebouwd als het pensioen dat al is ingegaan. Als we uw pensioen moeten verlagen gaan we dat niet compenseren door andere uitkeringen te verhogen.

Als we moeten verlagen zal het bestuur u hierover schriftelijk informeren.

8 Wij kunnen uw pensioen in één keer betalen (Afkopen)

U kunt uw pensioen niet in één keer laten betalen, aan iemand anders overdragen, er afstand van doen of als onderpand gebruiken. Maar in bepaalde situaties mogen wij uw hele pensioen wel in één keer betalen. Dat noemen we afkopen.

Wanneer mogen wij pensioen in één keer betalen?

Is uw bruto pensioen hoger dan € 2 maar lager dan € 592,51 per jaar (2024)? Dan mogen wij uw hele pensioen in één keer aan u betalen. Op de volgende momenten zullen wij pensioen in één keer betalen:

- **Als u overlijdt.**
We betalen dan het nabestaandenpensioen in één keer aan uw nabestaanden.
- **Als u uw AOW-leeftijd bereikt.**
We betalen dan uw ouderdompensioen en nabestaandenpensioen in één keer aan u uit. Wij informeren u daarover. Wilt u niet dat wij dit in één keer betalen of wilt u het later? Dan kunt u dat ons op dat moment laten weten.

Let op!

- Betalen wij uw pensioen in één keer? Dan moeten we hiervan belasting af halen. Hoeveel dit is, staat in de wet.
- Hebben wij uw pensioen in één keer betaald? Dan krijgen u en uw nabestaanden daarna geen pensioen meer van ons.

Let op!

- Is uw pensioen maximaal € 2 bruto per jaar? En is uw deelname aan onze pensioenregeling vóór 1 januari 2019 gestopt? Dan betalen wij uw pensioen in één keer. U krijgt hierover een brief van ons. Daarin staat wat u moet doen. Reageert u niet op die brief, dan vervalt uw pensioen.

Let op!

- Stopt uw deelname aan onze pensioenregeling op of na 1 januari 2019? Dan vervalt uw pensioen van maximaal € 2 bruto per jaar. Dat is wettelijk verplicht.

Hoe berekenen wij hoeveel we betalen?

Afkoopvoet

De afkoopwaarde berekenen wij op basis van de afkoopvoet. Uw leeftijd (in jaren en dagen) bepaalt de afkoopvoet voor uw ouderdomspensioen.

Bij het nabestaandenpensioen bepaalt de leeftijd van uw partner (in jaren en dagen) op het moment dat u overlijdt de afkoopvoet die we gebruiken. In bijlage 1 [Tabellenboek](#) ziet u hoe we dat doen.

De afkoopwaarde berekenen we als volgt:

Waarde ouderdomspensioen x afkoopvoet ouderdomspensioen

Waarde partnerpensioen x afkoopvoet partnerpensioen

Waarde wezenpensioen x afkoopvoet wezenpensioen

Heeft u pensioen bij ABP opgebouwd vóór 1 januari 1996?

Dan houden wij bij het berekenen van de afkoopwaarde rekening met eventuele aanvullingen of kortingen op uw pensioen. Die aanvullingen en kortingen houden verband met de omrekening van uw pensioen dat u vóór 1 januari 1996 hebt opgebouwd. In overgangsbepalingen K1 t/m K3 bij dit pensioenreglement staat in welke gevallen en tot welke bedragen wij een aanvulling verlenen of een korting toepassen.

9 U verandert van werkgever en u wilt uw opgebouwde pensioen meenemen (Waardeoverdracht)

Wilt u de waarde van uw ABP-pensioen meenemen naar een andere pensioenuitvoerder? Of andersom: wilt u de waarde van een ander pensioen meenemen naar uw ABP-pensioen? Dit heet waardeoverdracht. Bij waardeoverdracht volgen wij de regels van de Pensioenwet.

In welke situaties kunt u uw pensioen meenemen (individuele waardeoverdracht)?

U kunt uw pensioen meenemen in deze situaties:

1. U heeft pensioen opgebouwd bij een andere pensioenuitvoerder. U gaat werken bij een ABP-werkgever en u bouwt pensioen op bij ABP. U wilt de waarde van het andere pensioen meenemen naar ABP.
2. U heeft pensioen opgebouwd bij ABP. U gaat werken bij een andere werkgever en u bouwt pensioen op bij een andere pensioenuitvoerder. U wilt de waarde van uw ABP-pensioen meenemen naar uw nieuwe pensioenuitvoerder.

Wat moet u doen om uw pensioen mee te nemen?

Geldt deze situatie voor u? En wilt u de waarde van uw pensioen meenemen? Geef dit dan aan ons door. Op onze website vindt u hiervoor een [formulier](#). Uw partner moet ook schriftelijk akkoord geven. Als de hoogte van uw pensioen bij een andere pensioenuitvoerder lager is dan € 592,51 bruto per jaar, draagt die pensioenuitvoerder uw pensioen mogelijk automatisch naar ABP over. Is deze situatie van toepassing op u? Vraag dit dan na bij de andere pensioenuitvoerder.

Hoe werkt het als u uw opgebouwde pensioen van uw vorige werkgever wilt meenemen naar ons?

Uw vorige pensioenuitvoerder bepaalt de waarde die u meekrijgt. Hiermee berekenen wij wat wij toevoegen aan uw ouderdompensioen, het partnerpensioen en het wezenpensioen. Gaat u hiermee akkoord? Dit verwerken wij dan in uw opgebouwd pensioen. In [MijnABP](#) vindt u uw totale pensioen, inclusief het pensioen dat u heeft meegenomen.

Heeft u pensioen opgebouwd bij ABP?

Wilt u de waarde van uw pensioen meenemen naar een andere pensioenuitvoerder? Dan kunt u dit doorgeven aan de pensioenuitvoerder waar u nu pensioen opbouwt.

Let op! Als de hoogte van uw pensioen minder is dan € 592,51 maar meer dan € 2,- bruto per jaar dan draagt ABP uw pensioen automatisch over naar de pensioenuitvoerder waar u pensioen opbouwt. U hoeft hier zelf niets voor te doen.

Kunt u uw pensioen altijd meenemen?

Nee, de Pensioenwet staat overdracht in een aantal gevallen (tijdelijk) niet toe. Bijvoorbeeld als de financiële situatie van de pensioenuitvoerder dit niet toestaat.

Collectieve waardeoverdracht

Gaat u niet individueel over naar een andere pensioenuitvoerder? Bijvoorbeeld door een fusie of overname. Dan is individuele waardeoverdracht niet mogelijk. Het meenemen van uw pensioen naar uw nieuwe pensioenuitvoerder is in dat geval alleen mogelijk op basis van een collectieve waardeoverdracht. Uw werkgever kan uw oude en nieuwe pensioenuitvoerder vragen om daaraan mee te werken.

Overdracht als u overstapt naar de regeling voor militairen

Wisselt u binnen de ABP-pensioenregeling van deze regeling naar die van de militairen, of andersom? Dan nemen wij uw opgebouwde pensioen automatisch mee, tenzij u aangeeft dat niet te willen.

10 Situaties waarin wij niet uitkeren

Wij keren geen partner- of wezenpensioen uit

Als de rechter uw (ex-)partner veroordeeld heeft omdat hij u opzettelijk om het leven heeft gebracht of daaraan medeplichtig is, dan krijgt uw (ex-)partner geen partnerpensioen. Dit geldt ook als de rechter uw kind veroordeeld heeft omdat hij u opzettelijk om het leven heeft gebracht of daaraan medeplichtig is. Dan krijgt het betreffende kind geen wezenpensioen.

11 Gemoedsbezwaren

U heeft principiële bezwaren op grond van uw levensovertuiging

Als u gemoedsbezwaren hebt tegen iedere vorm van verzekering en daarom geen verzekeringen voor u zelf of voor anderen hebt gesloten, kunnen we besluiten dat u niet aan de ABP-pensioenregeling hoeft mee te doen. In plaats daarvan moet u dan wel deelnemen aan een spaarregeling zonder verzekering. In dit hoofdstuk leest u hoe dat werkt. U leest ook hoe het werkt als uw werkgever om deze reden niet mee wil doen met het ABP-pensioen.

U bent werknemer en u wilt geen ABP-pensioen

Wat moet u doen als u geen pensioen wilt?

- **Stap 1**
Vraag aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) of u een zogenaamde “vrijstelling voor gemoedsbezwaren” kunt krijgen. De SVB noemt dit ook wel een “ontheffing wegens gemoedsbezwaren zoals afgegeven door de SVB”.
- **Stap 2**
Stuur daarna uw verzoek met “vrijstelling voor gemoedsbezwaren” naar het ABP-bestuur. Schrijf in dit verzoek dat u geen verzekeringen wilt hebben omdat dit niet past bij uw levensovertuiging. Schrijf erbij dat u daarom ook helemaal geen verzekeringen heeft en ook geen pensioen wilt. Zet uw naam en uw handtekening onder dit verzoek.
- **Stap 3**
U krijgt een brief van ons terug. Daarin staat of wij het met uw verzoek eens zijn. Als wij het hiermee eens zijn, gaat u sparen. Als wij het hiermee niet eens zijn, moet u meedoen met het ABP-pensioen.

Hoe werkt het als u geen pensioen opbouwt, maar spaart?

Spaart u omdat een pensioen niet bij uw levensovertuiging past? Dan werkt dat zo:

- U en uw werkgever betalen iedere maand hetzelfde bedrag als bij een pensioen. Dit geld maken wij iedere maand over op uw spaarrekening bij ABP.
- Over uw spaargeld krijgt u rente. De rente op uw spaarrekening is de 25-jaars rente uit de Rentetermijnstructuur (RTS) per 31 december van het voorafgaande kalenderjaar zoals

gepubliceerd door DNB voor pensioenfondsen. Wij maken deze rente een keer per jaar over op uw spaarrekening.

- U krijgt ieder jaar een opgave van ons. Daarin staat hoeveel u gespaard heeft en hoeveel rente u gekregen heeft.

Wanneer krijgt u het spaargeld van ons?

- Dat kan op zijn vroegst vanaf uw 60e en op zijn laatst vanaf uw 68e. Als u niets aangeeft is dat vanaf uw 68e.
- Wij keren uw opgebouwde spaartegoed uit gedurende 15 jaar. Ieder jaar ontvangt u een deel.

Wat gebeurt er als u overlijdt voordat u het spaargeld gekregen heeft?

Als dat gebeurt, betalen we het spaargeld dat we van u hebben aan uw partner.

- Vanaf de dag dat u overlijdt, betalen wij elk jaar aan uw partner het opgebouwde spaartegoed uit. Dit doen we 15 jaar lang. Ieder jaar ontvangt uw partner een deel.
- U heeft geen partner of uw partner overlijdt na u en u heeft een of meer kinderen onder 25 jaar? (zie hoofdstuk 3.3 [U heeft kinderen](#)):
  - op basis van het bedrag dat er nog is op het moment van overlijden stellen we nieuwe vaste jaarlijkse bedragen vast die we aan de wezen gaan betalen;
  - we betalen vanaf dat moment het overgebleven spaartegoed aan uw kinderen onder 25 jaar;
  - we betalen jaarlijks bedragen. We berekenen de bedragen tot het eind van de maand waarin uw kind 25 wordt.
- U heeft geen partner of uw partner overlijdt na u en u heeft geen kinderen onder 25 jaar?
  - We betalen het overgebleven gespaarde bedrag in een keer uit aan uw erfgenamen.

U overlijdt nadat wij uw spaartegoed zijn gaan uitkeren

- We betalen de jaarlijkse bedragen op dezelfde manier uit aan uw partner. Dit doen we voor de resterende tijd van de oorspronkelijke 15 jaar.
- U heeft geen partner, maar wel een of meer kinderen onder 25 jaar:
  - op basis van het bedrag dat er nog is op moment van overlijden van uw partner bepalen we de nieuwe vaste bedragen die we aan de wezen gaan betalen;
  - we betalen uit aan uw kinderen onder 25 jaar;
  - we berekenen bedragen tot het eind van de maand waarin uw kind 25 wordt.
- Uw partner overlijdt na u en u heeft kinderen onder 25 jaar?
  - We berekenen de uitkering opnieuw en betalen deze tot het eind van de maand waarin uw kind 25 wordt.
- U heeft geen partner of uw partner overlijdt na u en u heeft geen kinderen onder 25 jaar?
  - We betalen het overgebleven gespaarde bedrag in een keer uit aan uw erfgenamen.

Uw werkgever doet niet mee met het ABP-pensioen

Als uw werkgever gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering en daarom geen verzekeringen voor zichzelf of voor anderen heeft gesloten, kunnen we besluiten dat uw werkgever niet mee hoeft te doen aan de ABP-regeling. Hieronder leest u hoe dat werkt.

Wat moet uw werkgever doen als hij wil sparen?

Uw werkgever kan met de volgende stappen aangeven dat hij geen pensioen voor zijn medewerkers wil.

- **Stap 1**

Meer dan de helft van het bestuur van uw werkgever moet aangeven dat ze gemoedsbezwaren hebben. Uw werkgever schrijft hierover een brief naar het ABP-bestuur.

Uw werkgever doet bij de brief de volgende documenten:

1. Een gewaarmerkte kopie van statuten van de werkgever.
2. Een gewaarmerkte kopie van het verslag van de vergadering waarin het besluit tot deze aanvraag is genomen.

- **Stap 2**

Wij beoordelen het verzoek en bepalen dan of uw werkgever niet hoeft deel te nemen aan onze pensioenregeling. Wij kunnen daar regels voor opstellen.

- **Stap 3**

Uw werkgever krijgt een brief van ons terug. Daarin staat of we het met zijn verzoek eens zijn. Deze brief moet uw werkgever zo ophangen dat alle werknemers deze kunnen lezen.

Geldt een vrijstelling voor altijd?

Uw vrijstelling is voor onbepaalde tijd. Een vrijstelling voor uw werkgever geldt voor vijf jaar en vervalt daarna. Wij kunnen iedere vijf jaar weer een nieuwe vrijstelling verlenen als uw werkgever ons hier om verzoekt.

We trekken de vrijstelling voor u of voor uw werkgever in als:

- er bij u of uw werkgever geen sprake meer is van gemoedsbezwaren;
- u of uw werkgever niet meer aan de voorwaarden voldoet;
- u of uw werkgever dat zelf aan ons verzoekt.

Wij trekken uw vrijstelling in. Wat gebeurt er met uw spaartegoed?

Als wij de vrijstelling intrekken zetten wij uw spaartegoed om in pensioen.

Wij trekken de vrijstelling van uw werkgever in en u heeft zelf geen gemoedsbezwaren.

Als wij een vrijstelling intrekken of niet verlengen zetten wij uw spaartegoed om in pensioen. Gaat u uit dienst? Dan zetten wij het spaarbedrag dan om in pensioen.

Doet uw werkgever niet mee met het ABP-pensioen? Maar u wilt wel meedoen?

U neemt gewoon deel aan de regeling. U betaalt dan als volgt:

- U betaalt uw deel van de premie maandelijks rechtstreeks aan ons. U bouwt met dat gedeelte uw pensioen op.
- Uw werkgever betaalt de spaarbijdrage aan ons. Op uw verzoek zetten wij dit ook om in pensioen.

12 Informatie die u aan ons moet doorgeven en informatie die u van ons krijgt

Wat moet u aan ons doorgeven?

Verandert er iets in uw situatie? Geef dat dan direct aan ons door. U kunt dat in de meeste gevallen ook in [MijnABP](#) doen.

Als er iets in uw situatie verandert, horen we dat vaak van uw werkgever of van de gemeente waar u woont. Maar sommige dingen horen we niet van hen en moet u aan ons doorgeven. Hieronder staan de veranderingen die u aan ons door moet geven:

- Als u samenwoont of gaat samenwonen zonder geregistreerd partnerschap of zonder te trouwen. U moet dat bij ons melden en verklaren dat u voldoet aan de voorwaarden (zie ook hoofdstuk 3.2 [U heeft een partner](#)). Dat kunt u ook via [MijnABP](#) doen.

Let op! Het is belangrijk om dit aan ons door te geven als u gebruik wilt maken van partnerpensioen. Als u gaat samenwonen en dat niet aan ons doorgeeft heeft uw partner geen recht op partnerpensioen.

- U beëindigt het samenwonen met een samenlevingscontract of u voldoet niet meer aan de voorwaarden (zie hoofdstuk 3.2 [U heeft een partner](#)).
- U gaat scheiden of u eindigt uw geregistreerd partnerschap en u wilt uw pensioen verdelen (verevenen of splitsen) of spreekt met uw ex-partner af dat uw ex-partner geen recht heeft op partnerpensioen. (zie 3.5 [U gaat uit elkaar](#)).
- **Let op!** Als u wilt verevenen of [splitsen](#) moet u dat binnen twee jaar aan ons doorgeven.
- Als kinderen (niet uw biologische kinderen) deel gaan uitmaken van uw gezin of als u de kosten voor levensonderhoud van die kinderen gaat betalen.
- U ontvangt een wezenpensioen en u heeft geen verzorger meer.
- Wijziging van uw bankrekeningnummer als u een pensioen ontvangt.
- Een nieuw e-mailadres.
- Als u naar het buitenland verhuist. Ook als u een correspondentieadres in Nederland houdt of als u in het buitenland woont en een partnerschap aangaat.
- U woont in het buitenland:
  - als u gaat trouwen, samenwonen of geregistreerd partnerschap begint, moet u uw partner zelf bij ons aanmelden. Dit geldt ook als u deze relatie beëindigt.
  - uw nabestaanden moeten uw overlijden doorgeven;
  - als u verhuist moet u uw nieuwe adres aan ons doorgeven.
- U wilt extra pensioen opbouwen met ABP ExtraPensioen (zie hoofdstuk 14 [Vrijwillige voorzieningen](#)).
- Als u liever heeft dat u uw arbeidsongeschiktheidspensioen via uw werkgever ontvangt en uw werkgever hiermee akkoord gaat.

- Als uw arbeidsongeschiktheid het gevolg is van een dienstongeval of beroepsziekte (zie hoofdstuk 3.4 U wordt ziek).
- Als u met pensioen gaat.
- U gaat tijdens uw verlof werken bij een niet ABP-werkgever.

Welke informatie krijgt u van ons?

Hieronder staat welke informatie u van ons krijgt, en hoe vaak u deze informatie van ons krijgt.

- **Als u start als deelnemer**

Als u begint met pensioen opbouwen bij ABP ontvangt u van ons Pensioen 1-2-3. Hierin staat welke regels er gelden en in welke gevallen u zelf iets moet doen.

- **UPO**

Dit is het Uniform Pensioen Overzicht. Als deelnemer krijgt u dit ieder jaar van ons. In uw UPO staat hoeveel pensioen u tot nu toe heeft opgebouwd. Er staat ook in hoeveel pensioen u naar verwachting krijgt als u met pensioen gaat op uw AOW-leeftijd. Ook ziet u hier een inschatting van uw pensioen op uw AOW-leeftijd als er in de toekomst mee- of tegenvallers zijn. Er staat ook bij welke verhoging wij bij dit pensioen optellen als we indexeren. Uw UPO staat ook in [MijnABP](#).

- **Pensioenoverzicht als u met pensioen bent**

Bent u met pensioen? Dan sturen wij u ieder jaar een pensioenoverzicht. Daarin staat hoeveel pensioen u krijgt. En hoeveel het partnerpensioen en het wezenpensioen is. Er staat ook bij welke verhoging wij bij dit pensioen optellen als we indexeren. Uw Pensioenoverzicht staat ook in MijnABP.

- **Pensioenoverzicht als u geen pensioen meer bij ons opbouwt**

Heeft u eerder pensioen bij ons opgebouwd, maar doet u dat niet meer? Dan zetten wij elk jaar voor u een pensioenoverzicht klaar in MijnABP. Daarin staat hoeveel pensioen u bij ons heeft opgebouwd. Er staat ook bij welke verhoging wij bij dit pensioen optellen als we indexeren. Ook ziet u hier een inschatting van uw te verwachten pensioen op uw AOW-leeftijd en van uw pensioen als er in de toekomst mee- of tegenvallers zijn. Dit overzicht krijgt u daarnaast ook elke vijf jaar toegestuurd.

- **Pensioenoverzicht voor uw ex-partner**

Heeft u pensioen bij ons opgebouwd en bent u uit elkaar? En heeft uw ex-partner niet afgezien van partnerpensioen? Dan sturen wij uw ex-partner elke vijf jaar een pensioenoverzicht. Daarin staat hoeveel partnerpensioen uw ex-partner krijgt.

- **Beëindigingsbrief**

Stopt uw deelname aan onze regeling? Dan stopt u ook met pensioen opbouwen bij ons. Wij sturen u dan een beëindigingsbrief en informeren u over het pensioen dat u bij ons heeft opgebouwd. Dit ziet u op MijnABP. Er staat ook in welke keuzes u voor uw pensioen nog kunt maken.

Waar vindt u meer informatie over uw pensioen?

Hieronder staat waar u meer informatie over uw pensioen kunt vinden.

- [Www.abp.nl](http://www.abp.nl) en [MijnABP](#)

Op www.abp.nl vindt u dit pensioenreglement. Verandert er iets in onze pensioenregels? Dan informeren we u daarover. We verwerken de verandering ook in ons pensioenreglement. In [MijnABP](#) vindt u informatie over uw persoonlijke situatie en wat dit betekent voor uw pensioen. Hier kunt u ook:

- de hoogte van uw opgebouwde pensioenen zien;
- uw contactgegevens wijzigen;
- uw pensioengegevens inzien;
- berekeningen maken;
- offertes aanvragen;
- uw pensioen aanvragen;
- alle informatie vinden over uw pensioenregeling.

- **Pensioenregister**

In het pensioenregister ziet u hoeveel pensioen u in totaal heeft opgebouwd, bij uw ABP-werkgever en bij andere werkgevers. Hiervoor gaat u naar [Mijnpensioenoverzicht](#).

- **Jaarverslag ABP**

In ons jaarverslag staat wat er in dat jaar met de ABP-pensioenen gebeurd is. Bijvoorbeeld de kosten die wij betaald hebben om de pensioenpremies te beheren en bij te houden. U vindt hier o.a. de kosten die wij betaald hebben voor alle ABP-pensioenen bij elkaar, ook de kosten per deelnemer en relevante informatie over onze beleggingen. U vindt ons jaarverslag op www.abp.nl.

13 Vragen of u bent het ergens niet mee eens

Heeft u vragen?

Heeft u vragen over uw pensioen? Bel dan met onze klantenservice. Dat kan op maandag tot en met vrijdag van 8 tot 17.30 uur.

Welk telefoonnummer u moet bellen, hangt af van uw situatie en uw vraag. U vindt onze telefoonnummers op abp.nl.

Op onze sociale media kanalen kunt u ook antwoorden op uw vragen vinden:

- Op Facebook, Instagram en LinkedIn houden we u op de hoogte van actualiteiten en algemene zaken rondom uw pensioen.
- Via X melden wij het laatste nieuws over pensioen. U kunt ons hier ook vragen stellen.
- U kunt ons ook een e-mail sturen of met ons chatten via 'Service & Contact'.

U vindt ons ook op YouTube. Bekijk hier animaties en video's over uw pensioen bij ABP.

Bent u het ergens niet mee eens?

Elke uiting van ontevredenheid, gericht aan ABP, zien wij als een klacht. Bijvoorbeeld over de toepassing van het pensioenreglement. Of over de manier waarop u door ons behandeld bent. Wij nemen in dat geval altijd contact met u op. En zorgen ervoor dat uw klacht netjes wordt behandeld. Dit gebeurt in drie stappen.

Stap 1: U neemt contact met ons op

Dit kan op vier manieren:

- Telefonisch bereikt u ons via 045 - 579 60 70 op werkdagen van 8 tot 17.30 uur
- Stuur ons een e-mail via 'Service & Contact'
- chat via 'Service & Contact'
- Of stuur een brief naar:

ABP Klachten
Postbus 4804
6401 JL Heerlen

Zet altijd uw adres, telefoonnummer, klantnummer en eventueel uw e-mailadres in de brief. U vindt uw klantnummer in MijnABP of op uw pensioenpost. MijnABP is uw persoonlijke online omgeving op abp.nl.

Stap 2: U krijgt altijd een reactie van ons

Als het voor de goede afhandeling van uw klacht nodig is bellen wij u op om uw klacht te bespreken. Meestal is dit binnen vijf werkdagen. We proberen uw klacht dan in één keer op te lossen.

- **Bent u niet tevreden over de manier waarop u door ons behandeld bent?**

Binnen 2 weken na ontvangst laten wij u weten wanneer wij uw klacht afhandelen. Als we een telefonische afspraak met u maken over de afhandeltermijn dan bevestigen wij dit ook schriftelijk. Soms is er voor een goede behandeling van uw klacht meer tijd nodig. Dan spreken we met u samen af wanneer u van ons een reactie op uw klacht mag verwachten. U krijgt hier een bevestiging van. U ontvangt altijd een reactie op uw klacht.

- **Bent u het niet eens met een beslissing van ABP die is genomen op basis van het reglement?**

Binnen 2 weken na ontvangst laten wij u weten wanneer wij uw klacht afhandelen. Als we een telefonische afspraak met u maken over de afhandeltermijn dan bevestigen wij dit ook schriftelijk. Wij doen ons best om u binnen een redelijke termijn een reactie te geven. Dit proberen we in ieder geval te doen binnen 12 weken nadat u uw klacht indiende. Toch kan het gebeuren dat u niet op tijd een antwoord van ons krijgt. Dan nemen we tijdig contact met u op.

Wij bekijken uw klacht altijd zorgvuldig en wij kunnen bij de beoordeling van uw klacht ook externe deskundigen om advies vragen. Soms hebben we nog extra informatie van u nodig. De behandeltermijn van 12 weken wordt dan verlengd met de tijd die u nodig heeft om de informatie naar ons toe te sturen.

De klachtenregeling van ABP vindt u [hier](#).

Stap 3: als u het niet eens bent met onze reactie op uw klacht

- **Gaat uw klacht over de manier waarop ABP u behandelde?**

Dan kunt u uw situatie voorleggen aan de burgerlijke rechter. Schrijf een brief naar:

Rechtbank Limburg burgerlijk recht/kanton Locatie Maastricht
Postbus 1989
6201 BZ Maastricht.

Aan een procedure bij de burgerlijke rechter zijn kosten verbonden. In sommige gevallen kunt u die kosten onder voorwaarden (deels) vergoed krijgen. Bijvoorbeeld als u hiervoor een rechtsbijstandverzekering heeft die dit vergoedt of u aangesloten bent bij een vakbond die bereid is de kosten (deels) te betalen.

- **Gaat uw klacht over de toepassing van het pensioenreglement?**

Dan kunt u uw situatie voorleggen aan de Geschilleninstantie Pensioenfondsen (GIP). Stuur een brief naar:

Varrolaan 100
3584 BW Utrecht.

Op abp.nl/oneens leest u wat GIP voor u kan doen. De Ombudsman Pensioenen is een onderdeel van GIP.

U kunt ook naar de burgerlijke rechter gaan. Stuur een brief naar:

Rechtbank Limburg burgerlijk recht/kanton Locatie Maastricht
Postbus 1989
6201 BZ Maastricht.

Aan een procedure bij de burgerlijke rechter zijn kosten verbonden. In sommige gevallen kunt u die kosten onder voorwaarden (deels) vergoed krijgen. Bijvoorbeeld als u hiervoor een rechtsbijstandverzekering heeft die dit vergoedt of u aangesloten bent bij een vakbond die bereid is de kosten (deels) te betalen.

Onze hardheidsclausule

We voeren onze regels uit zoals we dat in dit reglement beschrijven. Als het reglement niet voorziet in uw situatie of als een precieze uitvoering volgens dit reglement tot een onbillijke uitkomst zou leiden, beslist het bestuur in de bedoeling van het reglement. Zo'n besluit kan alleen ten gunste van de deelnemer genomen worden.

14 Regelingen waar u voor kunt kiezen

Wilt u naast de [basisregeling](#) vrijwillig aanvullend pensioen opbouwen? Dat kan op verschillende manieren. In dit hoofdstuk leest u meer over drie soorten extra pensioenen:

[14.1 ABP ExtraPensioen](#)

[14.2 Nettopensioen](#)

[14.3 Een andere aanvulling op uw pensioen](#)

14.1 ABP ExtraPensioen

Als werknemer kunt u met ABP ExtraPensioen bijsparen voor:

- ouderdompensioen, en;
- nabestaandenpensioen.

ABP ExtraPensioen is een premieovereenkomst. U kunt hieraan deelnemen zolang u werknemer bent bij een ABP-werkgever. U stort via uw werkgever een bedrag vanuit uw brutosalaris.

Wat zijn de regels voor ABP Extra pensioen?

- U bepaalt binnen de [fiscale ruimte](#) zelf hoeveel extra premie u wilt inleggen.
- U kunt op elk moment stoppen met het betalen van deze extra premies en eventueel later toch weer beginnen.
- De inleg geeft iedere maand hetzelfde rendement als het ABP-rendement. Dit geldt alleen niet in de laatste twee maanden voordat u met pensioen gaat. Zie voor een toelichting **Wat gebeurt er als u met pensioen gaat?**
- Wij bepalen ieder jaar de hoogte van de kosten die we inhouden. Deze kosten berekenen we over het saldo waarover we het rendement berekenen.
- Inleggarantie: U krijgt altijd minimaal de premies terug die u heeft betaald.
- U kunt niet meer inleggen op het moment dat u niet meer in dienst bent bij een werkgever die bij ons is aangesloten.

Hoeveel premie betaalt u voor ABP ExtraPensioen?

U kiest zelf hoeveel premie u voor uw ABP ExtraPensioen betaalt. Het verschil tussen het bedrag dat u maximaal wettelijk mag opbouwen en het bedrag dat u al aan pensioen opbouwt, is uw fiscale ruimte. Het pensioen dat u met ABP ExtraPensioen opbouwt, mag niet hoger zijn dan uw fiscale ruimte.

Uw werkgever haalt dit bedrag af van uw brutosalaris en maakt het geld aan ons over.

Wat gebeurt er als u met pensioen gaat?

Als u met pensioen gaat zetten wij het totaal van uw inleg en het rendement om in een maandelijkse uitkering volgens de regels van de basisregeling. Het rendement van de laatste twee maanden bepalen we dan op basis van een fictief rendement. Dit rendement vindt u in bijlage 3 [Bedragen en percentages](#).

Als we de ABP-pensioenen verhogen, dan verhogen we dit aanvullend pensioen met hetzelfde [percentage](#).

Wat gebeurt er als u overlijdt voordat u met pensioen bent gegaan?

Dat hangt af of u op het moment van overlijden nog pensioen opbouwde in ABP ExtraPensioen of niet.

U bouwt pensioen op bij ABP en u overlijdt:

Uw saldo gaat naar het nabestaandenpensioen.

U bouwt geen pensioen meer op bij ABP en u overlijdt:

Uw saldo was toen u stopte als deelnemer bij ABP al omgezet in een ouderdoms- en nabestaandenpensioen.

Heeft u een partner of kinderen?

Het bedrag dat u heeft opgebouwd zetten we om in partner- en wezenpensioen (zie bijlage 1 [tabellenboek](#)). Dit is aanvullend op het partner- en wezenpensioen dat we vanuit de ABP-regeling aan uw partner uitkeren.

Heeft u geen partner of kinderen?

Het bedrag dat u heeft opgebouwd komt bij de algemene pensioenreserve van ABP.

Wanneer kunt u stoppen met ABP ExtraPensioen?

U kunt stoppen met ABP ExtraPensioen opbouwen wanneer u dat wilt. Neem daarvoor contact met ons op. Bent u gestopt met ABP ExtraPensioen opbouwen en wilt u er later toch weer mee doorgaan? Dat kan ook. Neem daarvoor ook contact met ons op.

Wanneer stopt ABP ExtraPensioen vanzelf?

In deze situaties stopt deze regeling:

- Als u overlijdt. Wij keren dan uit aan uw partner tot het moment dat zij overlijdt.
- Als u stopt als deelnemer bij ABP kunt u:
  - het opgebouwde bedrag meenemen naar de pensioenuitvoerder van uw nieuwe werkgever;
  - het opgebouwde bedrag laten staan. Wij zetten het opgebouwde bedrag dan om in pensioen conform de basisregeling.
- Als u met pensioen gaat. Ook dan zetten wij het opgebouwde bedrag om in pensioen conform de basisregeling.

Het rendement van de laatste twee maanden voordat we uw inleg en rendement omzetten in een maandelijkse uitkering, bepalen we op basis van een fictief rendement. Dit rendement vindt u in bijlage 3 [Bedragen en percentages](#).

14.2 Nettopensioen

Let op! Als uw werkgever een regeling kan aanbieden die minimaal gelijkwaardig is aan deze regeling, dan is hij niet verplicht deze regeling aan te bieden.

1. Wat is een nettopensioenregeling?
  2. Deelname en start
  3. Einde regeling, eerder stoppen of overlijden
  4. Premie en kosten
  5. Opbouw voor extra ouderdomspensioen
  6. U gaat uit elkaar
  7. Fiscale maximering en afkopen
  8. Verhogen of verlagen van pensioen
  9. Jaarlijks overzicht opgebouwde waarde
- Bijlage 1 [Tabellenboek met voorbeelden](#) paragraaf 7

1. Wat is een nettopensioenregeling?

Ieder jaar wordt vastgesteld wat het maximale pensioengevend inkomen is waarover Nederlandse werknemers pensioen kunnen opbouwen waarvan de premie aftrekbaar is voor de belasting. U vindt dit bedrag op deze website: www.abp.nl/pensioen-bij-abp/soorten-pensioen/nettopensioen. Is uw inkomen hoger dan dit maximale pensioengevend inkomen? Dan kunt u boven het grensbedrag met NettoPensioen aanvullend ouderdomspensioen opbouwen of partnerpensioen regelen.

De premie betaalt u uit uw netto inkomen. Niet uit het bruto inkomen zoals bij de basisregeling. De premies zijn dus niet aftrekbaar, maar de uitkeringen later zijn niet belast.

Hoe werkt het?

De belangrijkste kenmerken van de ABP nettopensioenregeling:

- Vrijwillig. Het is een vrijwillige regeling: u bepaalt zelf of u aan deze regeling deelneemt.
- Als u in de basisregeling geen premie meer hoeft te betalen bij arbeidsongeschiktheid, geldt dat ook voor de nettopensioenregeling. Uw deelname loopt gewoon door op basis van uw pensioengevend inkomen voor u arbeidsongeschikt werd. U hoeft daarvoor geen premie meer te betalen. Dit geldt niet als uw arbeidsongeschiktheid was te verwachten toen u begon in deze regeling.

- Het is een premieovereenkomst zonder beleggingsvrijheid. Naarmate u ouder wordt, bouwt ABP het beleggingsrisico af (volgens een zogenaamde Lifecycle).

Als u stopt in de basisregeling, stopt u automatisch met deze netto pensioenregeling. Het opgebouwde kapitaal rendeert dan niet meer. Wij zetten dan uiterlijk na 4 maanden het opgebouwde kapitaal om in pensioen. Dit pensioen komt bij uw pensioen van uw basisregeling.

- Als u alleen stopt met deze nettopensioenregeling, maar doorgaat in de basisregeling, blijft uw kapitaal renderen op basis van de Lifecycle die bij uw leeftijd hoort.

Wanneer kunt u deelnemen?

U kunt deelnemen als uw pensioengevend inkomen hoger is dan € 137.800 (2024) en:

- u in dienst bent bij ABP-werkgever en deze heeft geen vrijstelling om nettopensioen aan te bieden;
- als u in dienst was van een bij ons aangesloten werkgever en u op basis daarvan een uitkering ontvangt vanwege:
  - ontslag;
  - werkloosheid;
  - arbeidsongeschiktheid.

Wij kijken dan naar uw pensioengevend inkomen van voor uw uitkering of het moment voordat u ziek werd.

Let op! Als u in deeltijd werkt, geldt er voor u een lager maximaal pensioengevend inkomen. (zie hoofdstuk 7.4 [Maximale bedragen voor uw pensioen](#))

Let op! Als u dienst was van een bij ons aangesloten werkgever en u op basis daarvan een uitkering van ons ontvangt vanwege arbeidsongeschiktheid gelden er aanvullende regels. Was u op 30 september 2015 arbeidsongeschikt en bouwde u toen al premievrij pensioen op bij ABP? En had u op 1 oktober 2015 een pensioengevend inkomen dat boven het maximale pensioengevend inkomen

lag? En was de premievrije pensioenopbouw ook zonder het wettelijke maximale pensioengevend inkomen doorgedaan? Dan bouwt u premievrij pensioen op over het gedeelte boven het maximale pensioengevend inkomen.

2. Deelname en start

U kiest een pakket

U kiest voor een **Opbouw-**, **Risico-** of voor het **Totaalpakket**

- Het **Opbouwpakket** is een beschikbare premieregeling. Hiermee bouwt u een geldbedrag op. Dit geldbedrag zetten we om in pensioen als u met pensioen gaat.
- Het **Risicopakket** is een risicoverzekering. Dit betekent dat u premie betaalt voor de verzekering. Niet om kapitaal op te bouwen. De verzekering keert aan uw partner en kinderen pensioen uit als u overlijdt voordat u met pensioen gaat.
- Met het **Totaalpakket** heeft u zowel het **Opbouwpakket** als het **Risicopakket**.

Opbouwpakket

Het Opbouwpakket is een beschikbare premieregeling.

- Dit betekent dat u op de eerste dag van de maand op basis van uw leeftijd een percentage van uw salaris aan premie stort. De beschikbare premie. Hiermee bouwt u, na aftrek van kosten en premies (zie paragraaf 4 Premie en kosten) een geldbedrag op. Dit geldbedrag zetten we om in pensioen als u met pensioen gaat. We zetten het geldbedrag ook om:
  - als u overlijdt in partnerpensioen en wezenpensioen, en;
  - als u stopt in de basisregeling in pensioen.
- De hoogte van uw pensioen wordt bepaald door:
  - de inleg (premie);
  - de rendementen daarop en de kosten die we verrekenen. Deze rendementen kunnen fluctueren;
  - de tarieven die gelden als u het opgebouwde geldbedrag omzet in pensioen.
- De hoogte van het nabestaandenpensioen:
  - U overlijdt en u neemt nog deel aan de basisregeling?*
Uiterlijk een maand nadat u bent overleden, zetten we het opgebouwde bedrag om in pensioenuitkeringen voor uw partner- en wezenpensioen:
    - heeft u geen partner als u overlijdt? Dan keren we uit aan uw kinderen;
    - heeft u geen partner en geen kinderen onder 25 jaar? Dan voegen we het opgebouwde bedrag toe aan onze reserves.
  - U overlijdt nadat u bent gestopt in de basisregeling?*
Als u stopt in de basisregeling zetten we het opgebouwde bedrag om in ouderdompensioen, met het volgende nabestaandenpensioen:
    - partnerpensioen: 70% van het ouderdompensioen;
    - wezenpensioen : 14% van het ouderdompensioen.

Risicopakket

Het Risicopakket is een risicoverzekering.

- Dit betekent dat u premie betaalt voor de verzekering. Niet om kapitaal op te bouwen.
- U kunt alleen voor het risicopakket kiezen als u een partner heeft. Gaat u later een partnerschap aan, dan kunt u alsnog kiezen voor het risicopakket. Zie paragraaf 2 U kunt altijd kiezen.

- De verzekering keert aan uw partner en kinderen pensioen uit als u overlijdt voordat u met pensioen gaat. Dit geldt niet als uw overlijden op basis van uw gezondheid redelijkerwijs was te verwachten toen u begon in deze regeling.
- Deze verzekering stopt als u stopt met deze regeling.
- De hoogte van het partnerpensioen: 52,5% van uw pensioengevend inkomen boven het fiscaal maximum.
- De hoogte van het wezenpensioen: 10,5% van uw pensioengevend inkomen boven het fiscaal maximum.

Deze percentages gelden voor het ouderdomspensioen dat u opgebouwd zou hebben met uw pensioengevend inkomen boven het fiscaal maximum als u tot de eerste dag van de maand waarin u 68 jaar zou zijn geworden in dienst was gebleven. We rekenen dan vanaf het moment dat u met het risicopakket begon.

Totaalpakket

Met het totaalpakket heeft u zowel het **Opbouwpakket** als het **Risicopakket**.

- U bouwt pensioen op in een beschikbare premieregeling. Dit betekent dat u op basis van uw leeftijd een percentage van uw salaris aan premie stort. De beschikbare premie. Op de beschikbare premie houden we kosten in zie paragraaf 4 Premie en kosten. U bouwt een geldbedrag op met de beschikbare premie min de kosten die we inhouden. Dit geldbedrag zetten we om in pensioen als u met pensioen gaat.
- *U overlijdt en u neemt nog deel aan deze regeling?*
Zie Risicopakket.
- *U overlijdt nadat u bent gestopt in deze regeling?*
Zie Opbouwpakket

De pakketten samengevat

	Totaalpakket	Opbouwpakket	Risicopakket
Na pensionering Kapitaal <i>opbouwen</i> voor extra: <ul style="list-style-type: none"> • Ouderdomspensioen • Partnerpensioen • Wezenpensioen 	X	X	
Overlijden voor pensionering Opgebouwd kapitaal voor extra: <ul style="list-style-type: none"> • Partnerpensioen • Wezenpensioen 			
Overlijden vóór u met pensioen gaat en tijdens deelname aan netto pensioen Extra <i>risico verzekeren</i> : <ul style="list-style-type: none"> • Partnerpensioen • Wezenpensioen 	X		X

U kunt altijd kiezen

U kunt altijd beginnen met deze regeling.

- Dat kunt u doen binnen zes maanden nadat u in dienst bent getreden of nadat uw inkomen hoger geworden is dan maximaal pensioengevend inkomen.
- Dat kunt u ook doen binnen zes maanden nadat u een partner hebt gekregen.
- Wilt u na zes maanden beginnen? Dan kunnen wij medische waarborgen vragen. Dit geldt ook als u later wilt switchen.

Let op! Als u in uw basisregeling keuzes maakt zoals eerder of later met pensioen gaan, gelden die ook voor deze regeling

U kunt met de opbouw in het totaal- en opbouwpakket de volgende keuzes maken:

- U kunt ervoor kiezen niet 100%, maar 25%, 50% of 75% van de bovenstaande premie in te leggen. **Let op!** Deze percentages gelden niet voor de risicoverzekeringen partner- en wezenpensioen. Als u hiervoor gekozen hebt, is dat voor 100%.
- U kunt een keer per jaar dit percentage wijzigen. Deze wijziging gaat in vanaf de eerste dag van de maand dat u hierom verzoekt. Maar niet eerder dan wanneer wij uw verzoek ontvangen hebben. Als u uw percentage verhoogt vragen wij om een gezondheidsverklaring en kunnen wij een medisch onderzoek laten doen (zie ook 2 *Deelname en start*, u besluit later mee te willen doen).

Ben ik direct verzekerd?

Ja, als u kiest voor het Totaal- of Risicopakket bent u direct verzekerd voor het partnerpensioen en wezenpensioen. Ook als we om een gezondheidsverklaring of medisch onderzoek vragen. Als wij op grond van het medisch onderzoek u niet willen verzekeren dan vervalt de risico dekking. De risicodekking vervalt ook als u niet aan een medisch onderzoek wil meewerken. U moet dan wel de risicopremie tot dat moment betalen.

Wanneer kan ik beginnen?

De eerste dag van de maand die volgt nadat u aangeeft dat u mee wilt doen. Voor de wijze van aanmelding heeft ABP regels opgesteld. Hiervoor kunt u contact met ons opnemen.

U besluit later mee te willen doen.

Is dit meer dan zes maanden nadat u mee had kunnen doen? Wij vragen dan om een gezondheidsverklaring. Deze verklaring kan voor ons aanleiding geven tot verder medisch onderzoek. De kosten voor dit onderzoek en de kosten van de gezondheidsverklaring betaalt u zelf. Dit onderzoek geeft een van de volgende uitkomsten:

- u wordt vanaf dat moment toegelaten tot de regeling;
- u wordt toegelaten tot de regeling, maar met een hogere premie voor het overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico;
- u kunt wel deelnemen voor een hoger ouderdompensioen en daarmee een hoger nabestaandenspensioen. U kunt u niet verzekeren voor het overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico.

U heeft al het risicopakket en wilt dit uitbreiden met het opbouwpakket.

U was al toegelaten tot de regeling en had zich verzekerd voor het overlijdensrisico (het risicopakket). Wilt u dit risicopakket uitbreiden met het opbouwpakket? Wij vragen dan om een gezondheidsverklaring. Deze verklaring kan voor ons aanleiding geven tot verder medisch onderzoek. De kosten voor dit onderzoek en de kosten van de gezondheidsverklaring betaalt u zelf. Dit onderzoek geeft een van de volgende uitkomsten:

- u wordt vanaf dat moment toegelaten tot het opbouwpakket;
- u kunt wel deelnemen voor een hoger ouderdomspensioen en daarmee een hoger nabestaandenpensioen. U kunt zich niet verzekeren voor het arbeidsongeschiktheidsrisico.

De premie voor het risicopakket blijft gelijk. Voor de uitbreiding betaalt u extra premie.

3. Einde regeling, eerder stoppen of overlijden

Wanneer stopt mijn deelname?

Uw deelname aan de nettopensioenregeling stopt uiterlijk vijf jaar na de dag waarop u uw AOW-leeftijd hebt bereikt.

Uw deelname stopt eerder als:

- uw [pensioengevend inkomen](#) lager dan € 137.800 wordt. Dit bedrag wordt ieder jaar door de wetgever vastgesteld;
- u niet meer deelneemt aan de verplichte pensioenregeling van ABP;
- twee maanden achter elkaar geen premie is betaald;
- u overlijdt. Uw deelname stopt de dag erna;
- u (eerder) met pensioen gaat in de basisregeling;
- u en uw partner uit elkaar gaan, dan stopt het risicopakket automatisch;
- deze nettopensioenregeling eindigt;
- u zelf ervoor kiest om te stoppen. Uw deelname stopt op zijn vroegst op de eerste dag van de maand nadat wij uw verzoek hebben ontvangen. U kan niet met terugwerkende kracht stoppen.

Wat gebeurt er als ik met pensioen ga?

- Wij zetten uw opgebouwde waarde om in pensioen. De uitkeringen zijn netto. Uw opgebouwd kapitaal valt onder de vrijstellingsregeling in Box III.
- De keuzes die u maakt in de basisregeling over eerder, later of gedeeltelijk met pensioen gaan, gelden automatisch ook voor de nettopensioenregeling.
- Gaat u met pensioen dan kijken wij naar het pensioen dat u uit deze regeling en uit de basisregeling op uw AOW-leeftijd zou ontvangen. Zijn deze pensioenen samen lager dan de wettelijk bepaalde grens? Dan kopen wij uw pensioen op dezelfde manier af als in de basisregeling.

Kan ik eerder stoppen?

Ja, u kunt aan het eind van iedere maand stoppen. Uw opgebouwde bedrag blijft dan renderen op basis van de Lifecycle die bij uw leeftijd hoort.

Als u niet meer bij een ABP-werkgever werkt, stopt uw nettopensioenregeling automatisch. Het tot dan opgebouwde kapitaal zetten we na vier maanden om in pensioen.

Als u in de basisregeling de keuze maakt om ouderdomspensioen te ruilen voor partnerpensioen, geldt dit automatisch ook voor de nettopensioenregeling.

Als u gaat werken bij een werkgever die ook een nettopensioenregeling heeft, kunt u de waarde van het pensioen laten overdragen. U kunt dit pensioen ook bij ABP laten staan.

Wat gebeurt er als mijn deelname aan de basisregeling stopt voordat ik met pensioen ga?

Had u gekozen voor het Totaal- of Risicopakket?

We stoppen de risicodekkingen voor het partner- en wezenpensioen.

Bouwde u extra pensioen op met het Totaal- of opbouwpakket?

We stoppen de beleggingen en bepalen de waarde als uw deelname stopt. Het tot dan opgebouwde kapitaal zetten we uiterlijk na vier maanden om in pensioen.

Gaat u nettopensioen opbouwen bij een andere uitvoerder of verzekeraar? Dan kunt u de waarde van het nettopensioen overdragen.

Wat gebeurt er met mijn nettopensioenregeling als ik overlijdt?

Had u gekozen voor het Opbouwpakket?

We zetten de opgebouwde waarde om in partner- en wezenpensioen.

Had u gekozen voor Risicopakket?

U had extra partner- en wezenpensioen verzekerd. Zolang u deelneemt keren deze verzekeringen vanaf het moment van overlijden pensioen uit aan uw partner en kinderen.

Had u gekozen voor Totaalpakket?

U had extra partner- en wezenpensioen verzekerd, maar ook kapitaal opgebouwd voor partner- en wezenpensioen. Deze verzekeringen keren samen met de opgebouwde waarde in partner- en wezenpensioen vanaf het moment van overlijden pensioen uit aan uw partner en kinderen.

Let op! We keren geen partner- en wezenpensioen uit als u overlijdt en dit overlijden op basis van uw gezondheidstoestand te verwachten was toen u begon in deze regeling.

4. Premie en kosten

Premiebetaling

Uw werkgever houdt uw premie in op uw netto salaris. De werkgever betaalt iedere 4 weken of iedere maand voor de laatste dag van de maand uw premie.

Let op! Ontvangt u een ontslag- of werkloosheidsuitkering? Dan betaalt u de premie rechtstreeks aan ons.

Let op! Als wij twee maanden geen premie ontvangen, stopt de regeling. U bent dan nog wel verplicht over die twee maanden premie te betalen.

Hoeveel premie leg ik in voor extra pensioenopbouw?

De hoogte van uw maandelijkse premie waarmee u ouderdomspensioen opbouwt bepalen we op basis van de volgende staffel (rekenrente 3%):

Leeftijdsklassen tot 72 jaar	Percentage
15 tot en met 19	4,1
20 tot en met 24	4,6
25 tot en met 29	5,4
30 tot en met 34	6,1
35 tot en met 39	7,0
40 tot en met 44	8,1
45 tot en met 49	9,3
50 tot en met 54	10,8
55 tot en met 59	12,4
60 tot en met 64	14,2
65 tot en met 67	15,9
68 tot 69	15,9
69 tot 70	15,5
70 tot 71	15,0
71 tot 72	14,6

Deze staffel wordt vastgesteld door de Belastingdienst en wordt bij een wijziging in de wetgeving aangepast in het pensioenreglement.

De premie bedraagt dan het percentage dat hoort bij uw leeftijd op de eerste dag van de maand van inleg. We vermenigvuldigen dat percentage met het deel van uw pensioengevend inkomen dat boven het fiscale maximum ligt. Peildatum is 1 januari.

Leeftijdsbepaling voor de risicopremies

De risicopremies voor het partner- en wezenpensioen en voor premievrije deelneming bij arbeidsongeschiktheid berekenen we op jaarbasis. Bij het partner- en wezenpensioen gaan we daarbij uit van het opgebouwde kapitaal per 1 januari van het jaar (zie Bijlage Nettopensioen risicopremie nabestaandenpensioen).

Was u op 30-09-2015 al arbeidsongeschikt en had u voor die tijd recht op premievrijstelling?

Wij kunnen de risicopremie voor het risicogedeekt partnerpensioen en wezenpensioen verhogen met een opslag. Deze opslag geldt zolang u deelneemt aan deze regeling.

Deze opslag geldt niet voor het gedeelte waarvoor u premievrijstelling heeft. Hiervan kunnen we afwijken als de premievrijstelling in de basisregeling verandert.

Kosten

Uw werkgever houdt uw premie in op uw netto loon en betaalt die aan ons. Als u arbeidsongeschikt bent en recht heeft op premievrijstelling in de basisregeling, heeft u vrijstelling van premiebetaling en houdt uw werkgever uw premie niet in.

Hieronder vindt u een overzicht van de premies en kosten:

	Hoe berekend	Wie bepaalt	Totaalpakket	Opbouw- pakket	Risico- pakket
Bruto premie	Deelnemers- percentage. De fiscale staffel is het maximum	<ul style="list-style-type: none"> Belastingdienst bepaalt fiscale staffel Deelnemer bepaalt zijn deelnemerspercentage 	Ja	Ja	Nee
Risicopremie overlijden	Percentage van verzekerd bedrag en leeftijd u en uw partner	ABP	Ja	Nee	Ja
Inleg voor pensioen	Bruto premie min risicopremie overlijden	ABP	Ja	Ja	Nee
Opslag premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	Percentage bruto premie op basis van uw leeftijd	ABP	Deze opslag wordt naast de bruto premie extra in rekening gebracht en vervalt bij arbeidsongeschiktheid.		
Opslag uitvoeringskosten	Vast bedrag van € 35 p/j	ABP	Deze opslag wordt naast de bruto premie extra in rekening gebracht. Stopt bij einde deelname.		
Beleggings- en beheerkosten. Dit zijn: <ul style="list-style-type: none"> Aankoopkosten Verkoopkosten Bewaarkosten De kosten die wij maken voor het beleggen volgens 	De beheerkosten zijn afhankelijk van uw leeftijd (zie tabel) en variëren tussen 0,08% en 0,16% van uw opgebouwde kapitaal. Deze percentages	ABP	Ja	Ja	Nee

het Lifecycle principe	verrekenen we met de beleggingen tot we de beleggingen omzetten in pensioen.				
------------------------	--	--	--	--	--

5. Opbouw voor extra ouderdomspensioen

Hoe wordt mijn premie belegd?

De premie beleggen we vanaf de eerste werkdag van de maand. We beleggen dan de premie van afgelopen maand.

Lifecycle principe

Het netto pensioen beleggen we volgens het zogenoemde Lifecycle principe. Bent u jong en de pensioendatum nog ver weg? Dan wordt er met meer risico belegd, met kans op een hoger rendement. Naarmate uw pensioendatum nadert, wordt het risico op de beleggingen verminderd. U heeft dus geen beleggingsvrijheid. De beleggingsmix loopt automatisch mee met uw leeftijd. Het verloop van de Lifecycle treft u aan als bijlage.

6. U gaat uit elkaar

Gaat u uit elkaar terwijl u nog deelneemt aan het opbouwpakket en totaalpakket in de nettopensioenregeling?

Als u en uw partner een geregistreerd partnerschap stoppen, gaan scheiden of gaan scheiden van tafel en bed zie 3.5 [U gaat uit elkaar](#), dan gelden de Pensioenwet en de Wet Verevening Pensioenrechten bij Scheiding.

Partnerpensioen voor uw ex-partner

We berekenen hoeveel partnerpensioen uw ex-partner zal krijgen als u overlijdt. De waarde hiervan halen we af van het kapitaal en reserveren we voor uw ex-partner voor als u komt te overlijden.

Ouderdompensioen

Het kapitaal dat overblijft nadat we de waarde van het partnerpensioen voor uw ex-partner eraf hebben gehaald, verdelen we in een deel voor u en een deel voor uw ex-partner. Dit doen we volgens de afspraken die u daarover heeft gemaakt met uw ex-partner.

Gaat u scheiden terwijl u niet meer deelneemt aan de basisregeling of als u met pensioen bent?

Uw kapitaal hebben we dan al omgezet in pensioen. We splitsen op uw verzoek dit gedeelte van uw ouderdompensioen in een deel voor u en een deel voor uw ex-partner. Als u overlijdt, heeft uw ex-partner recht op het partnerpensioen dat u heeft opgebouwd tot het moment dat u ging scheiden.

Had u gekozen voor het Totaal- of Risicopakket?

De risicoverzekeringen voor extra partner- en wezenpensioen stoppen.

Wij toetsen of u niet te veel pensioen opbouwt

In de volgende situaties toetsen we of u niet te veel pensioen opbouwt :

- Bij waardeoverdracht.
- Als u uw opgebouwde kapitaal omzet in pensioen.

7. Fiscale maximering en afkopen

Het nettopensioen is gemaximeerd op het pensioen dat u maximaal kunt opbouwen of uitgekeerd kan krijgen (bij risicopakket). Uw uiteindelijke ouderdomspensioen mag als u 40 jaar zou deelnemen niet meer bedragen dan 75% van het volgende bedrag:

- Uw gemiddeld pensioengevend inkomen boven het fiscaal maximum maal de nettofactor
- De nettofactor is:
  - De nettofactor is 100% -/- belastingtarief hoogste belastingschijf.
  - De nettofactor is met ingang van 1 januari 2024 vastgesteld op 50,5%.

Het fiscaal maximum voor het nabestaandenpensioen is als volgt:

- partnerpensioen: 52,5% van uw gemiddelde netto pensioengevend inkomen boven het fiscale maximum.
- wezenpensioen: 10,5% van uw gemiddelde netto pensioengevend inkomen boven het fiscale maximum.

Is het pensioen na omzetting hoger dan dit maximum? Dan vervalt dit deel van het kapitaal aan ABP.

Afkopen

U kunt uw pensioen niet in een keer laten betalen, aan iemand anders overdragen, er afstand van doen of als onderpand gebruiken. In bepaalde situaties kunnen wij uw hele pensioen wel in een keer betalen. We kijken hierbij naar het pensioen dat u uit deze regeling en uit de basisregeling op AOW-leeftijd zou ontvangen. Het pensioen uit deze regeling wordt maal een nettofactor gedaan. Dat noemen we [afkopen \(zie hoofdstuk 8 Wij kunnen uw pensioen in een keer betalen\)](#).

8. Verhogen en verlagen van pensioen

Wordt nettopensioen ook geïndexeerd?

Nadat we de opgebouwde waarde hebben omgezet in pensioen, loopt ook dit pensioen mee met de indexeringen die we doen in de basisregeling. Wel kan de indexatie voor de nettopensioenregeling lager zijn dan voor de pensioenen uit de basisregeling. Dat is het geval als de levensverwachting van de deelnemers aan de nettopensioenregeling sneller stijgt dan die van de deelnemers aan de basisregeling. Wij passen deze maatregel dan toe, totdat de toename van de verplichtingen zijn gecompenseerd. Een eventuele korting voor de basisregeling vanwege de financiële positie van het fonds, geldt ook voor de nettopensioenregeling.

9. Jaarlijks overzicht opgebouwde waarde

U krijgt van ons ieder jaar een overzicht van:

- het opgebouwde kapitaal;
- de hoogte partner- en wezenpensioen dat u met het risicopakket hebt afgesloten.
- een opgave van het mogelijk te bereiken kapitaal en het daarmee opgebouwde pensioen op de eerste dag van de maand waarin u 68 wordt. Wij vermelden dan ook de veronderstellingen die we daarbij hanteren. U kunt hier ook altijd naar vragen.

14.3 Andere situaties waarin u bij ons aanvullend pensioen kunt opbouwen

U kunt vrijwillig aan onze pensioenregeling blijven deelnemen als één van de volgende situaties op u van toepassing is:

- U werkt niet meer bij een ABP-werkgever.
- U komt op of na uw AOW-leeftijd in dienst van een ABP-werkgever.
- U heeft recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen van ons, of u heeft recht op een ontslag- of werkloosheidsuitkering vanuit een ontslag bij een ABP-werkgever, waarbij u gedeeltelijk pensioen opbouwt.

U kunt voor het deel dat u geen pensioen opbouwt, vrijwillig blijven deelnemen aan onze regeling. Hiervoor betaalt u zelf de premie. U betaalt dan premie voor ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen. U kiest zelf voor welk percentage u wilt deelnemen. Het is mogelijk om voor 25%, 50%, 75% of 100% deel te nemen. Eenmaal per kalenderjaar kunt u uw deelnamepercentage wijzigen.

Hoe lang kunt u aanvullend pensioen opbouwen?

- Werkt u niet meer bij een ABP-werkgever? En bent u aangemerkt als ondernemer voor de inkomstenbelasting (o.a. ZZP'er)? Dan mag u maximaal 10 jaar de pensioenopbouw voortzetten en in alle andere gevallen maximaal 3 jaar nadat u uit dienst bent getreden.
- Komt u op of na uw AOW-leeftijd bij een ABP-werkgever in dienst? Dan kunt u maximaal tot 5 jaar na uw AOW-leeftijd vrijwillig deelnemen.
- Heeft u recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen van ons, of heeft u recht op een ontslag- of werkloosheidsuitkering waarbij u gedeeltelijk pensioen opbouwt, dan kunt u zolang u recht heeft op deze uitkeringen vrijwillig blijven deelnemen.

Wilt u aanvullend pensioen opbouwen? Vraag dat dan binnen 9 maanden bij ons aan nadat zich een van de hiervoor vermelde situaties voordoet.

Overgangsbepalingen als u in dienst was voor 1 januari 2007 of invaliditeitspensioen ontvangt

[H1][H3][H4][J4][L6][I4]

15 Vaststelling pensioenreglement

De werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties zoals die zijn vermeld in de WPA bepalen de inhoud van de pensioenregeling.

Die pensioenregeling leggen wij vast in het pensioenreglement. Het bestuur stelt het pensioenreglement vast. Het bestuur is ook bevoegd om aanvullende regels te maken over de uitvoering van de regeling.

Bijlage 1 Tabellenboek met voorbeelden

In deze bijlage vindt u ruilfactoren en rekenvoorbeelden die gebruikt worden bij de verdeling. De ruilfactoren zijn afhankelijk van uw leeftijd. Alle bedragen zijn bruto bedragen.

Let op! De voorbeelden gelden als u na 2023 in dienst bent gekomen. Was u daarvoor al in dienst? U kunt voor uw situatie een berekening uitvoeren via [MijnABP](#).

In hoofdstuk 5 staan de keuzemogelijkheden rondom uw pensioen. Kortweg kunt u uw pensioen op verschillende manieren verdelen:

- tussen u en uw eventuele partner;
- eerder, later of gedeeltelijk;
- gelijkmatig of in hoogte verschillend.

Let op! De voorbeelden zijn bedoeld om uit te leggen hoe we rekenen. Uw situatie zal afwijken van de voorbeelden. Wilt u weten wat de bedragen in uw situatie en bij een combinatie van keuzes zijn? Ga dan naar [MijnABP](#).

Inhoudsopgave Bijlage 1

1. U gaat met pensioen op de datum waarop u AOW krijgt of op een andere datum
2. Gedeeltelijk met pensioen
3. Partnerpensioen ruilen voor extra ouderdomspensioen
4. Hoogte van het ouderdomspensioen eerste jaren hoger
5. Afkopen
6. Berekening ABP ExtraPensioen
7. Berekening Nettopensioen

1 U gaat met pensioen op de datum waarop u AOW krijgt of op een andere datum (zie hoofdstuk 5.1 en 5.2)

U gaat met pensioen op de datum waarop u AOW krijgt. U kunt ook op een andere datum met pensioen gaan. Als u met pensioen gaat en uw leeftijd is op dat moment niet gelijk aan de pensioenrekenleeftijd, gebruiken we de factoren in de tabellen hieronder om uw pensioen om te rekenen. We berekenen uw pensioen op basis van het pensioen dat u op de pensioenrekenleeftijd zou ontvangen. Als u eerder dan de pensioenrekenleeftijd met pensioen gaat, ontvangt u over een langere periode pensioen waardoor het pensioen dat u maandelijks ontvangt lager wordt. Gaat u later dan de pensioenrekenleeftijd met pensioen? Dan ontvangt u over een kortere periode pensioen waardoor het pensioen dat u maandelijks ontvangt hoger wordt.

De huidige pensioenrekenleeftijd is 68 jaar. Voor pensioen dat u heeft opgebouwd tot 1 januari 2014 is de pensioenrekenleeftijd 65 jaar. En voor pensioen dat u heeft opgebouwd in de periode van 1 januari 2014 tot 1 januari 2018 is de pensioenrekenleeftijd 67 jaar.

Factoren voor eerder of later laten ingaan van opgebouwd pensioen bij een pensioenrekenleeftijd van 65

Leeftijd	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69
Factor	0,776	0,813	0,854	0,899	0,947	1,000	1,058	1,121	1,190	1,267
Leeftijd	70	71	72	73	74	75	76	77		
Factor	1,351	1,444	1,548	1,664	1,794	1,941	2,108	2,298		

Bij pensioneren op tussenliggende leeftijden bepalen wij uw factor naar verhouding.

Factoren voor eerder of later laten ingaan van opgebouwd pensioen bij een pensioenrekenleeftijd van 67

Leeftijd	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69
Factor	0,693	0,727	0,763	0,802	0,845	0,892	0,943	1,000	1,062	1,131
Leeftijd	70	71	72	73	74	75	76	77		
Factor	1,207	1,291	1,384	1,489	1,606	1,739	1,890	2,063		

Bij pensioneren op tussenliggende leeftijden bepalen wij uw factor naar verhouding.

Factoren voor eerder of later laten ingaan van opgebouwd pensioen bij een pensioenrekenleeftijd van 68

Leeftijd	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69
Factor	0,654	0,685	0,719	0,756	0,796	0,840	0,888	0,941	1,000	1,065
Leeftijd	70	71	72	73	74	75	76	77		
Factor	1,136	1,216	1,304	1,404	1,515	1,641	1,784	1,948		

Bij pensioneren op tussenliggende leeftijden bepalen wij uw factor naar verhouding.

Voorbeeld van de toepassing van de tabel

- U wilt eerder met pensioen dan 68 jaar.
- Uw pensioenrekenleeftijd is 68.
- U wilt stoppen met werken op uw 62^e.

- Op uw 62^e is uw opgebouwd ouderdompensioen € 1.000 per maand.
- Het partnerpensioen als u overlijdt is 70% van € 1.000 = € 700.

U wilt op uw 62^e volledig met pensioen.

Uw ouderdompensioen na vervroeging:

- Vanaf uw 62^e wordt uw ouderdompensioen 0,719 (2024) van € 1.000 = € 719 per maand. Op uw AOW-leeftijd gaat u naast dit bedrag ook AOW ontvangen.

Het partnerpensioen na vervroeging:

- Als u overlijdt, dan blijft het partnerpensioen 70% van uw oorspronkelijke ouderdompensioen, dus € 700.

U wilt na uw AOW nog doorwerken, u gaat dus **later** met pensioen.

Voorbeeld

- Stel uw AOW-leeftijd is 67.
- Uw ouderdompensioen is op 68 jaar € 1.000 per maand. Dit is inclusief het pensioen dat u nog opbouwt na uw AOW-leeftijd.
- Het partnerpensioen als u overlijdt is 70% van € 1.000 = € 700.

U wilt op uw 70e met pensioen

- Uw ouderdompensioen vanaf uw 70e wordt 1,136 (2024) van € 1.000 = € 1.136.
- Als u overlijdt, dan blijft het partnerpensioen € 700.

2 **Gedeeltelijk met pensioen (zie hoofdstuk [5.2 U wilt eerder of later met pensioen dan op de datum waarop u AOW krijgt. Of u wilt gedeeltelijk met pensioen](#))**

U kunt u uw pensioen ook gedeeltelijk laten uitkeren.

Uw ouderdomspensioen wordt dan:

- Uw pensioen op uw oorspronkelijke pensioendatum maal;
- Het deel waarmee u met pensioen gaat maal;
- Het vervroegingspercentage dat bij uw nieuwe pensioenleeftijd hoort (zie hieronder).

Een voorbeeld:

- U bent 60 en wilt gedeeltelijk met pensioen.
- U heeft op uw 60^e € 1.000 ouderdomspensioen per maand opgebouwd als u op uw 68^e met pensioen gaat.
- Uw partnerpensioen als u overlijdt is 70% van € 1.000 = € 700.

U wilt op uw 60^e minder gaan werken. U wilt 40% gaan werken en voor 60% met pensioen. Uw pensioen berekenen we dan als volgt:

- Het deel van uw pensioen dat u nu gaat gebruiken is 60% van € 1.000 = € 600.
- Op dat deel passen we de vervroegingsfactor toe. De vervroegingsfactor 68 – 60 is 0,654 (2024). U ontvangt € 600 x 0,654 = € 392,40.
- Dit ontvangt u naast uw salaris, maar u ontvangt dan nog geen AOW.
- U blijft pensioen opbouwen over de 40% die u nog werkt.

3 Partnerpensioen ruilen voor extra ouderdompensioen (zie hoofdstuk 5.3 [U wilt meer of minder pensioen](#))

Voorbeeld:

- U wilt op uw 67e met pensioen.
- Leeftijd van uw partner is niet van belang.
- U heeft op uw 67e € 1.000 ouderdompensioen per maand opgebouwd als u op uw 68e met pensioen gaat.
- U heeft een partnerpensioen ongeacht het moment van overlijden van € 700 per maand.
- Het partnerpensioen dat u heeft opgebouwd kan u optellen bij uw ouderdompensioen. We rekenen met een uitruilfactor van 0,211 (zie bijlage 3). Uitrusten van € 700 partnerpensioen levert een extra ouderdompensioen op van $€ 700 \times 0,211$ (2024) = € 147,70 euro
- Uw ouderdompensioen vanaf uw 68e wordt:
 $€ 1.000 + € 147,70 = € 1.147,70$.
- Na vervroegen naar 67 jaar wordt uw ouderdompensioen vanaf 67 jaar $0,941$ (2024) $\times € 1.147,70 = € 1.079,99$
- Als u overlijdt ontvangt uw partner geen partnerpensioen.

4 Hoogte van het ouderdomspensioen eerste jaren hoger (zie hoofdstuk 5.3 [U wilt meer of minder pensioen](#))

Factoren bij in hoogte variëren van ouderdomspensioen

		Leeftijd vanaf									
		59	60	61	62	63	64	65	66	67	68
Leeftijd tot	60	0,048									
	61	0,099	0,049								
	62	0,155	0,102	0,051							
	63	0,215	0,160	0,106	0,052						
	64	0,279	0,222	0,165	0,109	0,054					
	65	0,350	0,289	0,229	0,171	0,113	0,056				
	66	0,426	0,362	0,299	0,238	0,177	0,117	0,058			
	67	0,509	0,442	0,376	0,311	0,246	0,183	0,121	0,060		
	68	0,601	0,530	0,460	0,391	0,323	0,256	0,190	0,126	0,062	
	69	0,701	0,626	0,552	0,479	0,407	0,336	0,267	0,198	0,131	0,065
	70	0,811	0,731	0,653	0,576	0,500	0,425	0,351	0,278	0,207	0,136
	71	0,933	0,848	0,765	0,683	0,602	0,522	0,444	0,367	0,291	0,216
	72	1,068	0,978	0,890	0,802	0,716	0,631	0,548	0,465	0,384	0,304
	73	1,219	1,123	1,029	0,936	0,844	0,753	0,664	0,576	0,489	0,404
	74	1,388	1,286	1,185	1,085	0,987	0,889	0,794	0,699	0,606	0,515
	75	1,578	1,468	1,360	1,253	1,148	1,044	0,941	0,839	0,739	0,641
	76	1,793	1,676	1,559	1,444	1,331	1,218	1,108	0,998	0,890	0,784
	77	2,039	1,912	1,786	1,662	1,539	1,418	1,298	1,180	1,063	0,948
	78	2,320	2,183	2,047	1,912	1,779	1,648	1,517	1,389	1,262	1,136

		Leeftijd vanaf								
		69	70	71	72	73	74	75	76	77
Leeftijd tot	70	0,068								
	71	0,143	0,071							
	72	0,226	0,149	0,074						
	73	0,320	0,237	0,157	0,077					
	74	0,425	0,336	0,250	0,165	0,081				
	75	0,544	0,449	0,355	0,263	0,173	0,086			
	76	0,679	0,576	0,475	0,376	0,278	0,183	0,090		
	77	0,834	0,722	0,612	0,505	0,399	0,295	0,194	0,096	
	78	1,013	0,891	0,771	0,653	0,538	0,425	0,314	0,206	0,102

Voorbeeld van de toepassing van de tabel:

- Stel uw AOW-leeftijd is 67 jaar.
- Op uw 63^e is uw ouderdomspensioen op uw 68^e € 1.000 per maand.
- U wilt in juli 2024 op uw 63^e met pensioen en tot uw AOW-datum een hoger pensioen. U kiest ervoor om € 100 extra voor uw AOW-datum te ontvangen (en heeft dan na u AOW-datum een lager pensioen).
- We gaan uw pensioen eerst vervroegen en daarna verhogen.
- Uw vervroegd pensioen wordt dan:
  - eerst vervroegen we uw pensioen naar uw 63^e. Dat is 0,756 (2024) van € 1.000 = € 756 per maand.
- U wilt uw vervroegde pensioen met € 100 verhogen:
  - de ruilfactor bij hoog-laag tussen uw 63^e en 67^e is 0,246 (2024). Voor elke euro die u tussen uw 63^e en 67^e meer wilt ontvangen, ontvangt u 24,6 eurocent minder vanaf uw 67^e.
  - de € 100 die u tussen uw 63^e en 67^e meer wilt ontvangen kost u € 100 x 0,246 = € 24,60. Dit gaat af van uw ouderdomspensioen vanaf uw AOW-leeftijd.
  - Van uw 63^e tot uw 67^e wordt uw ouderdomspensioen dan € 756 + €100 = € 856 per maand.
  - Vanaf uw 67^e wordt uw ouderdomspensioen dan levenslang € 756 - € 24,60= € 731,40. Daarnaast ontvangt u dan uw AOW-uitkering.

Het voorbeeld kan ook andersom. Dan kiest u ervoor om na uw AOW een hoger pensioen te ontvangen.

5 Afkopen (zie hoofdstuk 8 [Wij kunnen uw pensioen in een keer betalen](#))

Afkoopfactoren ouderdomspensioen bij ingang ouderdomspensioen

Leeftijd	OP	OOP
65	18,418	8,707
66	17,804	8,583
67	17,186	8,452
68	16,563	8,313
69	15,938	8,167
70	15,310	8,012
71	14,681	7,848
72	14,051	7,675
73	13,421	7,492
74	12,792	7,300
75	12,165	7,098

Afkoopfactoren nabestaandenpensioen bij ingang ouderdomspensioen

Leeftijd	Volledig kapitaalgedekt PP ¹	
	PP	
65	3,202	
66	3,196	
67	3,170	
68	3,163	
69	3,135	
70	3,098	
71	3,054	
72	3,001	
73	2,939	
74	2,870	
75	2,792	

Afkoopfactoren nabestaandenpensioen bij ingang ouderdomspensioen

Leeftijd	Kapitaalgedekt PP65+ ²		Volledig kapitaalgedekt PP ³	
	PP	TPP	PP	TPP
65	3,203	0,040	2,227	0,034
66	3,197	0,026	2,229	0,023
67	3,170	0,015	2,227	0,013
68	3,164	0,007	2,220	0,006
69	3,135	0,002	2,208	0,002
70	3,099	0,000	2,191	0,000
71	3,054	0,000	2,168	0,000

¹ Opgebouwd vanaf 1-1-2018, uitruikbaar, TPP (tijdelijk partnerpensioen ter compensatie loonheffing) n.v.t., PP bevat wezenpensioen

² Opgebouwd tussen 1-7-1999 en 1-1-2018, uitruikbaar, PP bevat wezenpensioen

³ Opgebouwd vóór 1-7-1999, niet uitruikbaar, PP bevat wezenpensioen

Leeftijd	Kapitaalgedekt PP65+ ²		Volledig kapitaalgedekt PP ³	
	PP	TPP	PP	TPP
72	3,001	0,000	2,139	0,000
73	2,940	0,000	2,104	0,000
74	2,870	0,000	2,064	0,000
75	2,793	0,000	2,017	0,000

Voorbeeld van de toepassing van de tabel:

- Stel uw AOW-leeftijd is 67 jaar.
- U gaat met pensioen op uw AOW-leeftijd.
- U heeft bij ons een jaarlijks ouderdomspensioen vanaf uw 68e van € 300 per jaar. Als u overlijdt is het partnerpensioen $70\% \times 300 = € 210$ per jaar.
- We toetsen uw ouderdomspensioen dat u zou krijgen vanaf de AOW-leeftijd. We moeten uw ouderdomspensioen dus vervroegen van 68 naar 67 jaar. Deze bedraagt dan $€ 300 \times 0,941$ (2024) = € 282,30.
- Zowel het ouderdomspensioen als het partnerpensioen zijn lager dan de afkoopgrens.
- In 2024 geldt op 67 jaar voor uw ouderdomspensioen een afkoopfactor van 17,186. De afkoopfactor van het partnerpensioen is dan 3,170.
- U ontvangt van ons $(€ 282,30 \times 17,186) + (€ 210 \times 3,170) = € 4.851,61 + € 665,70 = € 5.517,31$.
- Op dit bruto bedrag wordt o.a. loonheffing nog ingehouden, dus wat u op uw bankrekening ontvangt is lager.
- U ontvangt géén maandelijkse pensioenen meer van ons.

Afkoopfactoren Partnerpensioen en Partnerpensioen voor ex-partner bij overlijden

Leeftijd	PP	TPP
16	38,640	32,828
17	38,377	32,472
18	38,109	32,109
19	37,836	31,740
20	37,557	31,364
21	37,272	30,980
22	36,980	30,589
23	36,682	30,190
24	36,378	29,783
25	36,067	29,368
26	35,748	28,932
27	35,423	28,450
28	35,091	27,971
29	34,751	27,520
30	34,404	27,034
31	34,049	26,510
32	33,686	26,004
33	33,316	25,514
34	32,938	24,972
35	32,552	24,405
36	32,157	23,870
37	31,755	23,339
38	31,344	22,736
39	30,925	22,122
40	30,497	21,559
41	30,062	20,968
42	29,618	20,314
43	29,165	19,666
44	28,705	19,021
45	28,236	18,329
46	27,758	17,659
47	27,274	16,958
48	26,783	16,226
49	26,284	15,537
50	25,779	14,856
51	25,267	14,082
52	24,749	13,295
53	24,228	12,555
54	23,702	11,736
55	23,172	10,925
56	22,639	10,120

Leeftijd	PP	TPP
57	22,103	9,254
58	21,563	8,418
59	21,020	7,614
60	20,473	6,716
61	19,922	5,773
62	19,368	4,886
63	18,808	3,894
64	18,244	2,876
65	17,674	1,944
66	17,100	0,972
67	16,520	0,236
68	15,936	0,000
69	15,347	0,000
70	14,755	0,000
71	14,160	0,000
72	13,562	0,000
73	12,964	0,000
74	12,365	0,000
75	11,769	0,000
76	11,177	0,000
77	10,591	0,000
78	10,013	0,000
79	9,446	0,000
80	8,891	0,000
81	8,351	0,000
82	7,830	0,000
83	7,326	0,000
84	6,842	0,000
85	6,378	0,000
86	5,936	0,000
87	5,516	0,000
88	5,117	0,000
89	4,737	0,000
90	4,376	0,000
91	4,032	0,000
92	3,705	0,000
93	3,403	0,000
94	3,127	0,000
95	2,876	0,000
96	2,648	0,000
97	2,444	0,000
98	2,261	0,000
99	2,100	0,000
100	1,961	0,000

Leeftijd	PP	TPP
101	1,844	0,000
102	1,744	0,000
103	1,656	0,000
104	1,579	0,000
105	1,511	0,000
106	1,451	0,000
107	1,400	0,000
108	1,355	0,000
109	1,315	0,000
110	1,281	0,000
111	1,252	0,000
112	1,226	0,000
113	1,203	0,000
114	1,183	0,000
115	1,164	0,000
116	1,143	0,000
117	1,116	0,000
118	1,066	0,000
119	0,958	0,000
120	0,882	0,000

2. Afkoop klein wezenpensioen

Leeftijd	Wezenpensioen
0	19,719
1	19,103
2	18,475
3	17,835
4	17,181
5	16,515
6	15,835
7	15,142
8	14,435
9	13,713
10	12,978
11	12,227
12	11,462
13	10,681
14	9,885
15	9,072
16	8,244
17	7,399
18	6,537
19	5,657
20	4,761
21	3,846
22	2,913
23	1,961
24	0,990
25	0,000

Vaststelling contante waarde afkoop kleine pensioenen:

De afkoopwaarde van kleine pensioenen berekenen we door de opgebouwde pensioenaanspraken te vermenigvuldigen met deze factoren. We kopen kleine pensioenen af bij pensioneren of overlijden. Voor tussenliggende leeftijden berekenen we de factoren naar verhouding. Is uw kind bijvoorbeeld precies 9,5 jaar? Dan berekenen we de factor als volgt: $13,713 + 12,978 = 26,691$. Omdat uw kind precies 9,5 jaar is delen we de factor door 2. De afkoopfactor wordt dan 13,346.

Is uw kind bijvoorbeeld 9 jaar en drie maanden? Dan wordt de afkoopfactor in dit voorbeeld:

$$13,713 - 12,978 = 0,735.$$

$$3/12 \text{ van } 0,735 = 0,184.$$

$$\text{De afkoopfactor wordt dan } 13,713 - 0,184 = 13,529.$$

Voorbeeld gebruik van de tabel:

- Stel u overlijdt op uw 45^e.
- U had op dat moment € 400 ouderdompensioen en € 280 partnerpensioen opgebouwd.
- U heeft een partner van 43 jaar en u heeft een kind van 12 jaar.
- Uw kind ontvangt 14% van uw ouderdompensioen, dat is € 56 wezenpensioen per halve wees.

Omdat het nabestaandenpensioen onder de afkoopgrens van € 592,51 (2024) ligt, kopen wij het als volgt af:

- Partnerpensioen: € 280 x 29,165 = € 8.166,20
- Wezenpensioen: 14% x € 400 x 11,462 = € 641,87

6 Berekening ABP ExtraPensioen

U gaat met pensioen

Als u met pensioen gaat zetten we de opgebouwde waarde om in ouderdompensioen en nabestaandenpensioen. Dit doen we door de opgebouwde waarde te delen door de factor van uw leeftijd bij pensionering.

Ik ga uit dienst bij mijn werkgever

Wij gaan dan de opgebouwde waarde omzetten in ouderdompensioen op uw 68^e en nabestaandenpensioen als u overlijdt. Dit doen we door het opgebouwde kapitaal te delen door bij uw leeftijd horende factor. Het partnerpensioen is dan 70% van uw ouderdompensioen. Het wezenpensioen is 14% van het ouderdompensioen.

Zit uw leeftijd er bijvoorbeeld precies tussen in? Dan rekenen we met een factor die precies tussen bij die twee leeftijden behorende factoren in ligt. Bent u bijvoorbeeld 41 jaar en zes maanden? Dan berekenen we de factor als volgt: $11,973 + 12,182 = 24,155$.

Omdat u precies 41,5 bent, delen we de factor door 2. De omzettingfactor wordt dan 12,078.

Voorbeeld:

- U heeft € 100.000 opgebouwd kapitaal.
- U bent precies 45 jaar.
- Als u uit dienst gaat wordt € 100.000 op dat moment omgezet in ouderdoms- en nabestaandenpensioen
  - uw ouderdompensioen wordt dan $€ 100.000/12,822$ (2024) = € 7.799,10 per jaar.
  - het partnerpensioen wordt dan 70% van € 7.799,10 = € 5.459,37 per jaar.
  - het wezenpensioen wordt dan 14% van € 7.799,10 = € 1.091,87 per jaar (per halve wees).

Omrekeningsfactoren (2024) die we gebruiken bij het omzetten van opgebouwde waarde in ouderdompensioen en nabestaandenpensioen

Leeftijd	Middelloonregeling burgers (AKP)
15	7,587
16	7,725
17	7,862
18	8,002
19	8,146
20	8,287
21	8,434
22	8,590
23	8,741
24	8,894
25	9,057
26	9,220
27	9,386
28	9,552

Leeftijd	Middeloonregeling burgers (AKP)
29	9,719
30	9,892
31	10,071
32	10,251
33	10,431
34	10,614
35	10,801
36	10,990
37	11,180
38	11,375
39	11,574
40	11,772
41	11,973
42	12,182
43	12,394
44	12,607
45	12,822
46	13,041
47	13,263
48	13,491
49	13,720
50	13,952
51	14,191
52	14,433
53	14,677
54	14,927
55	15,182
56	15,443
57	15,709
58	15,978
59	16,253
60	16,534
61	16,824
62	17,121
63	17,426
64	17,744
65	18,077
66	18,424
67	18,764
68	19,123
69	18,476
70	17,821
71	17,158

Leeftijd	Middeloonregeling burgers (AKP)
72	16,490
73	15,815
74	15,137
75	14,590

Omrekeningsfactor (2024) die we gebruiken bij het omzetten van opgebouwde waarde in nabestaandenpensioen

Leeftijd	Middeloonregeling burgers (AKP)
n.v.t.	21,079

U bent in dienst en u spaart bij met ABP ExtraPensioen en u overlijdt

We berekenen de verhoging van het nabestaandenpensioen als volgt:

De som van uw inleg en rendement gedeeld door 21,079. Deze factor is niet afhankelijk van uw leeftijd op het moment dat u overlijdt. Per halve wees bedraagt het wezenpensioen $14/70^e$ deel van het partnerpensioen.

Voorbeeld:

- Op het moment dat u overlijdt, heeft u € 54.000 opgebouwd.
- Het partnerpensioen is: $\text{€ } 54.000 / 21,079 = \text{€ } 2.561,79$ per jaar, zolang uw partner leeft.
- Per halve wees bedraagt het wezenpensioen: $14/70 \times \text{€ } 2.561,79 = \text{€ } 512,36$.

7. Berekening Nettopensioen

Bijlagen

- Lifecycleverloop en beheerkosten
- Beleggingsmix
- Factoren voor omzetting en ruilfactoren
- Risicopremie partner- en wezenpensioen
- Risicopremie arbeidsongeschiktheid

Bijlage Nettopensioen Lifecycleverloop en beheerkosten

Horizon	Aandelen Ontwikkelde Markten	Aandelen Opkomende Markten	Vastgoed	Grondstoffen	Bedrijfsobligaties	Staatsobligaties	Indexeringen	Staatsobligaties Lange Looprijden	Netto beheertarief* (jaarbasis)
0	24,00%	8,00%	6,00%	2,00%	10,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,081%
1	27,00%	9,00%	6,75%	2,25%	10,00%	40,50%	2,25%	2,25%	0,090%
2	29,40%	9,80%	7,35%	2,45%	10,00%	32,80%	4,10%	4,10%	0,097%
3	31,80%	10,60%	7,95%	2,65%	10,00%	25,90%	5,55%	5,55%	0,104%
4	34,20%	11,40%	8,55%	2,85%	10,00%	19,80%	6,60%	6,60%	0,111%
5	36,00%	12,00%	9,00%	3,00%	10,00%	15,00%	7,50%	7,50%	0,116%
6	37,80%	12,60%	9,45%	3,15%	10,00%	10,80%	8,10%	8,10%	0,121%
7	39,60%	13,20%	9,90%	3,30%	10,00%	7,20%	8,40%	8,40%	0,125%
8	40,80%	13,60%	10,20%	3,40%	10,00%	4,40%	8,80%	8,80%	0,128%
9	42,00%	14,00%	10,50%	3,50%	10,00%	2,00%	9,00%	9,00%	0,131%
10	43,20%	14,40%	10,80%	3,60%	10,00%	0,00%	9,00%	9,00%	0,134%
11	44,40%	14,80%	11,10%	3,70%	10,00%	0,00%	8,00%	8,00%	0,136%
12	45,60%	15,20%	11,40%	3,80%	10,00%	0,00%	7,00%	7,00%	0,138%
13	46,20%	15,40%	11,55%	3,85%	10,00%	0,00%	6,50%	6,50%	0,139%
14	46,80%	15,60%	11,70%	3,90%	10,00%	0,00%	6,00%	6,00%	0,140%
15	48,00%	16,00%	12,00%	4,00%	10,00%	0,00%	5,00%	5,00%	0,142%
16	48,60%	16,20%	12,15%	4,05%	10,00%	0,00%	4,50%	4,50%	0,143%
17	49,20%	16,40%	12,30%	4,10%	10,00%	0,00%	4,00%	4,00%	0,144%
18	49,80%	16,60%	12,45%	4,15%	10,00%	0,00%	3,50%	3,50%	0,145%
19	49,80%	16,60%	12,45%	4,15%	10,00%	0,00%	3,50%	3,50%	0,145%
20	50,40%	16,80%	12,60%	4,20%	10,00%	0,00%	3,00%	3,00%	0,146%
21	51,00%	17,00%	12,75%	4,25%	10,00%	0,00%	2,50%	2,50%	0,147%
22	51,00%	17,00%	12,75%	4,25%	10,00%	0,00%	2,50%	2,50%	0,147%
23	51,60%	17,20%	12,90%	4,30%	10,00%	0,00%	2,00%	2,00%	0,148%
24	51,60%	17,20%	12,90%	4,30%	10,00%	0,00%	2,00%	2,00%	0,148%
25	52,20%	17,40%	13,05%	4,35%	10,00%	0,00%	1,50%	1,50%	0,148%
26	52,20%	17,40%	13,05%	4,35%	10,00%	0,00%	1,50%	1,50%	0,148%
27	52,80%	17,60%	13,20%	4,40%	10,00%	0,00%	1,00%	1,00%	0,149%
28	52,80%	17,60%	13,20%	4,40%	10,00%	0,00%	1,00%	1,00%	0,149%
29	52,80%	17,60%	13,20%	4,40%	10,00%	0,00%	1,00%	1,00%	0,149%
30	52,80%	17,60%	13,20%	4,40%	10,00%	0,00%	1,00%	1,00%	0,149%
31	53,40%	17,80%	13,35%	4,45%	10,00%	0,00%	0,50%	0,50%	0,150%
32	53,40%	17,80%	13,35%	4,45%	10,00%	0,00%	0,50%	0,50%	0,150%
33	53,40%	17,80%	13,35%	4,45%	10,00%	0,00%	0,50%	0,50%	0,150%
34	53,40%	17,80%	13,35%	4,45%	10,00%	0,00%	0,50%	0,50%	0,150%
35	53,40%	17,80%	13,35%	4,45%	10,00%	0,00%	0,50%	0,50%	0,150%
>35	54,00%	18,00%	13,50%	4,50%	10,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,151%

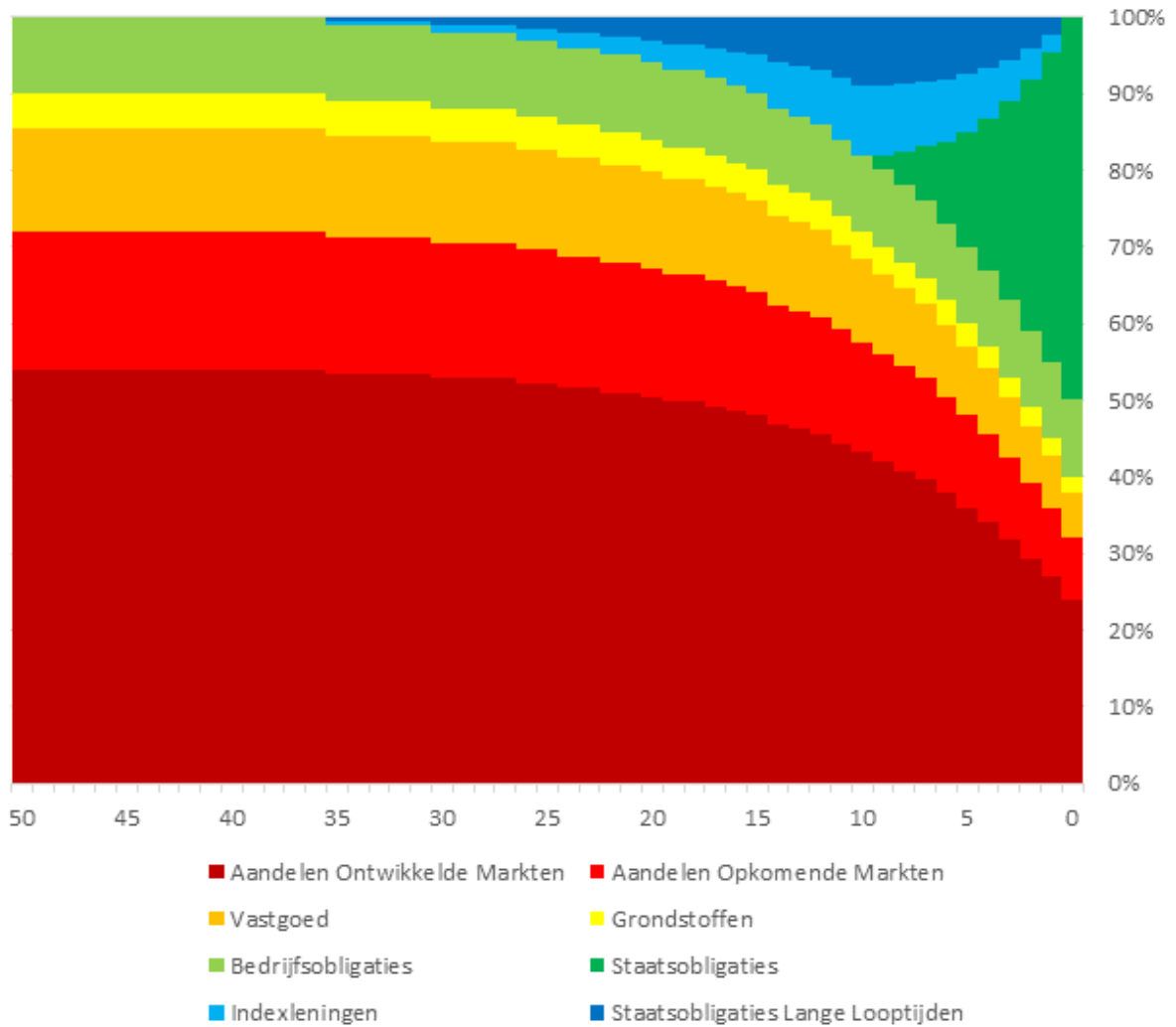
* Omdat de asset allocatie afhankelijk is van de horizon (zie bovenstaand schema) verschillen de kosten van vermogensbeheer per leeftijdscategorie. Het tarief wordt uitgedrukt in basispunten en wordt berekend over het verworven pensioenkapitaal.

ABP ontvangt een korting op de (bruto) beheertarieven per beleggingscategorie. De korting over een maand wordt na afloop van die maand vastgesteld. Op de beheerkosten voor de belegging van het netto pensioenkapitaal wordt dezelfde korting toegepast (netto beheertarief).

In bovenstaand schema zijn de verwachte kortingspercentages per beleggingscategorie voor 2024 verwerkt. Bij de daadwerkelijke aftrek van de netto beheertarieven op uw pensioenkapitaal in een maand houden we rekening met het kortingspercentage per beleggingscategorie over die maand.

Bijlage Nettopensioen beleggingsmix

Lifecycle

PENSIOENREGLEMENT

2024

Bijlage Nettopensioen factoren voor omzetting en ruilfactoren

Aanwendfactoren omzetting verworven kapitaal bij einde deelneming en pensionering (peil 1 april 2024).

Leeftijd	Factor	Leeftijd	Factor	Leeftijd	Factor	Leeftijd	Factor
21	10,950	36	12,770	51	15,152	66	19,912
22	11,074	37	12,903	52	15,363	67	20,355
23	11,193	38	13,032	53	15,588	68	20,803
24	11,310	39	13,169	54	15,823	69	21,264
25	11,435	40	13,309	55	16,073	70	21,736
26	11,555	41	13,452	56	16,340	71	22,229
27	11,670	42	13,599	57	16,623	72	22,747
28	11,783	43	13,749	58	16,920		
29	11,901	44	13,905	59	17,232		
30	12,020	45	14,060	60	17,562		
31	12,138	46	14,224	61	17,909		
32	12,261	47	14,393	62	18,270		
33	12,389	48	14,568	63	18,650		
34	12,512	49	14,754	64	19,047		
35	12,636	50	14,950	65	19,469		

Aanwendfactoren omzetting verworven kapitaal bij overlijden (peil 1 april 2024).

Leeftijd	Factor
21	42,477
22	42,128
23	41,775
24	41,416
25	41,052
26	40,692
27	40,552
28	40,814
29	41,082
30	41,167
31	41,241
32	41,269
33	41,306
34	41,356
35	41,287
36	41,172
37	41,107
38	40,910

PENSIOENREGLEMENT

2024

Leeftijd	Factor
39	40,638
40	40,301
41	39,800
42	39,343
43	38,823
44	38,124
45	37,401
46	36,619
47	35,746
48	34,829
49	34,015
50	33,214
51	32,262
52	31,271
53	30,438
54	29,617
55	28,793
56	27,996
57	27,204
58	26,516
59	25,828
60	25,156
61	24,484
62	23,816
63	23,148
64	22,489
65	21,839
66	21,201
67	20,565
68	19,924
69	19,286
70	18,648
71	18,007
72	17,362
73	16,714
74	16,058
75	15,395
76	14,727
77	14,063
78	13,403
79	12,754
80	12,099

PENSIOENREGLEMENT

2024

Leeftijd	Factor
81	11,441
82	10,798
83	10,165
84	9,544
85	8,940
86	8,353
87	7,786
88	7,241
89	6,722
90	6,230
91	5,766
92	5,330
93	4,924
94	4,548
95	4,198
96	3,873
97	3,575
98	3,302
99	3,055
100	2,831

Ruilfactoren ouderdomspensioen naar partnerpensioen en andersom.

Uitruil	Factor	Toelichting
Van PP2018 naar OP68	0,211	Uitruil van 1 euro PP2018 leidt tot een verhoging van het OP op 68 jaar met 0,211 euro
Van OP68 naar PP2018	0,308	Uitruil van 1 euro PP2018 leidt tot een verlaging van het OP op 68 jaar met 0,308 euro

Bijlage Nettopensioen risicopremie nabestaandenpensioen**Risicopremie voor het risicogedekt nabestaandenpensioen**

Voor het vaststellen van de risicopremie voor het risicogedekt nabestaandenpensioen wordt uitgegaan van de factor behorende bij de leeftijd van de deelnemer in de kolom sterftkans. Deze factor wordt vervolgens vermenigvuldigd met het risicokapitaal. Het risicokapitaal is het verschil tussen i) de factor behorende bij de leeftijd van de partner in de kolom aanwending, maal het fiscaal maximaal partnerpensioen en ii) het al gespaarde kapitaal.

Sterftekansen en aanwendfactoren voor risicogedekt nabestaandenpensioen

Leeftijd	Sterftkans	Aanwending
21	0,000080	40,440
22	0,000083	40,152
23	0,000088	39,858
24	0,000092	39,560
25	0,000096	39,256
26	0,000098	38,955
27	0,000100	38,877
28	0,000106	39,203
29	0,000111	39,537
30	0,000116	39,690
31	0,000123	39,830
32	0,000130	39,926
33	0,000137	40,028
34	0,000146	40,143
35	0,000156	40,139
36	0,000167	40,090
37	0,000179	40,087
38	0,000193	39,953
39	0,000210	39,743
40	0,000230	39,467
41	0,000259	39,026
42	0,000296	38,627
43	0,000339	38,161
44	0,000385	37,515
45	0,000434	36,841
46	0,000493	36,106
47	0,000561	35,276
48	0,000631	34,399
49	0,000706	33,624
50	0,000792	32,860
51	0,000892	31,941

PENSIOENREGLEMENT

2024

Leeftijd	Sterftekans	Aanwending
52	0,001003	30,978
53	0,001123	30,176
54	0,001255	29,386
55	0,001406	28,592
56	0,001574	27,823
57	0,001762	27,058
58	0,001964	26,401
59	0,002188	25,741
60	0,002448	25,098
61	0,002732	24,454
62	0,003051	23,812
63	0,003415	23,170
64	0,003818	22,535
65	0,004280	21,909
66	0,004797	21,295
67	0,005378	20,681
68	0,006060	20,061
69	0,006838	19,443
70	0,007731	18,824
71	0,008797	18,199
72	0,010034	17,569
73	n.v.t.	16,934
74	n.v.t.	16,289
75	n.v.t.	15,635
76	n.v.t.	14,976
77	n.v.t.	14,318
78	n.v.t.	13,662
79	n.v.t.	13,015
80	n.v.t.	12,361
81	n.v.t.	11,701
82	n.v.t.	11,056
83	n.v.t.	10,418
84	n.v.t.	9,792
85	n.v.t.	9,181
86	n.v.t.	8,586
87	n.v.t.	8,010
88	n.v.t.	7,456
89	n.v.t.	6,926
90	n.v.t.	6,425
91	n.v.t.	5,950
92	n.v.t.	5,503
93	n.v.t.	5,087

PENSIOENREGLEMENT

2024

Leeftijd	Sterftkans	Aanwending
94	n.v.t.	4,701
95	n.v.t.	4,341
96	n.v.t.	4,006
97	n.v.t.	3,699
98	n.v.t.	3,418
99	n.v.t.	3,163
100	n.v.t.	2,932

Bijlage nettopensioen risicopremie arbeidsongeschiktheid

Risicopremie voor premievrije voortzetting bij arbeidsongeschiktheid

De risicopremie voor premievrije voortzetting van de deelneming bij arbeidsongeschiktheid is gelijk aan het percentage behorende bij de leeftijd van de deelnemer maal i) de premie volgens de premiestaffel (bij opbouw- of totaalpakket) óf ii) de risicopremie voor nabestaandenpensioen (bij alleen risicopakket).

AO-opslag voor het opbouw- of totaalpakket

Leeftijdscohort	Opslag
15 t/m 19	0,0%
20 t/m 24	0,2%
25 t/m 29	0,4%
30 t/m 34	0,6%
35 t/m 39	0,8%
40 t/m 44	0,8%
45 t/m 49	0,7%
50 t/m 54	0,6%
55 t/m 59	0,5%
60 t/m 64	0,3%
65 t/m 67	0,1%
68	0,0%
69	0,0%
70	0,0%
71	0,0%

Bijlage 2 Begrippenlijst

ABP-werkgever	Een werkgever die aangesloten is bij ABP.. Het maakt niet uit of dat verplicht is op basis van de WPA of vrijwillig is op basis van de statuten.
Abp-wet	De Algemene burgerlijke pensioenwet, zoals deze gold op 31 december 1995.
ABTN	ABTN staat voor Actuarieel en Bedrijfstechnische Nota. Met de ABTN maken we ons actuariële en bedrijfstechnische beleid transparant. De onderdelen van de ABTN waar we naar verwijzen, beschouwen we als toelichting op het pensioenreglement. De ABTN wordt door het bestuur vastgesteld.
AMAR	AMAR: Algemeen militair ambtenarenreglement.
AOP	Arbeidsongeschiktheidspensioen van ABP.
AOW, AOW-toeslag en Anw	De maandelijkse AOW-uitkering, AOW-toeslag en Anw-uitkering. Dit is de uitkering inclusief de vakantie-uitkering.
AOW-leeftijd	De leeftijd waarop u recht heeft op AOW. Zie SVB.nl . Is uw AOW-leeftijd nog niet bekend? Dan gaan wij altijd uit van de meest recente AOW-leeftijd. De overheid stelt elk jaar opnieuw vast wat over vijf jaar de AOW-leeftijd is.
AOW-uitkering	De AOW (Algemene Ouderdomswet) is een basispensioen van de overheid. Zie SVB.nl
Arbeidsongeschikt	Arbeidsongeschikt in de zin van de WIA.
Arbeidsrelatie	Alle vormen die uw dienstverhouding met een ABP-werkgever regelen: een arbeidsovereenkomst, een contract met uw werkgever, een cao of een aanstelling in ambtelijke dienst.
Basisregeling	De pensioenregeling van ABP zoals die voor iedereen geldt, zonder aanvullende keuzes.
Bruto pensioen	Op uw bruto pensioen houden wij loonbelasting en premies in.
Cao	Daar waar we Cao zeggen kunt u ook rechtspositieregeling, collectieve arbeidsovereenkomst, individuele aanstelling- of individuele arbeidsovereenkomst lezen.
Consumentenprijsindex	Prijsindex van alle huishoudens categorie alle bestedingen, niet afgeleid, zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (in de maand september), gemeten over de periode van 1 september van het voorafgaande jaar tot 1 september van het lopende jaar.
Dagloon	Het door UWV vastgestelde dagloon. Maximum dagloon: het maximale (bruto) dagloon waar het UWV mee rekent voor de berekening van de WIA- en de WW-uitkeringen (1 januari 2024: € 274,44).

PENSIOENREGLEMENT

2024

Dienstverhouding	Een publiekrechtelijke aanstelling of arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht.
Echtgenoot/partner	De persoon die volgens de AOW als uw echtgenoot wordt aangemerkt. Hieronder valt ook de persoon met wie u een geregistreerd partnerschap bent aangegaan. Of de persoon met wie u een gezamenlijke huishouding voert.
Een pensioen dat zijn oorsprong vindt in de Abp-wet	Een pensioen als genoemd in artikel J 14, lid 5 van de Abp-wet, zoals deze gold op 31 december 1995.
Fiscale ruimte	De ruimte die de fiscale wetgeving biedt om pensioen op te bouwen.
Flexibel pensioen	De tot 1 januari 2006 opgebouwde aanspraak op flexibel pensioen op basis van hoofdstuk 5a van het pensioenreglement van 31 december 2005. Hieronder valt ook de door waardeoverdracht verkregen aanspraak op flexibel pensioen (artikel 11.3 van het pensioenreglement van 31 december 2005) en de door wisseling van burger naar militair verkregen aanspraken op flexibel pensioen (artikel 5.7 van het pensioenreglement van 31 december 2005).
FPU-reglement	De FPU-regeling zoals opgenomen in het FPU-reglement dat van toepassing was op 31 december 2015.
Franchise-overgangsrecht	De franchise bedroeg € 15.450 (niveau 31 december 2005). De franchise wordt jaarlijks verhoogd volgens hoofdstuk 7.6.
Functioneel leeftijdsontslag FLO	Functies waarover in de caoafspraken zijn gemaakt over een eerdere pensioendatum. Op die datum krijgen medewerkers dan functioneel leeftijdsontslag.
Gepensioneerde	Degene die een ouderdomspensioen ontvangt van ABP.
Gewezen deelnemer	Iemand die pensioen heeft opgebouwd bij ABP, maar dat nu niet meer doet en nog niet met pensioen is. Wordt ook wel slaper genoemd.
Invaliditeitspensioen	Onder invaliditeitspensioen wordt verstaan: 1. het invaliditeitspensioen in aanvulling op de arbeidsongeschiktheidsuitkering als bedoeld in hoofdstuk II WAO; 2. het invaliditeitspensioen toegekend in de periode tussen 1 januari 2006 en 1 januari 2007 in aanvulling op een uitkering ingevolge hoofdstuk 6 of hoofdstuk 7 van de WIA.
IVA	Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (onderdeel van de WIA)
Loongerelateerde, loonaanvullingsuitkering en vervolgutkering	We sluiten aan bij de definities van de begrippen zoals die in de WIA zijn opgenomen.
Oorspronkelijk ouderdomspensioen	Het ouderdomspensioen dat u opgebouwd zou hebben op uw pensioenrekenleeftijd, zonder gebruik te maken van de keuzemogelijkheden, zoals ruilen, vervroegen van pensioen.

PENSIOENREGLEMENT

2024

Meetelwaarde	U bouwt ieder jaar pensioen op. De mate waarin we de opbouw gedurende een jaar meetellen noemen we de meetelwaarde.
Nabestaandenpensioen	Partnerpensioen, Wezenpensioen en partnerpensioen voor een ex-partner.
Nieuwe inkomen	Het inkomen dat u krijgt nadat u arbeidsongeschikt bent geworden. Dit is het inkomen uit arbeid opgenomen in het Inkomensbesluit Wet WIA. UWV stelt uw nieuwe inkomen vast en geeft dit aan ons door. Uw nieuwe inkomen wordt uitgedrukt in een jaarbedrag.
Ontslaguitkering	Uitkering die u periodiek van uw werkgever ontvangt vanwege onvrijwillig ontslag. Hieronder vallen in ieder geval een wachtgelduitkering of een uitkering in verband met functioneel leeftijdsontslag (FLO) of vanwege een bezwarende functie. Let op! Loonsuppletie is geen ontslaguitkering.
Partnerpensioen ex-partner	Pensioen voor uw ex-partner als u overlijdt. Dit wordt ook wel bijzonder partnerpensioen genoemd.
PartnerPlusPensioen	De mogelijkheid om extra partnerpensioen op te bouwen in geval van overlijden op of na 65 jaar. Deze mogelijkheid bestond in de periode van 1 juli 2004 tot 1 januari 2016.
Pensioen	We gebruiken de term pensioen in de volgende situaties: <ul style="list-style-type: none"> • Waarde die u opbouwt om later uitkeringen van te ontvangen als u met pensioen gaat, als u overlijdt of arbeidsongeschikt wordt. • De uitkeringen die u krijgt na uw pensioendatum, die uw partner, ex-partner of kinderen ontvangen na uw overlijden of als u arbeidsongeschikt wordt. Als we het over een specifiek pensioen hebben noemen we dat bij naam: ouderdompensioen, partnerpensioen, partnerpensioen ex-partner, wezenpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen.
Pensioendatum of pensioenleeftijd	De leeftijd waarop u bij ABP met pensioen gaat. Wij gaan ervan uit dat dit de datum is dat u recht krijgt op AOW. U kan ervoor kiezen om op een andere leeftijd met pensioen te gaan.
Pensioenovereenkomst	De afspraken over het pensioen tussen de sectorwerkgevers en de centrales van overheidspersoneel.
Pensioenrekenleeftijd	Dit is de datum waarop de opbouw van uw pensioen is gebaseerd. Uw pensioenrekenleeftijd is 68 jaar. Preciezer gezegd: de eerste dag van de maand na uw 68 ^e verjaardag. Dit is de leeftijd die we gebruiken om uw pensioen uit te kunnen rekenen. Gaat u eerder of later dan uw 68 ^e met pensioen? Dan berekenen we uw pensioen op basis van het pensioen dat u op uw 68 ^e zou ontvangen.
Pensioenuitvoerder	Een pensioenfonds of een verzekeraar waar pensioen wordt opgebouwd.

PENSIOENREGLEMENT

2024

Pensioenregeling	Hiermee bedoelen de beschrijving van uw rechten en plichten ten aanzien van uw pensioen bij ABP. Uw pensioenregeling beschrijven we in dit pensioenreglement.
Restverdiencapaciteit (rvc)	De restverdiencapaciteit is het inkomen dat u nog zou kunnen verdienen nadat u arbeidsongeschikt bent geworden. UWV stelt de restverdiencapaciteit vast in een jaarbedrag volgens het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten.
Sectoren	<p>Voor de administratieve uitvoering gebruiken we de volgende sectoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rijk • Defensie • Politie • Rechterlijke Macht • Gemeenten • Provincies • Waterschappen • Primair onderwijs • Voortgezet onderwijs • Middelbaar beroepsonderwijs • Hoger Beroepsonderwijs • Wetenschappelijk Onderwijs • Academische ziekenhuizen • Onderzoekinstellingen • Energie- en Nutsbedrijven/Waterbedrijven; • Overig <p>Voor onderdelen van de pensioenregeling die specifiek voor een bepaalde sector gelden, kunnen we sectoren voor deze regeling samenvoegen tot een cluster. Als we dit doen gebeurt dat in overleg met de Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid. Ook als we een werkgever indelen bij een sector of de indeling wijzigen, overleggen we met die raad.</p>
Suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid	Een uitkering die vóór 1 januari 2007 is toegekend door een werkgever. Die uitkering werd gegeven als compensatie voor een inkomensdaling na ontslag in verband met arbeidsongeschiktheid. De mate van arbeidsongeschiktheid was minder dan 80% volgens de WAO of de WIA.
Toelagen	Elk vast bedrag (vast of variabel in hoogte of duur) van uw werkgever als aanvulling op uw salaris.
Verzorger	<p>Onder verzorger wordt verstaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de ouder van de wees als de wees is geboren tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap; • de persoon die de wees heeft erkend; • de persoon die de wees heeft geadopteerd; • de pleegouder van de wees indien dit voldoende aannemelijk wordt gemaakt; • de persoon die op hetzelfde woonadres is ingeschreven in de basisadministratie, bedoeld in de Wet Basisregistratie personen, en in het levensonderhoud van de wees voorziet.

PENSIOENREGLEMENT

2024

Voor-Oortse AOW-toeslag	Dit is de AOW-toeslag die is vastgesteld vóór 1 januari 1990. Vanaf die datum is de belastingwetgeving gewijzigd. Dit wordt de Oort-wetgeving genoemd. Door die wetgeving is de hoogte van de AOW-toeslag veranderd. Voor de berekening van de aanvullingen of kortingen gaan wij uit van de AOW-toeslag vóór die verandering.
VPL	Voorwaardelijk Pensioen (zie overgangsbepaling A3 Regeling voorwaardelijk pensioen).
VVU	Vervoluitkering van het UWV. U krijgt een vervoluitkering als het volgende voor u geldt: <ul style="list-style-type: none"> • U kunt door ziekte 20 tot 65% van uw oude loon verdienen; • En u verdient minder dan de helft van wat u kunt verdienen; • En u komt niet (meer) in aanmerking voor de loongerelateerde uitkering.
WAO	Arbeidsongeschiktheidsregeling die is vervangen door de WIA.
Werkloosheidsuitkering	Uitkering op grond van de Werkloosheidswet of in aanvulling of aansluiting daarop. Deze uitkering moet voortkomen uit een ontslag uit een dienstverhouding met een bij ons aangesloten werkgever.
Werknemer	- U bent overheidswerknemer in de zin van artikel 2 van de Wet privatisering ABP. - U bent in dienst bij een vrijwillig aangesloten werkgever. Het kan zijn dat u toch geen werknemer bent in de zin van dit reglement, omdat uw werkgever andere afspraken heeft gemaakt. Informeer hierover bij uw werkgever.
Wettelijke minimumloon per maand	Het referentiemaandloon zoals bedoeld in artikel 8 lid 1 sub b Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag.
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (onderdeel van de WIA). U krijgt mogelijk WGA als u 2 jaar of langer ziek bent en (in de toekomst) kunt werken.
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.
WIA-franchise	ABP stelt de WIA-franchise jaarlijks op 1 januari vast op basis van het maximum dagloon dat op dat moment geldt. Dit is het maximum dagloon uit artikel 17 van de Wet financiering sociale verzekeringen, herrekend naar een jaarbedrag.
WPA	Wet privatisering ABP.

Bijlage 3 Bedragen en percentages

		Omschrijving	Datum
			01-01-2024
7.4	Maxima	Aftoppingsgrens pensioengevend inkomen	€ 137.800
7.1.2	Franchise	Franchise premiegrondslag OP/NP	€ 17.550
7.5	Premie	Premie OP/NP	27,0%
7.5	Premie	Franchise premiegrondslag AAOP	€ 26.800
7.5	Premie	Premie AAOP voor de sector:	
		a. Rijk;	0,6%
		b. Defensie;	0,7%
		c. Politie;	1,3%
		d. Rechterlijke Macht;	0,6%
		e. Gemeenten;	0,7%
		f. Provincies;	0,6%
		g. Waterschappen;	0,6%
		h. Primair Onderwijs;	0,8%
		i. Voortgezet Onderwijs;	0,9%
		j. Middelbaar Beroepsonderwijs;	0,9%
		k. Hoger Beroepsonderwijs;	0,5%
		l. Wetenschappelijk Onderwijs;	0,5%
		m. Academische Ziekenhuizen;	0,5%
		n. Onderzoekinstellingen;	0,5%
		o. Energie- en Nutsbedrijven / Waterbedrijven;	0,8%
		p. Overig.	0,9%
7.1.2	De franchise	Franchise opbouw OP	€ 17.550 (bij opbouwpercentage 1,875%; inkomen hoger dan € 51.765,52) € 14.050 (bij opbouwpercentage 1,701%; inkomen tot en met € 51.765,52)
5.3	U wilt meer ouderdomspensioen	Ruilvoet omzetten PP2018 naar OP op 68 jaar	0,211 Uitruil van 1 euro PP2018 leidt tot verhoging van het OP op 68 jaar met 0,211 euro
14.1	ABP ExtraPensioen	Vast rendement Kosten	0,3% per maand 0,04% per maand (afgerond)

Bijlage 4 Overgangsbepalingen

Inhoudsopgave Overgangsbepalingen

Overgangsbepaling	Titel
A1	Heeft u recht op een suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid?
A2	Pensioenopbouw van 1996 tot 1 januari 2004 en van 1 januari 2004 tot 1 januari 2018
A3	Regeling voorwaardelijk pensioen
A4	Sectorale regelingen Politie
B1	Bent u deelnemer met recht op een: <ul style="list-style-type: none"> • suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid; of • werkloosheidsuitkering ontstaan voor 1 april 2001? Bent u deelnemer met recht op invaliditeitspensioen?
B2	Bent u deelnemer met recht op een suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid?
C1	Bouwde u van 1 januari 2004 tot 1 juli 2005 pensioen op bij ABP?
C2	Bouwde u vóór 1 januari 2015 pensioen op bij ABP?
C3	Heeft u recht op een suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid?
D1	Heeft u recht op een suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid?
D3	Bent u vóór 1 januari 2004 arbeidsongeschikt geworden? En had u toen al recht op een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering?
E1	Heeft u recht op een invaliditeitspensioen?
E2	Bent u voor 1 januari 2004 arbeidsongeschikt geworden?
E3	Had u tussen 1 april 2005 en 1 januari 2018 recht op een werkloosheidsuitkering?
E4	Had u op 31 december 2017 recht op een werkloosheidsuitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening werkloze ouderen?
F1	Is het recht op wezenpensioen ontstaan voor 2018?
F2	Bouwde u voor 2018 pensioen op bij ABP?
G1	Stopt uw pensioenopbouw bij ABP (niet door overlijden of ingang pensioen)? En wilt u ouderdompensioen ruilen voor partnerpensioen bij overlijden voor 65 jaar?
G2	Partnerpensioen over pensioenopbouw voor 1 januari 2018 bij overlijden voor 65 jaar
G3	Compensatie AOW/Anw-premies naast partnerpensioen
G4	Heeft u op 1 januari 2018 een partnerpensioen? En heeft u geen recht op een Anw-uitkering?
G5	Heeft u op 1 januari 2018 een partnerpensioen? En krijgt u geen volledige Anw-uitkering?
G6	Partnerpensioen ex-partner over pensioenopbouw voor 1 januari 2018 bij overlijden voor 65 jaar
H1	Ruilen van partnerpensioen voor een hoger ouderdompensioen
H2	Ruilen van ouderdompensioen voor een hoger partnerpensioen bij ingang ouderdompensioen
H3	Partnerpensioen over pensioenopbouw vóór 1 januari 2018 bij overlijden op of na 65 jaar

PENSIOENREGLEMENT

2024

H4	Partnerpensioen ex-partner over pensioenopbouw voor 1 januari 2018 bij overlijden op of na 65 jaar
I1	Ontvangt u een invaliditeitspensioen?
I2	Heeft u recht op een suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid?
I3	Heeft u vóór 2006 flexibel pensioen opgebouwd?
I4	Indexatie: heeft u vóór 1 januari 2016 pensioen opgebouwd? Of kreeg u vóór 1 januari 2016 een pensioen van ABP?
J1	Heeft u vóór 1 januari 2018 recht gekregen op arbeidsongeschiktheidspensioen van ABP? En bent u niet ontslagen?
J2	Had u op 31 december 2009 recht op arbeidsongeschiktheidspensioen?
J3	Kreeg u in de periode van 1 januari 2010 tot en met 31 december 2017 recht op arbeidsongeschiktheidspensioen?
J4	Herplaatsingstoelage
J5	Krijgt u een herplaatsingstoelage? Werkt u in de sector politie? En heeft u recht op een 'toelage bezwarende functie en 'inhaaltoelage bezwarende functie'?
K1	Heeft u vóór 1 januari 1996 bij ABP pensioen opgebouwd?
K2	Heeft u vóór 1 januari 1986 pensioen opgebouwd bij ABP?
K3	Heeft u in de periode van 1 januari 1986 tot 1 januari 1996 pensioen opgebouwd bij ABP?
L1	Recht op invaliditeitspensioen vóór 2007
L2	Startte uw WIA-uitkering in 2006? En kreeg u toen recht op invaliditeitspensioen?
L3	Had u vóór 29 december 2005 recht op een WAO-uitkering? En had u op 31 december 2006 geen recht op invaliditeitspensioen?
L4	Heeft u een invaliditeitspensioen? En is iets in uw situatie veranderd?
L5	Was u voor 1 januari 2010 hulpbehoevend? En kreeg u toen een invaliditeitspensioen?
L6	Ontvangt u een invaliditeitspensioen? En wilt u extra pensioen opbouwen?

A1

Heeft u recht op een suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid?

Uw ouderdomspensioen gaat in op uw AOW-leeftijd. U kunt uw ouderdomspensioen niet vervroegen of uitstellen.

A2

Pensioenopbouw van 1996 tot 1 januari 2004 en van 1 januari 2004 tot 1 januari 2018

Heeft u pensioen opgebouwd vóór 1 januari 2004?

Dan heeft u pensioen opgebouwd onder de eindloonregeling. Vanaf 1 januari 2004 vindt pensioenopbouw plaats op basis van de middelloonregeling. Op 1 januari 2004 hebben wij uw aanspraken op basis van de eindloonregeling vastgesteld (hoofdstuk 18 van het pensioenreglement zoals dit luidde op 31 december 2005).

PENSIOENREGLEMENT

2024

Heeft u pensioen opgebouwd tussen 1 januari 2004 en 1 januari 2018?

Dan gelden er verschillende combinaties van opbouwpercentage, franchise en pensioenleeftijd. In de tabellen hieronder ziet u hoe dat uitpakt voor elke periode.

Van	Tot	Pensioenrekenleeftijd	Uw geboortedatum	Opbouwpercentage OP
1-1-2004	1-1-2006	65	vóór 1-1-1954	1,75
			vanaf 1-1-1954 tot 1-1-1964	1,8
			vanaf 1-1-1964	1,9
1-1-2006	1-1-2014	65	Niet van belang	2,05
1-1-2014	1-1-2015	67	Niet van belang	1,95
1-1-2015	1-1-2018	67	Niet van belang	1,875*
				1,701*

* Het opbouwpercentage was afhankelijk van uw inkomen dat meetelt voor de pensioenopbouw.

Datum	Franchise in €
1 januari 2004	13.000/14.250/15.250
1 januari 2005	13.000/14.250/15.250
1 januari 2006	9.600
1 januari 2007	9.850
1 januari 2008	10.100
1 januari 2009	10.350
1 januari 2010	10.500
1 januari 2011	10.700
1 januari 2012	10.850
1 januari 2013	10.950
1 januari 2014	11.150
1 januari 2015	10.100/12.650
1 januari 2016	10.350/13.000
1 januari 2017	10.500/13.150

Voor de berekening van de pensioenopbouw voor 1 januari 2018 is ABP uitgegaan van een pensioenleeftijd van 65 jaar (tot 1 januari 2014) en 67 jaar (vanaf 1 januari 2015 tot 1 januari 2018). Als u uw ouderdomspensioen eerder laat ingaan dan de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin u 65 jaar respectievelijk 67 jaar wordt, dan verlaagt of verhoogt ABP het pensioen. Hiervoor gebruikt ABP de factoren opgenomen in bijlage 1 tabellenboek bij dit pensioenreglement. En met inachtneming van de Wet op de loonbelasting 1964.

PENSIOENREGLEMENT

2024

Let op: had u op 31 december 2005 recht op invaliditeitspensioen?

Dan gelden voor u vanaf 1 januari 2007 andere opbouwpercentages dan in de tabel hierboven. Het opbouwpercentage is afhankelijk van wanneer u geboren bent. En in welke periode u pensioen heeft opgebouwd.

Opbouwpercentages vanaf 1 januari 2007:

Uw geboortedatum	Opbouwpercentage OP Periode 1-1-2007 tot en met 31-12-2014	Opbouwpercentage OP Periode vanaf 1-1-2015
vóór 1-1-1954	1,75	1,75
vanaf 1-1-1954 tot 1-1-1964	1,8	1,8
vanaf 1-1-1964	1,9	1,875

De franchise die op u van toepassing is, staat in de tabel in bijlage 5 bij dit pensioenreglement.

Verhoging pensioenopbouw vanwege een laag inkomen

Had u tot 1 januari 2015 recht op een verhoging van uw pensioenopbouw vanwege een laag inkomen? Dan is die verhoging meegenomen in de berekening van uw pensioen. Met welk bedrag uw pensioenopbouw is verhoogd, staat in deze tabel.

Datum	Verhoging pensioenopbouw
1 januari 1996	Fl. 62
1 januari 1997	Fl. 63
1 januari 1998	Fl. 65
1 januari 1999	Fl. 66
1 januari 2000	Fl. 68
1 januari 2001	Fl. 71
1 januari 2002	€ 33,50
1 januari 2003	€ 34,50
1 januari 2004	€ 35,50
1 januari 2005	€ 35,50
1 januari 2006	€ 35,50
1 januari 2007	€ 37
1 januari 2008	€ 38
1 januari 2009	€ 39,50
1 januari 2010	€ 40,50
1 januari 2011	€ 41
1 januari 2012	€ 41
1 januari 2013	€ 41,50
1 januari 2014	€ 41,50

A3

Regeling voorwaardelijk pensioen

Had u op 30 december 2022 recht op voorwaardelijk pensioen?

Voldeed u aan overgangsbepaling A3 in bijlage 4 van het pensioenreglement zoals dat luidde op 30 december 2022? Dan is uw voorwaardelijk pensioen op 30 december 2022 onvoorwaardelijk geworden. Op die datum hebben wij het toegevoegd aan uw opgebouwde ouderdomspensioen. U kunt het daardoor niet meer verliezen bij een eventueel ontslag.

Ging u vóór 30 december 2022 volledig of gedeeltelijk met ouderdomspensioen? En had u op dat moment recht op voorwaardelijk pensioen?

Dan is het volledige pensioen of het gedeelte waarvoor u met pensioen ging, onvoorwaardelijk geworden op de dag voordat uw ouderdomspensioen inging. Het resterende deel van het voorwaardelijk pensioen is onvoorwaardelijk geworden bij uw ontslag maar uiterlijk op 30 december 2022. Toen het resterende deel van uw voorwaardelijk pensioen onvoorwaardelijk werd hebben wij het toegevoegd aan uw opgebouwd ouderdomspensioen.

Let op: met ingang van 1 januari 2023 is de regeling voor voorwaardelijk pensioen geëindigd.

Was u op 31 december 2022 geen werknemer meer bij een ABP-werkgever en wordt u op of na 1 januari 2023 weer werknemer bij een ABP-werkgever? Dan is altijd sprake van een onderbreking zoals bedoeld in overgangsbepaling A3 van het pensioenreglement zoals dat luidde op 30 december 2022 en komt u niet meer in aanmerking voor voorwaardelijk pensioen.

Overlijdt u op of na uw 65e?

En is uw voorwaardelijk pensioen onvoorwaardelijk geworden en toegevoegd aan uw ouderdomspensioen? Dan wordt uw partnerpensioen berekend op basis van het ouderdomspensioen inclusief het voorwaardelijk pensioen.

A4

Sectorale regelingen Politie

Regeling verhoging ouderdomspensioen Akkoord arbeidsvoorwaarden sector Politie 2005-2007

Had u op 30 december 2022 recht op inkoop max politie?

Voldeed u aan de voorwaarden uit overgangsbepaling A4 in bijlage 4 van het pensioenreglement zoals dat luidde op 30 december 2022? Dan is uw inkoop max politie uiterlijk op 30 december 2022 onvoorwaardelijk geworden. Uiterlijk op die datum hebben wij uw inkoop max politie toegevoegd aan uw opgebouwde ouderdomspensioen. U kunt het daardoor niet meer verliezen bij een eventueel ontslag.

Let op: met ingang van 1 januari 2023 is de regeling voor inkoop max politie geëindigd.

Was u op 31 december 2022 geen werknemer meer in de sector politie en wordt u op of na 1 januari 2023 weer werknemer in de sector politie? Dan is altijd sprake van een onderbreking zoals bedoeld in overgangsbepaling A4 van het pensioenreglement zoals dat luidde op 30 december 2022 en komt u niet meer in aanmerking voor inkoop max politie.

Had u aanspraken op afup-pensioen?

Afup was een vroegpensioenregeling binnen de sector Politie. Uw tot 1 januari 2006 opgebouwde aanspraken op afup-pensioen werden vastgesteld op basis van de artikelen E.2. E.2.1, E.2.2 en E.2.3 van het afup-opbouwreglement, zoals deze luiden op 31 december 2005. Het afup-pensioen was een aanvulling op de FPU.

Uw aanspraken op afup-pensioen hebben wij omgezet in aanspraken op ouderdomspensioen. Hiervoor gebruikten we een ruilfactor. De ruilfactor was voor afup algemeen 0,312 en voor afup specifiek 0,398.

Heeft u deelgenomen aan PartnerPlusPensioen Politie tussen 1 januari 2006 en 1 januari 2016?

En overlijdt u na uw 65ste? Dan verhogen wij het partnerpensioen met uw opgebouwde aanspraken PartnerPlusPensioen Politie.

B1

Bent u deelnemer met recht op een:

- **suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid; of**
- **werkloosheidsuitkering ontstaan voor 1 april 2001?**

Dan berekenen wij uw deeltijdpercentage op een andere manier. Uw deeltijdpercentage berekenen wij dan als volgt:

- Uw inkomen dat u kreeg vóórdat het recht op suppletie of werkloosheidsuitkering ontstond;
- Dit bedrag wordt gedeeld door het inkomen dat een werknemer bij de betrokken werkgever met een soortgelijke volledige arbeidsrelatie zou hebben gekregen.

Let op:

Is uw deeltijdpercentage lager dan 1? En zou u met uw voltijdpercentage boven het fiscale maximum (hoofdstuk 7.4) uitkomen? Of is uw deeltijdpercentage meer dan 1? Lees dan in paragraaf 7.1.5 wat dit voor u betekent.

Let op:

Gaat u bij een andere ABP-werkgever werken? Of gaat u meer werken bij uw huidige werkgever? Dan verlagen wij uw deeltijdpercentage. Die verlaging is gelijk aan de verhoging waarmee uw deeltijdpercentage stijgt, omdat u meer bent gaan werken.

Bent u deelnemer met recht op invaliditeitspensioen?

Uw deeltijdpercentage is het gewogen gemiddelde van uw deeltijdpercentage in het jaar voor het jaar waarin u recht kreeg op invaliditeitspensioen.

Let op:

Is uw deeltijdpercentage lager dan 1? En zou u met uw voltijdpercentage boven het fiscale maximum (hoofdstuk 7.4) uitkomen? Of is uw deeltijdpercentage meer dan 1? Lees dan in paragraaf 7.1.5 wat dit voor u betekent.

B2

Bent u deelnemer met recht op een suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid?

Dan telt de tijd gedurende de periode waarin u de suppletie ontvangt mee voor uw pensioenopbouw.

C1

Bouwde u van 1 januari 2004 tot 1 juli 2005 pensioen op bij ABP?

Dan is artikel 3.2 van het pensioenreglement van 31 december 2005 op u van toepassing. Dat artikel regelde welke inkomensbestanddelen van 1 januari 2004 tot 1 juli 2005 tot uw pensioengevend inkomen behoorden.

C2

Bouwde u vóór 1 januari 2015 pensioen op bij ABP?

- Dan telde de verhoging van het inkomen op grond van artikel 3 van de Wet brutering overhevelingstoelage lonen 1993 niet mee voor uw pensioenopbouw tot 1 januari 2015. De overhevelingstoelage was een extra bedrag dat de werkgever aan de werknemer moest betalen. Per 1 januari 2001 is deze toeslag afgeschaft. Als compensatie werd het brutoloon van de werknemers met 1,9% verhoogd (met een maximum van € 791,85). Die verhoging telde niet mee voor de pensioenopbouw. En vormde daarom geen onderdeel van het pensioengevend inkomen.
- Dan geldt er in de berekening van uw pensioenopbouw tot 1 januari 2015 geen maximum bedrag voor uw pensioengevend inkomen.

C3

Heeft u recht op een suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid?

Dan berekenen we de opbouw van uw pensioen met het salaris waarover uw suppletie is berekend. Dit pensioengevend inkomen veranderen we ieder jaar op 1 januari met de gewogen gemiddelde salarisverhogingen voor de sectoren die onder deze pensioenregeling vallen.

C4

Vervallen per 1 januari 2022

D1

Heeft u recht op een suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid?

- a. De werkgever betaalt de pensioenpremies aan ABP.
- b. De hoogte van de pensioenpremie is gelijk aan de premie die ook voor werknemers geldt.
- c. Heeft u ook recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen? Wij rekenen alleen premie voor het deel dat u recht heeft op een suppletie. Voor het deel waarvoor u arbeidsongeschikt bent hoeft geen premie te worden betaald.

Het te betalen deel van de nieuwe premie vindt u hieronder.

Arbeitsongeschiktheidspercentage	Te betalen deel van de premie bij suppletie
65% tot 80%	20%
55% tot 65%	40%

PENSIOENREGLEMENT

2024

45% tot 55%	50%
35% tot 45%	60%
25% tot 35%	70%
15% tot 25%	80%

D2

Vervallen per 1 januari 2022

D3

Bent u vóór 1 januari 2004 arbeidsongeschikt geworden? En had u toen al recht op een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering?

Wij rekenen alleen premie voor het deel dat u recht heeft op een ontslaguitkering of een werkloosheidsuitkering. Voor het deel dat u arbeidsongeschikt bent hoeft geen premie te worden betaald.

Het te betalen deel van de premie vindt u hieronder.

Arbeidsongeschiktheidspercentage	Te betalen deel van de premie
65% tot 80%	20%
55% tot 65%	40%
45% tot 55%	50%
35% tot 45%	60%
25% tot 35%	70%
15% tot 25%	80%

E1

Heeft u recht op een invaliditeitspensioen?

Dan hangt de meetelwaarde af van het moment waarop het recht op invaliditeitspensioen is ontstaan of waardoor het recht is ontstaan. We kennen de volgende situaties:

- Voor 1 april 1997
- Van 1 april 1997 tot 1 januari 2004
- Van 1 januari 2004 tot 1 januari 2007
- Vanaf 1 januari 2007

Voor 1 april 1997

We tellen de tijd als volgt mee:

Arbeidsongeschiktheidspercentage	Meetelwaarde
80% of meer	100%
65% tot 80%	80%
55% tot 65%	60%

PENSIOENREGLEMENT

2024

45% tot 55%	50%
35% tot 45%	40%
25% tot 35%	30%
15% tot 25%	20%

Van 1 april 1997 tot 1 januari 2004

We tellen de tijd als volgt mee:

Arbeidsongeschiktheidspercentage	Meetelwaarde
80% of meer	70%
65% tot 80%	56%
55% tot 65%	42%
45% tot 55%	35%
35% tot 45%	28%
25% tot 35%	21%
15% tot 25%	14%

Let op: voor de pensioengeldige tijd tot 1 januari 2015 geldt de meetelwaarde zoals opgenomen onder de periode “voor 1 april 1997”.

Van 1 januari 2004 tot 1 januari 2007

We tellen de tijd tot 1 januari 2015 als volgt mee:

Arbeidsongeschiktheidspercentage	Meetelwaarde
80% of meer	70%
65% tot 80%	56%
55% tot 65%	42%
45% tot 55%	35%
35% tot 45%	28%
25% tot 35%	21%
15% tot 25%	14%

Op de tijd vanaf 1 januari 2015 is paragraaf 7.1.4 van toepassing.

Vanaf 1 januari 2007

We tellen de tijd als volgt mee:

Arbeidsongeschiktheidspercentage	Meetelwaarde
80% of meer	50%
65% tot 80%	40%
55% tot 65%	30%

PENSIOENREGLEMENT

2024

45% tot 55%	25%
35% tot 45%	20%
25% tot 35%	15%
15% tot 25%	10%

E2

Bent u voor 1 januari 2004 arbeidsongeschikt geworden?

Dan houden wij voor de mate van arbeidsongeschiktheid rekening met artikel 44 WAO. Dit artikel is van toepassing als u werkt en daar loon voor krijgt. In dat geval verlaagt UWV mogelijk uw WAO-uitkering. Uw arbeidsongeschiktheidspercentage wijzigt daardoor echter niet.

E3

Had u tussen 1 april 2005 en 1 januari 2018 recht op een werkloosheidsuitkering?

Dan bouwt u pensioen op tijdens deze werkloosheidsuitkering. De mate van de pensioenopbouw is gelijk aan de mate waarin u recht heeft op de werkloosheidsuitkering. De tijd dat u recht heeft op deze werkloosheidsuitkering tellen we voor 3/8-deel mee en vermenigvuldigen wij met het laatste deeltijdpercentage dat u had in de dienstverhouding waaruit u werd ontslagen.

E4

Had u op 31 december 2017 recht op een werkloosheidsuitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening werkloze ouderen?

Dan tellen wij de tijd dat u recht heeft op deze uitkering voor 3/8-deel mee. Dit geldt alleen als u vanaf 2018 zonder onderbreking recht houdt op de uitkering. Dit is een aanvullende uitkering na afloop van uw werkloosheidsuitkering of na afloop van uw WIA-loongerelateerde uitkering als u op dat moment 60 jaar of ouder was. En aan de overige voorwaarden voldoet.

E5

Vervallen per 1 januari 2022

F1

Is het recht op wezenpensioen ontstaan voor 2018?

Dan eindigt het wezenpensioen op de laatste dag van de maand waarin de wees:

- is overleden;
- 21 jaar is geworden;
- voor 1 januari 2018 een partnerschap is aangegaan; of
- wettig kind is geworden van een ander.

F2

Bouwde u voor 2018 pensioen op bij ABP?

Dan krijgen uw kinderen, als zij recht hebben op wezenpensioen, een aanvullende uitkering voor het betalen van de premies voor AOW en Anw over dienstdtijd voor 2018. Daarvoor gelden de volgende regels:

PENSIOENREGLEMENT

2024

- We verhogen het wezenpensioen met 15%.
- Er geldt hiervoor wel een maximumbedrag. Dit vindt u in bijlage 3 Bedragen en percentages.

Het wezenpensioen dat uw kinderen krijgen bij uw overlijden is uitgedrukt in een deel van het ouderdompensioen. In de periode tot 1 januari 2018 is dat deel een keer gewijzigd. In de tabel hieronder staat welk deel in welke periode van toepassing was.

Van	Tot	Wezenpensioen als deel van het ouderdompensioen*		max. wezenpensioen***
		een verzorger*	geen verzorger**	
	1-1-2008	1/7	2/7	5/7
1-1-2008	1-1-2018	10%	20%	50%

Heeft u gekozen voor eerst een hoger of lager pensioen? Of heeft u pensioen geruild? Dan rekenen we met het ouderdompensioen vóór deze keuze.

* Overlijdt u en is er een verzorger van de kinderen? Dan krijgen uw kinderen ieder het getoonde deel van het pensioen dat u in die periode opbouwde.

** Overlijdt u en is er geen verzorger van de kinderen? Dan krijgen uw kinderen ieder het getoonde deel van het pensioen dat u in die periode opbouwde.

*** We betalen in totaal maximaal het getoonde deel van uw ouderdompensioen aan wezenpensioen aan uw kinderen. Uw kinderen krijgen daar ieder een gelijk deel van.

Heeft u pensioen bij ABP opgebouwd vóór 1 januari 1996?

Dan gelden er bijzondere regels voor hoe uw pensioen over de periode tot 1 januari 1996 wordt berekend. Dat heeft ook gevolgen voor het wezenpensioen dat op basis van dat ouderdompensioen wordt berekend. In overgangsbepaling K1 t/m K3 bij dit pensioenreglement staat in welke gevallen en tot welke bedragen wij een aanvulling verlenen of een korting toepassen.

Is het voorwaardelijk pensioen toegevoegd aan uw ouderdompensioen?

Bij de berekening van de hoogte van het wezenpensioen houden wij geen rekening met het aan uw ouderdompensioen toegevoegde voorwaardelijk pensioen (overgangsbepaling A3).

G1

Stopt uw pensioenopbouw bij ABP (niet door overlijden of ingang pensioen)? En wilt u ouderdompensioen ruilen voor partnerpensioen bij overlijden voor 65 jaar?

Dat kan alleen als u tussen 1 juli 1999 en 1 januari 2018 ouderdompensioen bij ons hebt opgebouwd. Als u nu geen pensioen meer bij ons opbouwt, krijgt uw partner over de pensioenopbouw in die periode geen partnerpensioen van ons als u voor 65 jaar overlijdt. Het is mogelijk om toch over die periode partnerpensioen te krijgen. Dat kan door ouderdompensioen te ruilen voor partnerpensioen. U ontvangt binnen 4 maanden nadat uw deelname aan onze pensioenregeling is gestopt een brief van ons. Wilt u ruilen? Dan moet u dit binnen 6 weken na ontvangst van die brief aan ons doorgeven. Tot het moment waarop die reactietermijn van 6 weken afloopt, blijft uw partner recht houden op partnerpensioen dat u heeft opgebouwd.

Voor de ruil moet u rekening houden met de volgende voorwaarden:

- Voor de ruil wordt alleen het ouderdomspensioen gebruikt dat is opgebouwd in de periode 1 juli 1999 tot 1 januari 2018.
- Er geldt een maximum voor de ruil: na de ruil mag het partnerpensioen niet hoger zijn dan 70% van uw pensioengevend inkomen uit hoofdstuk 7.1.1.
- Is uw ouderdomspensioen verevend nadat u uit elkaar bent gegaan? Dan kan alleen het ouderdomspensioen na verevening en dat u daarna opbouwt, geruild worden voor een hoger partnerpensioen.
- We gebruiken voor de ruil een ruilfactor die afhankelijk is van uw leeftijd. Deze factor staat in de tabel in bijlage 5 bij dit pensioenreglement. In MijnABP ziet u wat dit voor u betekent.
- Als u ervoor kiest om ouderdomspensioen te ruilen voor partnerpensioen kunt u dat later niet meer veranderen.
- Heeft u geruild en gaat uw pensioen daarna via waardeoverdracht over naar een andere pensioenuitvoerder? Dan ruilen we het hogere partnerpensioen weer terug naar ouderdomspensioen. We doen dit met de ruilfactor die bij uw leeftijd op het moment van de waardeoverdracht hoort.
- Heeft u geruild en wordt u daarna weer deelnemer aan onze pensioenregeling? Dan ruilen we het hogere partnerpensioen weer terug naar ouderdomspensioen. We doen dit met de ruilfactor die bij uw leeftijd hoort op het moment dat u opnieuw deelnemer wordt.

Voorbeeld: uw deelname aan onze pensioenregeling stopt. U wilt door ruil een aanspraak op partnerpensioen inkopen van € 2.000 per jaar. Door die ruil wordt uw ouderdomspensioen lager. Die verlaging is afhankelijk van de factor die behoort bij uw leeftijd op dat moment. Stel u bent 42 jaar en dat bij die leeftijd de factor 0,0822 is. De verlaging van het ouderdomspensioen is in dat geval $€ 2.000 \times 0,0822 = € 164,40$. Als u weer gaat deelnemen aan onze pensioenregeling, ruilen we het partnerpensioen weer terug naar ouderdomspensioen. Stel u bent dan 45 jaar en dat dan de factor 0,0803 is. We ruilen dan $€ 2.000$ aan partnerpensioen terug naar ouderdomspensioen. Dit levert dan $€ 2.000 \times 0,0803 = € 160,60$ aan ouderdomspensioen op.

Let op: we ruilen niet terug als uw partnerrelatie is geëindigd tussen het moment waarop uw pensioenopbouw bij ABP is gestopt en het moment waarop de waardeoverdracht heeft plaatsgevonden of het moment waarop u opnieuw deelnemer bent geworden aan de pensioenregeling van ABP.

G2

Partnerpensioen over pensioenopbouw voor 1 januari 2018 bij overlijden voor 65 jaar

Heeft u deelgenomen aan de pensioenregeling van ABP voor 1 januari 2018? Dan leest u hieronder in welke situaties uw partner recht heeft op partnerpensioen over de periode voor 1 januari 2018. En hoe hoog het partnerpensioen is.

Heeft uw partner recht op partnerpensioen als u voor 65 jaar overlijdt?

Uw partner heeft recht op partnerpensioen als u:

- op het moment van overlijden deelnemer bent aan onze pensioenregeling.
- nadat uw deelname aan de pensioenregeling van ABP is gestopt meteen met pensioen bent gegaan.

Let op: Bent u op het moment van overlijden geen deelnemer aan onze pensioenregeling? Of bent u op dat moment gepensioneerd, maar was u voordat u met pensioen ging geen deelnemer meer? Dan heeft uw partner alleen recht op partnerpensioen in de volgende situaties:

- U heeft ouderdomspensioen geruild voor partnerpensioen bij overlijden voor 65 jaar op het moment waarop uw deelname aan de pensioenregeling van ABP stopte; of
- U heeft pensioenaanspraken volledig opgebouwd voor 1 januari 1996 en uw partnerrelatie is ontstaan voor het eindigen van uw arbeidsrelatie; of
- U heeft pensioenaanspraken opgebouwd in de periode 1 januari 1996 tot 1 juli 1999.

Hoe hoog is het partnerpensioen dat uw partner krijgt over de periode vóór 1 januari 2018 als u voor 65 jaar overlijdt?

Het partnerpensioen dat uw partner krijgt, is afhankelijk van wanneer u pensioen hebt opgebouwd bij ABP. Hieronder geven wij bij elke periode aan hoeveel partnerpensioen u hebt opgebouwd.

Bouwde u pensioen op tussen 1 januari 2006 en 1 januari 2018?

Dan krijgt uw partner 50% van het ouderdomspensioen dat in die periode is opgebouwd.

Let op: Was uw pensioengevend inkomen tussen 1 januari 2015 en 1 januari 2018 in een jaar gelijk of lager dan het grensbedrag I uit de tabel in bijlage 5 bij dit pensioenreglement? Dan is het partnerpensioen berekend over dat jaar verhoogd tot maximaal 70% van het ouderdomspensioen. U krijgt de maximale verhoging als uw pensioengevend inkomen gelijk is aan of minder is dan grensbedrag II. Was uw inkomen hoger, maar maximaal grensbedrag I? Dan neemt de verhoging van het partnerpensioen in verhouding af. Was uw inkomen bijvoorbeeld het midden tussen grensbedrag I en grensbedrag II? Dan wordt uw partnerpensioen verhoogd tot 60%.

Let op: op het partnerpensioen wordt een eventueel partnerpensioen voor uw ex-partner in mindering gebracht. Dit geldt ook voor een partnerpensioen voor uw ex-partner dat is vervallen over de diensttijd tot de datum van het einde van de partnerrelatie in de periode 1 juli 1999 tot 1 januari 2018.

Let op: Krijgt u een partnerpensioen dat is ingegaan voor 1 januari 2018? En bent u voor 1 januari 2018 een nieuwe partnerrelatie aangegaan of is er een gezamenlijk huishouden ontstaan? Dit heeft gevolgen voor de hoogte van uw partnerpensioen. Wij stellen uw partnerpensioen in dat geval opnieuw vast. We houden dan voor de hoogte van het partnerpensioen geen rekening meer met doortelling tot de AOW-leeftijd van uw overleden partner. En dit blijft ook zo als de nieuwe partnerrelatie of de gezamenlijke huishouding weer wordt beëindigd. Gaat u op of na 1 januari 2018 een nieuwe partnerrelatie aan of ontstaat een gezamenlijke huishouding? Dan stellen wij uw partnerpensioen niet opnieuw vast.

Bouwde u pensioen op voor 1 januari 2006?

Uw partner krijgt 5/7e van het ouderdomspensioen dat in die periode is opgebouwd. Dit is het ouderdomspensioen zonder rekening te houden met de omzetting van aanspraken op flexibel pensioen in ouderdomspensioen.

Let op: op het partnerpensioen wordt een eventueel partnerpensioen voor uw ex-partner in mindering gebracht. Dit geldt ook als daar geen recht op bestaat over de diensttijd tot de datum van het einde van de partnerrelatie in de periode 1 juli 1999 tot 1 januari 2006.

Bouwde u pensioen op voor 1 januari 1996?

Dan gelden nadere regels voor hoe uw partnerpensioen over de periode tot 1 januari 1996 wordt berekend. In overgangsbepaling K1 t/m K3 bij dit pensioenreglement staat in welke gevallen en tot welke bedragen ABP een aanvulling verleent of een korting toepast.

G3

Compensatie AOW/Anw-premies naast partnerpensioen

Vóór het bereiken van uw AOW-leeftijd betaalt u premies voor de AOW en Anw. Nadat u uw AOW-leeftijd hebt bereikt is dat niet meer het geval. Voor het betalen van die premies krijgt u uiterlijk tot uw AOW-leeftijd een compensatie als u ook partnerpensioen krijgt.

U krijgt de compensatie in de volgende situaties:

- Uw partner is overleden voordat hij de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt:
  - u krijgt de compensatie als uw partner overleed vóór 1 januari 2018;
  - overleed uw partner op of na 1 januari 2018? Dan krijgt u de compensatie over het partnerpensioen dat is opgebouwd vóór 1 juli 1999;
  - overleed uw partner op of na 1 januari 2018 en heeft uw partner in de periode tussen 1 juli 1999 en 1 januari 2018 ouderdomspensioen bij ons opgebouwd? En heeft hij nadat zijn deelname aan onze pensioenregeling is gestopt vóór 1 januari 2018 ouderdomspensioen geruild voor partnerpensioen? Dan krijgt u de compensatie over dit partnerpensioen.
- Uw partner is overleden toen hij al 65 jaar of ouder was: u krijgt de compensatie ongeacht het moment van overlijden.

Hoe hoog is de compensatie?

- U krijgt 15% van het partnerpensioen dat is opgebouwd voor 1 juli 1999;
- U krijgt 7,5% van het partnerpensioen dat is opgebouwd in de periode 1 juli 1999 tot 1 januari 2018.
- De compensatie is maximaal het bedrag genoemd in de tabel in bijlage 5 bij dit pensioenreglement.

Wanneer stopt de compensatie?

- De compensatie stopt op de dag waarop u de AOW-leeftijd bereikt, tenzij sprake is van één van

de volgende situaties:

- U bent vóór 1 januari 2018 een partnerrelatie aangegaan (hoofdstuk 3.2): de compensatie eindigt dan op de eerste dag van de maand van aangaan partnerrelatie;
- U bent vóór 1 januari 2018 een gezamenlijke huishouding gaan voeren als bedoeld in de Anw: de compensatie eindigt dan op de eerste dag van de maand waarin u een gezamenlijke huishouding bent gaan voeren.

G4

Heeft u op 1 januari 2018 een partnerpensioen? En heeft u geen recht op een Anw-uitkering?

Is uw partner overleden vóór 1 januari 2018 en was hij op dat moment deelnemer of gepensioneerd bij ABP? En ontvangt u sinds het moment van overlijden naast uw partnerpensioen geen uitkering op grond van de Algemene Nabestaandenwet? In deze situatie krijgt u van ons een extra uitkering. We noemen dit Anw-compensatie.

Hoe hoog is de Anw-compensatie?

- U krijgt 2,5% van 75% (= 1,875%) van de Anw-uitkering voor ieder jaar dat uw partner bij ons pensioen heeft opgebouwd. Dit is de Anw-uitkering die is vastgesteld op grond van artikel 14, 17, eerste en tweede lid, 30 en 31, eerste lid van de Anw.
- De Anw-compensatie is maximaal 75% van de Anw-uitkering op grond van artikel 17, eerste en tweede lid, 30 en 31, eerste lid van de Anw.

Let op:

Is uw Anw-compensatie ingegaan tussen 1 januari 1996 en 1 juli 1999? Dan blijft de Anw-compensatie op het niveau zoals deze was op 1 juli 1999. Leidt de huidige manier van berekenen van de hoogte van de Anw-compensatie tot een hogere compensatie? Dan berekenen we uw Anw-compensatie op die manier.

Wanneer stopt uw Anw-compensatie?

De Anw-compensatie stopt:

- als u de AOW-leeftijd bereikt;
- op de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin u vóór 1 januari 2018 een nieuwe partnerrelatie bent aangegaan (hoofdstuk 3.2) of een gezamenlijke huishouding bent gaan voeren als bedoeld in de Anw.

Let op:

- Was u op het moment van overlijden van uw partner jonger dan 40 jaar? En had u op het moment dat uw partnerpensioen inging geen recht op een Anw-uitkering? Dan werd de duur van de Anw-compensatie beperkt. U kreeg dan gedurende één jaar Anw-compensatie.
- Bent u uitreiziger op grond van de Anw? Dan heeft u geen recht op Anw-compensatie.

G5

Heeft u op 1 januari 2018 een partnerpensioen? En krijgt u geen volledige Anw-uitkering?

Is uw partner overleden voor 1 januari 2018 en was hij op dat moment deelnemer of gepensioneerd bij ABP? En krijgt u naast uw partnerpensioen vanwege uw eigen inkomsten geen volledige uitkering op grond van de Algemene Nabestaandenwet? In deze situatie krijgt u van ons een extra uitkering. We noemen dit Anw-compensatie.

Hoe hoog is de Anw-compensatie?

De Anw-compensatie wordt als volgt berekend:

- 2,5% van het verschil tussen 75% van de Anw-uitkering (artikel 14 en 30 Anw) en de verminderde Anw-uitkering (artikel 18 Anw). De hoogte van de Anw-uitkering en van de verminderde Anw-uitkering wordt vastgesteld op grond van artikel 17, eerste en tweede lid en artikel 31, eerste lid Anw.
- De uitkomst wordt vermenigvuldigd met het aantal jaar dat uw partner bij ABP pensioen heeft opgebouwd.

De Anw-compensatie is maximaal 75% van de Anw-uitkering op grond van artikel 17, eerste en tweede lid en 31, eerste lid van de Anw.

Wijzigt uw Anw-uitkering? Dan stellen wij de hoogte van de Anw-compensatie opnieuw vast.

Woont u in het buitenland? En is uw Anw-uitkering door de overheid verlaagd wegens het kostenniveau van uw woonland (artikel 17, derde lid Anw)? Dan wordt die verlaging meegenomen voor de vaststelling van uw Anw-compensatie. Die wordt daardoor hoger. Dit geldt alleen als deze verlaging al op 31 december 2017 op u van toepassing was. En ononderbroken van toepassing blijft.

Let op:

Is uw Anw-compensatie ingegaan tussen 1 januari 1996 en 1 juli 1999 in verband met een overlijden voor 65 jaar? Dan geldt vanaf 1 januari 1998 dat de hoogte van de Anw-compensatie wordt vastgesteld zoals hierboven beschreven. Dit is niet het geval als de Anw-compensatie die u op 1 januari 1998 kreeg, hoger was of zolang die hoger blijft.

Wanneer stopt uw Anw-compensatie?

De Anw-compensatie stopt:

- als u de AOW-leeftijd bereikt;
- op de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin u vóór 1 januari 2018 een nieuwe partnerrelatie bent aangegaan (hoofdstuk 3.2) of een gezamenlijke huishouding bent gaan voeren als bedoeld in de Anw.

G6

Partnerpensioen ex-partner over pensioenopbouw voor 1 januari 2018 bij overlijden voor 65 jaar

1. Krijgt uw ex-partner partnerpensioen?

Bouwde u pensioen op tussen 1 juli 1999 en 1 januari 2018? En bent u bij uw overlijden geen deelnemer meer aan onze pensioenregeling?

Dan heeft uw ex-partner over die periode alleen recht op partnerpensioen als u ouderdompensioen heeft geruild voor partnerpensioen toen uw deelname stopte en uw partnerrelatie is geëindigd nadat de deelneming aan onze regeling is gestopt.

Bouwde u pensioen op voor 1 juli 1999?

Of uw ex-partner bij uw overlijden partnerpensioen krijgt over pensioen opgebouwd voor 1 juli 1999, hangt af van uw situatie. Is het ouderdompensioen waar we het partnerpensioen van afleiden volledig opgebouwd voor 1 januari 1996? En zou uw ex-partner op grond van de ABP-wet geen recht krijgen op partnerpensioen? Dan krijgt uw ex-partner geen partnerpensioen. Dit is het geval in de volgende situaties:

1. De echtscheiding is uitgesproken voor 1 januari 1966; of
2. De echtscheiding is uitgesproken na 1 januari 1966 en voor 1 oktober 1971 op uw verzoek; of
3. De echtscheiding is uitgesproken na 1 oktober 1971 op uw verzoek en op die echtscheiding was het echtscheidingsrecht van voor 1 oktober 1971 van toepassing; of
4. U bent partners geworden nadat u met pensioen bent gegaan.

Let op:

Overlijdt uw ex-partner eerder dan u, of ziet uw ex-partner af van het partnerpensioen? En bent u op of na 1 januari 1996 gescheiden? Dan is het partnerpensioen van uw ex-partner voor uw eventuele nieuwe partner in de volgende situaties:

- Uw ex-partner overlijdt op of na 1 januari 2016;
- U en uw ex-partner hebben op of na 1 januari 2016 een overeenkomst opgesteld waarin staat dat uw ex-partner geen partnerpensioen krijgt en ABP heeft daarmee ingestemd.

2. Hoe hoog is het partnerpensioen voor uw ex-partner?

Bouwde u pensioen op tussen 1 januari 2006 en 1 januari 2018?

Uw ex-partner krijgt 50% van het ouderdompensioen dat in die periode is opgebouwd tot het einde van de partnerrelatie. Eventueel is dit percentage verhoogd tot maximaal 70% over diensttijd tussen 1 januari 2015 en 1 januari 2018. Zie overgangsbepaling G2.

Bouwde u pensioen op vóór 1 januari 2006?

Heeft u op het moment dat uw deelname aan onze regeling stopte ouderdompensioen geruild voor hoger partnerpensioen? Dan wordt het partnerpensioen voor uw ex-partner vastgesteld over de aanspraken opgebouwd tot datum einde partnerrelatie. Uw ex-partner krijgt 5/7e van het ouderdompensioen dat voor 1 januari 2006 is opgebouwd tijdens de periode waarin sprake was van een partnerrelatie.

Bouwde u pensioen op vóór 1 juli 1999?

Dan wordt het partnerpensioen voor uw ex-partner vastgesteld over de aanspraken opgebouwd tot datum einde partnerrelatie. Uw ex-partner krijgt 5/7e van het ouderdompensioen dat voor 1 juli 1999 is opgebouwd tot het eindigen van de partnerrelatie.

Let op: bouwde u op 31 december 1995 en op 1 januari 1996 pensioen op bij ABP?

Als uw partnerrelatie is geëindigd vóór 1 januari 1996, krijgt uw ex-partner 5/7e van het ouderdomspensioen berekend tot het einde van de partnerrelatie. Voor de vaststelling van het partnerpensioen voor uw ex-partner wordt rekening gehouden met de berekeningsgrondslag in de zin van de ABP-wet voor het jaar 1995.

H1

Ruilen van partnerpensioen voor een hoger ouderdomspensioen

- *Bouwde u voor 1 juli 1999 pensioen op bij ABP?*
Dan kunt u het partnerpensioen dat in die periode is opgebouwd niet ruilen voor een hoger ouderdomspensioen als u met pensioen gaat.
- *Heeft u deelgenomen aan PartnerPlusPensioen?*
U kunt het opgebouwde PartnerPlusPensioen ruilen voor een hoger ouderdomspensioen als u met pensioen gaat. Hiervoor gelden de voorwaarden uit hoofdstuk 5.3.

H2

Ruilen van ouderdomspensioen voor een hoger partnerpensioen bij ingang ouderdomspensioen

Bouwde u tussen 1 juli 1999 en 1 januari 2018 pensioen op bij ABP? Dan kunt u ouderdomspensioen ruilen voor een hoger partnerpensioen.

Voor de ruil moet u rekening houden met het volgende:

- Er geldt een maximum voor de ruil van ouderdomspensioen, dat is opgebouwd over diensttijd tussen 1 juli 1999 en 1 januari 2018, in partnerpensioen: na de ruil mag het partnerpensioen niet hoger zijn dan 70% van uw pensioengevend inkomen uit hoofdstuk 7.1.
- Als u gedeeltelijk met pensioen gaat, kunt u voor het deel dat u met pensioen gaat een keuze maken.
- Als u ervoor kiest om ouderdomspensioen te ruilen voor een hoger partnerpensioen, kunt u dat later niet meer veranderen.
- Is uw ouderdomspensioen verevend nadat u uit elkaar bent gegaan? Dan kan alleen het ouderdomspensioen na verevening en dat u daarna opbouwt geruild worden voor een hoger partnerpensioen.
- We gebruiken voor de ruil een ruilfactor die onafhankelijk is van uw leeftijd. Als u jonger bent dan 65 jaar gebruiken we ook nog een ruilfactor die afhankelijk is van uw leeftijd. Deze factoren zijn opgenomen in de tabel in bijlage 5 bij dit pensioenreglement.
- Aanvullingen en kortingen die u krijgt in verband met diensttijd voor 1 januari 1996 tellen niet mee bij de ruil voor een hoger partnerpensioen.

H3

Partnerpensioen over pensioenopbouw vóór 1 januari 2018 bij overlijden op of na 65 jaar

1. Krijgt uw partner partnerpensioen?

Bouwde u voor 1 januari 2018 pensioen op bij ABP?

Als u overlijdt op of na 65 jaar krijgt uw partner partnerpensioen.

Let op: is uw pensioenopbouw bij ABP vóór 1 januari 2015 gestopt?

En bent u een partnerrelatie aangegaan op of na de dag waarop u 65 jaar bent geworden? Dan heeft uw partner geen recht op partnerpensioen.

Let op: bouwde u alleen pensioen op voor 1 januari 1996? Dan heeft uw partner recht op partnerpensioen als de partnerrelatie is aangegaan voor het eindigen van de arbeidsrelatie.

2. Hoe hoog is het partnerpensioen voor uw partner?

Het partnerpensioen dat uw partner krijgt bij uw overlijden op of na 65 jaar is uitgedrukt in een deel van het ouderdompensioen. In de periode 1 januari 2004 tot 1 januari 2016 is dat gedeelte een aantal keer veranderd. In de tabel hieronder ziet u welke deel in welke periode van toepassing was. Het gaat hier om een deel van het ouderdompensioen dat is opgebouwd. Dit is het ouderdompensioen zonder dat dit verhoogd of verlaagd is door gemaakte keuzes. Is uw flexibel pensioen omgezet in ouderdompensioen, dan telt dit niet mee. Heeft u deelgenomen aan PartnerPlusPensioen? Dan leest u in de tabel hieronder hoe hoog het partnerpensioen is.

Van	Tot	Partnerpensioen als deel van het ouderdompensioen *	Partnerpensioen bij deelname aan PartnerPlusPensioen
	1-1-2004	5/7	Niet van toepassing
1-1-2004	1-1-2015	5/14	5/7
1-1-2015	1-1-2016	5/10*	7/10
1-1-2016	1-1-2018	7/10	Niet van toepassing

Bent u op het moment waarop u overlijdt nog deelnemer aan onze pensioenregeling? En heeft u de AOW-leeftijd dan nog niet bereikt? Dan gaan wij voor de hoogte van het partnerpensioen uit van de situatie alsof u nog pensioen zou hebben opgebouwd tot uw AOW-leeftijd.

Heeft u ervoor gekozen een deel van uw ouderdompensioen in te zetten voor een hoger partnerpensioen? Dan wordt het partnerpensioen verhoogd. Zie hiervoor overgangsbepaling H2.

* **Let op:** was uw pensioengevend inkomen in 2015 € 31.560,33 of lager?

Dan is het partnerpensioen opgebouwd in 2015 verhoogd met maximaal 2/10 tot 7/10 van het ouderdompensioen. U krijgt de maximale verhoging als uw pensioengevend inkomen € 29.418,72 of lager was. Was uw inkomen hoger dan € 29.418,72, maar maximaal 31.560,33? Dan neemt de verhoging van het partnerpensioen in verhouding af. Hoe dichtbij uw inkomen bij de grens van € 31.560,33 lag, hoe lager de verhoging van uw partnerpensioen. Was uw inkomen bijvoorbeeld € 30.489,53, precies het midden tussen € 29.418,72 en € 31.560,33? Dan wordt uw partnerpensioen verhoogd tot 6/10 van het ouderdompensioen. Was uw inkomen meer dan € 31.560,33? Dan krijgt u geen verhoging van uw partnerpensioen.

Let op:

Is het ouderdomspensioen ingegaan tussen 1 januari 2003 en 1 januari 2007? En was u toen ouder dan 65 jaar? Uw ouderdomspensioen is in dat geval verhoogd. Als u overlijdt dan is het partnerpensioen een deel van het verhoogde ouderdomspensioen.

Is het voorwaardelijk pensioen toegevoegd aan uw ouderdomspensioen?

Bij de berekening van de hoogte van het partnerpensioen houden wij hier rekening mee (overgangsbepaling A3).

Bouwde u vóór 1 januari 1996 pensioen op bij ABP?

Dan gelden nadere regels voor hoe uw partnerpensioen over de periode tot 1 januari 1996 wordt berekend. In overgangsbepaling K1 t/m K3 bij dit pensioenreglement staat in welke gevallen en tot welke bedragen ABP een aanvulling verleent of een korting toepast.

H4

Partnerpensioen ex-partner over pensioenopbouw voor 1 januari 2018 bij overlijden op of na 65 jaar

1. Krijgt uw ex-partner partnerpensioen?

Uw ex-partner krijgt partnerpensioen als u komt te overlijden, tenzij één van de volgende situaties van toepassing is:

- **Uw pensioenopbouw bij ABP is vóór 1 januari 2015 gestopt**

Is uw pensioenopbouw bij ABP gestopt vóór 1 januari 2015? En bent u een partnerrelatie aangegaan op of na de dag waarop u 65 jaar bent geworden? Dan heeft uw ex-partner geen recht op partnerpensioen.

- **U heeft uw ouderdomspensioen verhoogd met partnerpensioen**

Heeft u uw ouderdomspensioen verhoogd met partnerpensioen zoals beschreven in hoofdstuk 5.3 van het pensioenreglement voor het eindigen van de partnerrelatie? Dan heeft uw ex-partner geen recht op partnerpensioen over pensioen dat is opgebouwd vanaf 1 juli 1999.

- **Het partnerpensioen is volledig afgeleid van het ouderdomspensioen dat is opgebouwd voor 1996**

Is het ouderdomspensioen waar we het partnerpensioen voor uw ex-partner van afleiden volledig opgebouwd voor 1 januari 1996? En was er geen uitzicht op grond van de ABP-wet op het partnerpensioen? Dan krijgt uw ex-partner geen partnerpensioen. Dit is het geval in de volgende situaties:

1. De echtscheiding is uitgesproken voor 1 januari 1966; of
2. De echtscheiding is uitgesproken na 1 januari 1966 en voor 1 oktober 1971 op uw verzoek; of
3. De echtscheiding is uitgesproken na 1 oktober 1971 op uw verzoek en op die echtscheiding was het echtscheidingsrecht van voor 1 oktober 1971 van toepassing; of
4. U bent partners geworden nadat u met pensioen bent gegaan.

Let op:

Overlijdt uw ex-partner eerder dan u, of ziet uw ex-partner af van het partnerpensioen? En bent u op of na 1 januari 1996 gescheiden? Dan is het partnerpensioen van uw ex-partner voor uw eventuele nieuwe partner in de volgende situaties:

- Uw ex-partner overlijdt op of na 1 januari 2016;
- U en uw ex-partner hebben op of na 1 januari 2016 een overeenkomst opgesteld waarin staat dat uw ex-partner geen partnerpensioen krijgt en ABP heeft daarmee ingestemd.

2. Hoe hoog is het partnerpensioen voor uw ex-partner?

Het partnerpensioen dat uw partner krijgt bij uw overlijden is uitgedrukt in een deel van het ouderdompensioen dat is opgebouwd tot einde partnerrelatie. In de periode 1 januari 2004 tot 1 januari 2016 is dat deel een aantal keer veranderd. In de tabel hieronder staat welk deel in welke periode van toepassing was. Het gaat hier om een deel van het ouderdompensioen dat is opgebouwd. Dit is het ouderdompensioen zonder dat dit verhoogd of verlaagd is door gemaakte keuzes. Is uw flexibel pensioen omgezet in ouderdompensioen, dan telt dit niet mee.

Heeft u deelgenomen aan PartnerPlusPensioen? Dan leest u in de tabel hieronder hoe hoog het partnerpensioen is.

Van	Tot	Partnerpensioen als deel van het ouderdompensioen	Partnerpensioen bij deelname aan PartnerPlusPensioen
	1-1-2004	5/7	Niet van toepassing
1-1-2004	1-1-2015	5/14	5/7
1-1-2015	1-1-2016	5/10*	7/10
1-1-2016	1-1-2018	7/10	Niet van toepassing

Heeft u voor het eindigen van de partnerrelatie gekozen voor omzetting van een deel van het ouderdompensioen in partnerpensioen? Dan wordt het partnerpensioen van uw ex-partner verhoogd.

* Dan is het partnerpensioen opgebouwd in 2015 met maximaal 2/10 verhoogd tot 7/10 van het ouderdompensioen. U krijgt de maximale verhoging als uw pensioengevend inkomen € 29.418,72 of lager was. Was uw inkomen hoger dan € 29.418,72, maar maximaal 31.560,33? Dan neemt de verhoging van het partnerpensioen in verhouding af. Hoe dichtbij uw inkomen bij de grens van € 31.560,33 lag, hoe lager de verhoging van uw partnerpensioen. Was uw inkomen bijvoorbeeld € 30.489,53, precies het midden tussen € 29.418,72 en € 31.560,33? Dan wordt uw partnerpensioen verhoogd met 1/10. Het partnerpensioen is dan 6/10 van het ouderdompensioen. Was uw inkomen meer dan € 31.560,33? Dan krijgt u geen verhoging van uw partnerpensioen.

Is uw voorwaardelijk pensioen toegevoegd aan uw ouderdompensioen?

Bij de berekening van de hoogte van het partnerpensioen voor uw ex-partner houden wij hier rekening mee als de partnerrelatie is geëindigd na het moment waarop het voorwaardelijk pensioen onvoorwaardelijk is geworden (overgangsbepaling A3).

Bouwde u vóór 1 januari 1996 pensioen op bij ABP?

Dan gelden nadere regels voor hoe uw partnerpensioen over de periode tot 1 januari 1996 wordt berekend. In de tabel in bijlage 5 bij dit pensioenreglement staat in welke gevallen en tot welke bedragen ABP een aanvulling verleent of een korting toepast.

Let op: bouwde u op 31 december 1995 en op 1 januari 1996 pensioen op bij ABP?

Als uw partnerrelatie is geëindigd vóór 1 januari 1996, krijgt uw ex-partner 5/7e van het ouderdomspensioen berekend tot het einde van de partnerrelatie. Voor de vaststelling van het partnerpensioen voor uw ex-partner wordt rekening gehouden met de berekeningsgrondslag in de zin van de ABP-wet voor het jaar 1995.

I1

Ontvangt u een invaliditeitspensioen?

Dan blijft u pensioen opbouwen bij ABP. U hoeft geen premie te betalen voor het gedeelte dat u arbeidsongeschikt bent. Stopt uw invaliditeitspensioen? Dan stopt ook het deel van de pensioenopbouw waarvoor u geen premie betaalt.

I2

Heeft u recht op een suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid?

Uw deelname bij ABP stopt uiterlijk op de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin u 62 jaar wordt. Heeft u een partner en overlijdt u nadat u 62 bent geworden? Dan krijgt uw partner partnerpensioen. We berekenen het partnerpensioen over de tijd tot u de leeftijd van 62 jaar hebt bereikt.

I3

Heeft u vóór 2006 flexibel pensioen opgebouwd?

Dan heeft ABP uw flexibel pensioen omgezet in ouderdomspensioen. Hiervoor gebruikte ABP een ruilvoet van 0,226. Heeft u aanvullend vrijwillig flexibel pensioen opgebouwd? Dan geldt de omzetting ook voor dat flexibel pensioen.

I4

Indexatie: heeft u vóór 1 januari 2016 pensioen opgebouwd? Of kreeg u vóór 1 januari 2016 een pensioen van ABP?

Dan wordt dit pensioen tot 1 januari 2016 geïndexeerd volgens de algemene bezoldigingswijzigingen van het overheidspersoneel (artikel 14.1 van het pensioenreglement van 31 december 2015). Vanaf 1 januari 2016 volgt de indexatie de Consumentenprijsindex. Voor de indexatie gelden de regels uit hoofdstuk 7.6 van het pensioenreglement.

J1

Heeft u vóór 1 januari 2018 recht gekregen op arbeidsongeschiktheidspensioen van ABP? En bent u niet ontslagen?

Dan betalen wij uw arbeidsongeschiktheidspensioen via uw werkgever.

J2

Had u op 31 december 2009 recht op arbeidsongeschiktheidspensioen?

Dan gelden voor u de regels van artikel 11.1 tot en met 11.7, 11.12, 11.13 en 11.15 tot en met 11.17 van het pensioenreglement van 31 december 2009.

Hoe hoog is uw arbeidsongeschiktheidspensioen?

Hieronder kunt u per situatie zien hoe uw arbeidsongeschiktheidspensioen wordt berekend.

PENSIOENREGLEMENT

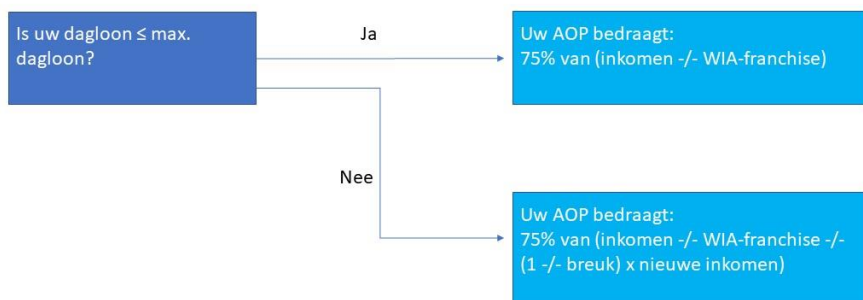
2024

- Met 'breuk' bedoelen we maximum dagloon gedeeld door het dagloon;
- Met inkomen bedoelen we het pensioengevend inkomen op basis waarvan pensioenopbouw plaatsvond op het moment dat u arbeidsongeschikt werd. Dit is indien van toepassing vermenigvuldigd met de deeltijdfactor;
- Met '-/-' bedoelen we minus.

Let op: in 2010 zijn de regels voor het arbeidsongeschiktheidspensioen veranderd. Is het arbeidsongeschiktheidspensioen op basis van die nieuwe regels, die op 1 januari 2010 zijn ingegaan, hoger voor u? Dan is uw arbeidsongeschiktheidspensioen op 31 december 2009 berekend op basis van de regels die golden tot 2018. U vindt deze regels terug onder 'Kreeg u in de periode vanaf 1 januari 2010 tot en met 31 december 2017 recht op arbeidsongeschiktheidspensioen?'

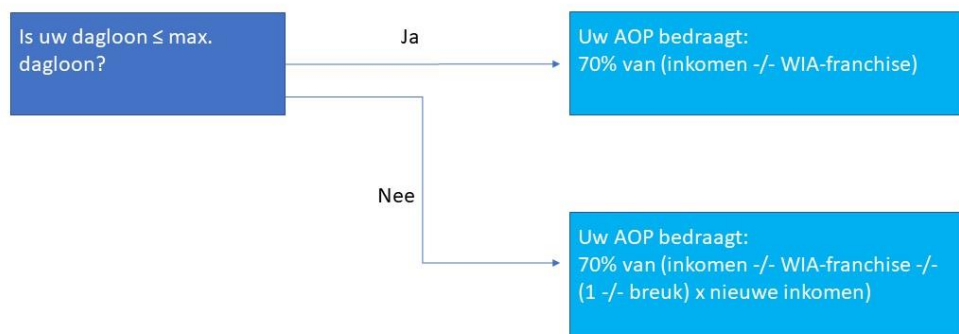
1. Heeft u recht op een IVA-uitkering omdat u volledig en duurzaam arbeidsongeschikt bent (80-100%)? En is uw inkomen hoger dan de WIA-franchise?

Dan wordt uw arbeidsongeschiktheidspensioen als volgt berekend:

2. Heeft u recht op een WGA-uitkering omdat u volledig, maar niet duurzaam arbeidsongeschikt bent (80-100%)? En is uw inkomen hoger dan de WIA-franchise?

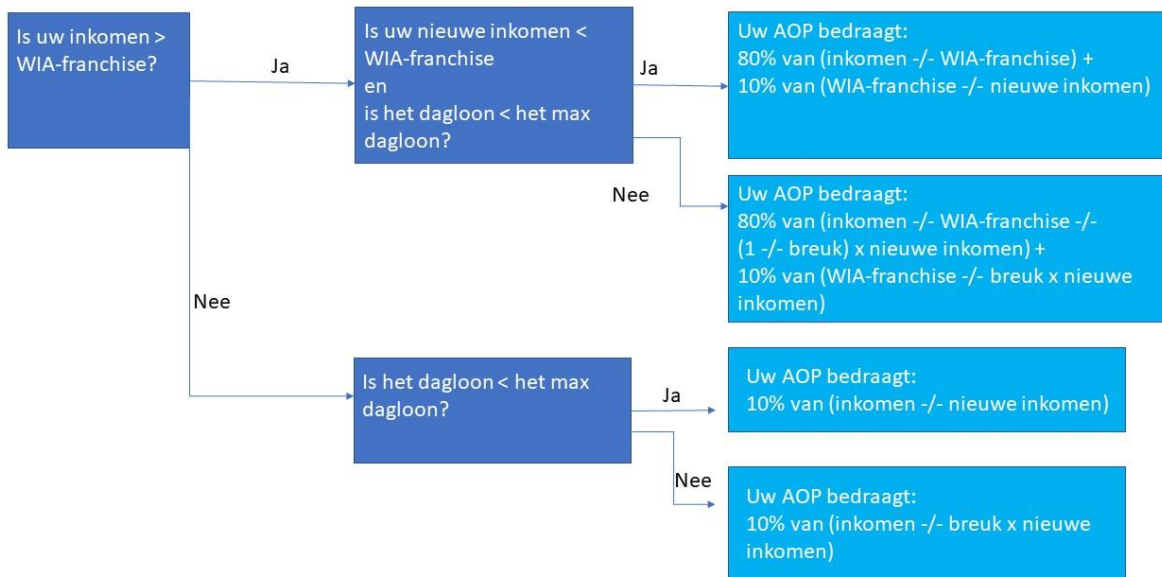
Dan wordt uw arbeidsongeschiktheidspensioen als volgt berekend:

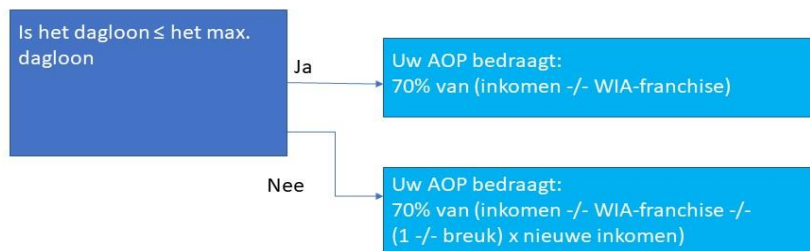
3. Heeft u recht op een loongerelateerde uitkering (WGA-LGU) omdat u gedeeltelijk arbeidsongeschikt bent (35-80%)?

Dan wordt uw arbeidsongeschiktheidspensioen als volgt berekend:

Benut u uw restverdiencapaciteit (rvc) volledig?

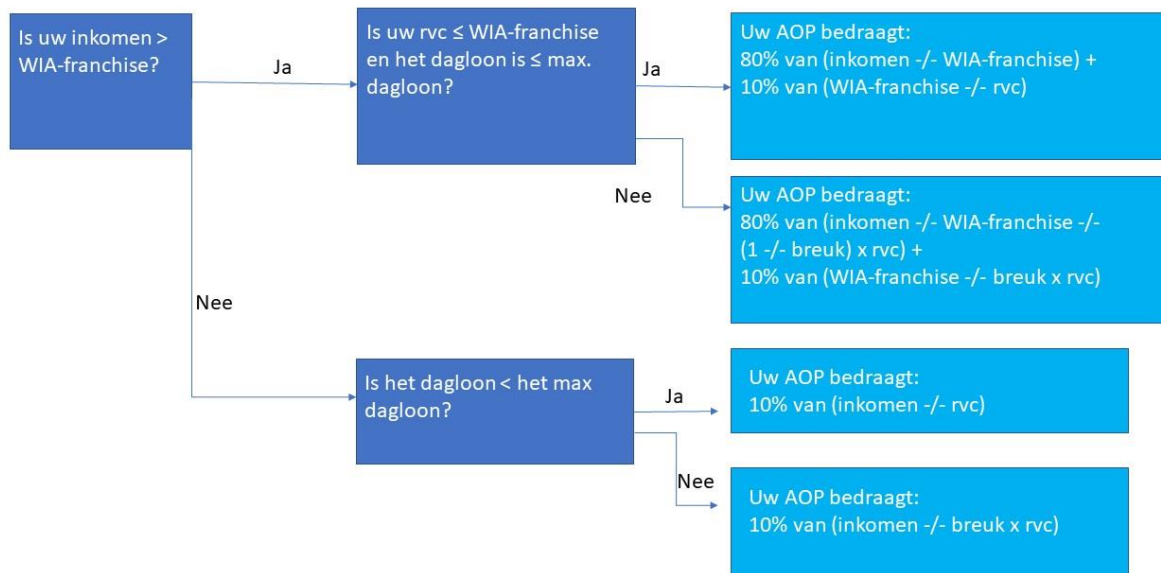
Benut u uw restverdiencapaciteit (rvc) niet volledig? En is uw inkomen hoger dan de WIA-franchise?

Let op: als het in artikel 61 WIA opgenomen percentage wordt verhoogd, worden de hierboven genoemde percentages in gelijke mate verhoogd.

4. Heeft u recht op een loonaanvullingsuitkering (WGA-LAU) omdat u gedeeltelijk arbeidsongeschikt bent (35-80%)?

Let op: Is uw nieuwe inkomen hoger dan de restverdiencapaciteit (rvc)?

Dan geldt voor de hoogte van uw arbeidsongeschiktheidspensioen in bovenstaande figuur dat overal waar rvc staat, het nieuwe inkomen gebruikt wordt.

5. Heeft u recht op een vervolgutkering (WGA-VVU) omdat u gedeeltelijk arbeidsongeschikt bent?

Dan wordt uw arbeidsongeschiktheidspensioen als volgt berekend:

65% van (arbeidsongeschiktheidspercentage x inkomen) -/- vervolgutkering

U ontvangt een aanvulling op de vervolgutkering voor een periode van maximaal 10 jaar. Voor de periode van 10 jaar tellen we elk tijdvak op waarin u een arbeidsongeschiktheidspensioen ontvangt als aanvulling op de vervolgutkering.

Let op: heeft u recht op een suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid?

De periode van 10 jaar wordt verminderd met de periode waarin u recht heeft op een suppletie.

J3

Kreeg u in de periode van 1 januari 2010 tot en met 31 december 2017 recht op arbeidsongeschiktheidspensioen?

Dan gelden voor u de regels van hoofdstuk 11 van het pensioenreglement van 31 december 2017. De vergoeding van artikel 7:673 van het Burgerlijk Wetboek (de transitievergoeding) is voor de toepassing van artikel 11.16 geen inkomen.

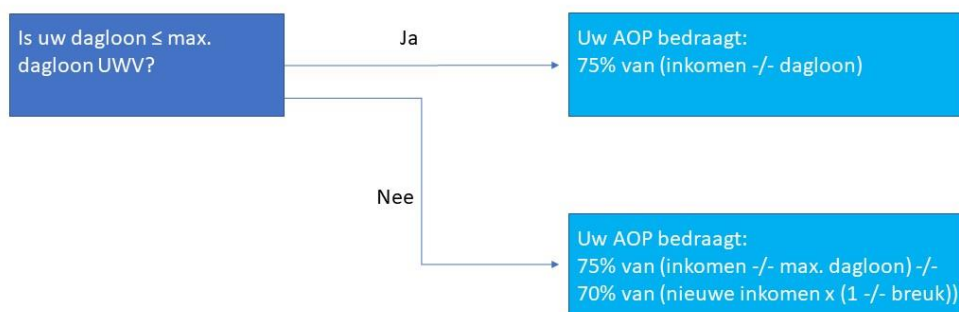
Hoe hoog is uw arbeidsongeschiktheidspensioen?

Hieronder kunt u per situatie zien hoe uw arbeidsongeschiktheidspensioen wordt berekend.

- Met 'breuk' bedoelen we maximum dagloon gedeeld door het dagloon;
- Met inkomen bedoelen we uw pensioengevend inkomen dat van toepassing was in het jaar voordat u recht kreeg op het arbeidsongeschiktheidspensioen. Dit inkomen is:
  - indien van toepassing vermenigvuldigd met de deeltijdfactor;
  - verhoogd op basis van hoofdstuk 7.6 (indexeren); en
  - verminderd met 3%.
- Met '-/-' bedoelen we minus.

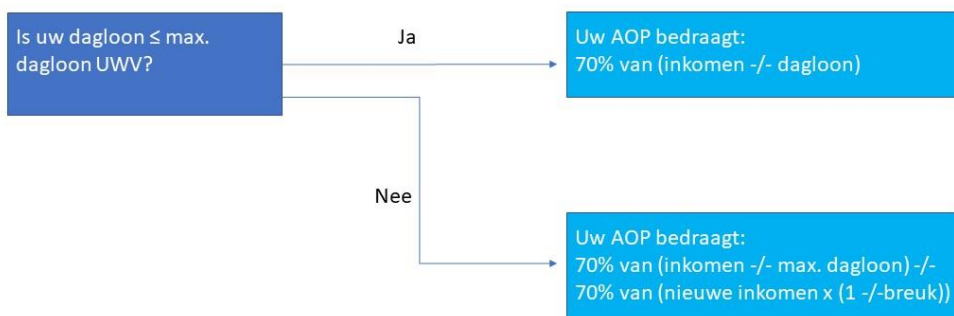
1. Heeft u recht op een IVA-uitkering omdat u volledig en duurzaam arbeidsongeschikt bent (80-100%)? En is uw inkomen hoger dan de WIA-franchise?

Dan wordt uw arbeidsongeschiktheidspensioen als volgt berekend:

2. Heeft u recht op een WGA-uitkering omdat u volledig maar niet duurzaam arbeidsongeschikt bent (80-100%)?

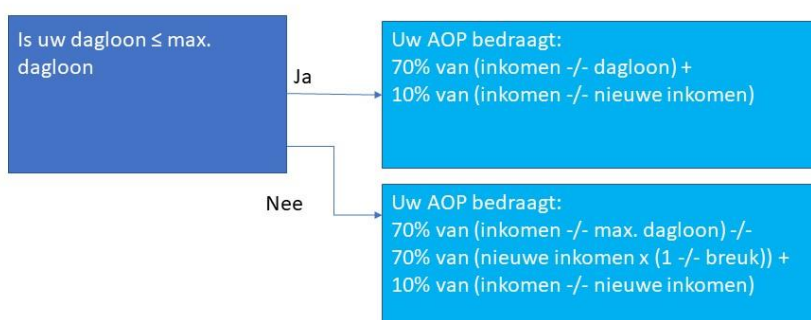
Dan wordt uw arbeidsongeschiktheidspensioen als volgt berekend:

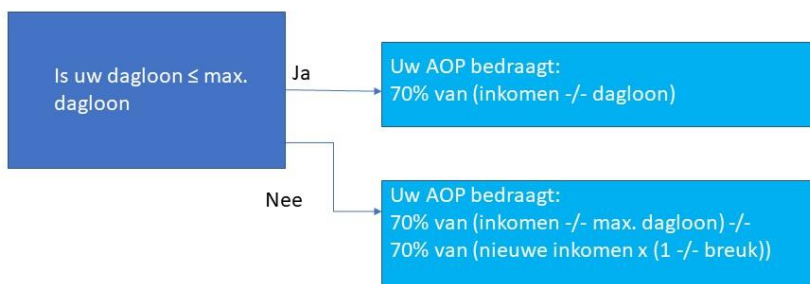
3. Heeft u recht op een loongerelateerde uitkering (WGA-LGU) omdat u gedeeltelijk arbeidsongeschikt bent (35-80%)?

Dan wordt uw arbeidsongeschiktheidspensioen als volgt berekend:

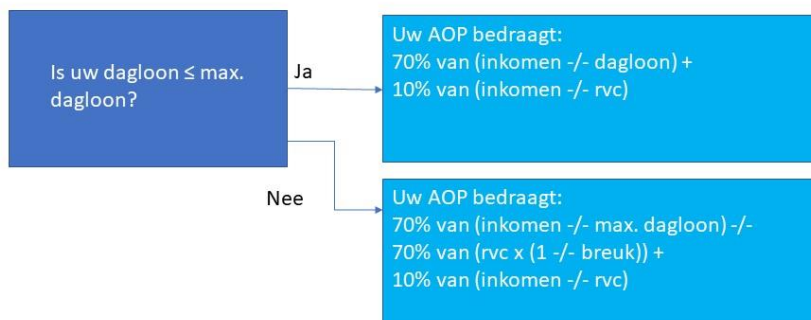
Benut u uw restverdiencapaciteit volledig?

Benut u uw restverdiencapaciteit niet volledig?

4. Heeft u recht op een loonaanvullingsuitkering (WGA-LAU) omdat u gedeeltelijk arbeidsongeschikt bent (35-80%)?

Let op: is uw nieuwe inkomen hoger dan de restverdiencapaciteit (rvc)?

Dan geldt in het schema hierboven dat in plaats van de rvc het nieuwe inkomen wordt gebruikt.

5. Heeft u recht op een vervolguitering (WGA-VVU) omdat u gedeeltelijk arbeidsongeschikt bent (35-80%)?

Dan wordt uw arbeidsongeschiktheidspensioen als volgt berekend:
(uitkeringspercentage x inkomen) -/- vervolguitering)

Het uitkeringspercentage telt mee op basis van de onderstaande tabel:

Arbeidsongeschiktheidspercentage	Uitkeringspercentage
65% tot 80%	47,1%
55% tot 65%	39%
45% tot 55%	32,5%

35% tot 45%	26%
-------------	-----

U krijgt een aanvulling op de vervolgitkering voor een periode van maximaal 10 jaar. De periode van 10 jaar is de som van de tijdvakken waarin u een arbeidsongeschiktheidspensioen krijgt als aanvulling op de vervolgitkering.

Let op: heeft u recht op een suppletie in verband met arbeidsongeschiktheid?

De periode van 10 jaar wordt verminderd met de periode waarin u recht heeft op een suppletie.

J4

Herplaatsingstoelage

De herplaatsingstoelage is een aanvulling op uw WAO-uitkering en uw invaliditeitspensioen als u gedeeltelijk arbeidsongeschikt bent en uw resterende verdiencapaciteit volledig heeft benut. De herplaatsingstoelage vult aan tot 80% van uw oude inkomen.

Let op: is uw recht op een WAO-uitkering ontstaan vóór 1 januari 2004 en uw recht op de herplaatsingstoelage vóór 1 januari 2009?

Dan gaan we voor de hoogte van de herplaatsingstoelage uit van 100% van het inkomen dat als grondslag dient voor uw invaliditeitspensioen. Verder wordt de hoogte vastgesteld zoals hieronder opgenomen.

Heeft u recht op een herplaatsingstoelage?

Dan gelden voor u de regels uit artikel 8.8, hoofdstuk 9, artikel 13.1, artikel 13.3, artikel 13.4 en hoofdstuk 18d van het pensioenreglement van 31 december 2005.

Hoe wordt uw herplaatsingstoelage vastgesteld?

Uw herplaatsingstoelage wordt als volgt vastgesteld:

- We nemen 80% of 100% van het inkomen dat als grondslag dient voor uw invaliditeitspensioen. Dit is uw pensioengevend inkomen in het jaar voor het jaar waarin u recht kreeg op een WAO-uitkering. Dit inkomen wordt geïndexeerd volgens hoofdstuk 7.6. Of we van 80% of 100% uitgaan, hangt af van wanneer uw recht op uw WAO-uitkering en uw herplaatsingstoelage is ontstaan.
- Hiervan trekken we af: uw nieuwe inkomen, uw WAO-uitkering en uw invaliditeitspensioen.
- Het verschil is uw herplaatsingstoelage.

Wanneer stopt uw herplaatsingstoelage?

De herplaatsingstoelage stopt:

- Op de dag waarop u de AOW-leeftijd bereikt; of
- Op de laatste dag van de maand waarin u komt te overlijden.

Heeft u vóór 1 juli 2007 recht gekregen op een herplaatsingstoelage?

Uw herplaatsingstoelage is berekend op basis van artikel 9.2 van het pensioenreglement dat op 31 december 2005 van toepassing was. Dit is het bedrag dat op 30 juni 2007 is vastgesteld. Het gaat hierbij om het bedrag voordat dit is verhoogd of verlaagd door eventuele sancties, kortingen of aanvullingen.

Heeft u op of na 1 juli 2007 recht gekregen op een herplaatsingstoelage?

Uw herplaatsingstoelage is berekend zoals hierboven beschreven op het moment dat u daar recht op kreeg. Bij de berekening gebruiken wij het dagloon dat toen gold. Het bedrag van de herplaatsingstoelage is het bedrag voordat dit is verhoogd of verlaagd door eventuele sancties, kortingen of aanvullingen.

Let op: is uw situatie op of na 1 juli 2007 veranderd?

Dan kan dit gevolgen hebben voor uw herplaatsingstoelage. Dat is het geval als u op of na 1 juli 2007 meer of minder arbeidsongeschikt bent geworden. Of vanwege een verandering van uw inkomen uit uw nieuwe arbeidsrelatie. Uw herplaatsingstoelage wordt dan opnieuw vastgesteld.

J5

Krijgt u een herplaatsingstoelage? Werkt u in de sector politie? En heeft u recht op een 'toelage bezwarende functie en 'inhaaltoelage bezwarende functie'?

Dan telt de levensloopbijdrage die u van uw werkgever krijgt niet mee voor het vaststellen van uw nieuwe inkomen. Daardoor wordt uw herplaatsingstoelage hoger.

K1

Heeft u vóór 1 januari 1996 bij ABP pensioen opgebouwd?

Dan gelden er bijzondere regels voor hoe wij uw pensioen over die periode berekenen. Want tot 1 januari 1996 golden andere regels voor de pensioenberekening. Die regels stonden in de Algemene burgerlijke pensioenwet (Abp-wet).

Vanaf 1 januari 1996 geldt voor de berekening van het pensioen het pensioenreglement van ABP. Het pensioen dat u tot 1996 had opgebouwd is omgerekend om ervoor te zorgen dat u op grond van het pensioenreglement hetzelfde pensioen krijgt als u had op grond van de Abp-wet. Het omrekenen van uw pensioen gebeurde volgens de regels uit hoofdstuk 18 van het pensioenreglement van 31 december 2005.

K2

Heeft u vóór 1 januari 1986 pensioen opgebouwd bij ABP?

ABP kende tot 1 januari 1986 het zogeheten inbouwsysteem. Dit betekende dat de AOW als een onderdeel werd gezien van het pensioen dat u bij ABP opbouwde. De AOW was als het ware ingebouwd in uw pensioen. Bij de uitbetaling van het pensioen, moet ABP daarom rekening houden met de AOW die u van de overheid krijgt. Voor de opbouw van uw pensioen is er rekening mee gehouden dat u een volledige AOW krijgt inclusief een volledige toeslag (in verband met geen of weinig inkomsten van de nog niet AOW-gerechtigde partner). Of u AOW krijgt en hoe hoog de AOW is, kan pas worden bepaald als uw AOW ingaat. Dat geldt ook voor de toeslag op de AOW. Krijgt u geen volledige AOW of AOW-toeslag? Dan is er met een te hoog bedrag aan AOW rekening gehouden bij de opbouw van uw pensioen. Uw ouderdomspensioen is daardoor te laag. In de volgende situaties ontvangt u daarom een aanvulling op uw ouderdomspensioen:

1. Toen u pensioen opbouwde bij ABP was u of uw echtgenoot/partner niet verzekerd voor de AOW. Of vrijwillig verzekerd voor de AOW;
2. U krijgt geen of een gedeeltelijke toeslag op uw AOW in verband met het inkomen van uw echtgenoot/partner;

PENSIOENREGLEMENT

2024

3. U en/of uw echtgenoot/partner bouwde(n) pensioen op in een andere regeling toen u ook pensioen opbouwde bij ABP in dezelfde periode. En in die andere regeling is rekening gehouden met de AOW;
4. U krijgt pensioen en bent een gehuwde vrouw.

Als u nabestaandenpensioen van ABP ontvangt, kunt u daar in de volgende situaties een aanvulling of korting op krijgen:

5. U bent (ex-) partner en krijgt partnerpensioen;
6. U bent wees en krijgt wezenpensioen.

Wanneer stopt of wijzigt de aanvulling/korting?

U krijgt de aanvulling of korting op uw pensioen van ABP zolang u aan de voorwaarden voldoet. Uw aanvulling of korting kan wijzigen of stoppen als er iets verandert in uw AOW/Anw-uitkering of in uw persoonlijke situatie. Een wijziging van uw AOW/Anw-uitkering hoeft u niet aan ons door te geven. Overige wijzigingen in uw persoonlijke situatie moet u wel direct schriftelijk aan ons doorgeven.

Let op: wordt u aangemerkt als 'uitreiziger' in de zin van de AOW of Anw?

Dan krijgt u geen aanvulling. Dit geldt niet voor de aanvulling 'Krijgt u pensioen en bent u een gehuwde vrouw'.

Let op: er geldt een maximum voor uw aanvulling

Voor de aanvullingen die u krijgt voor uw pensioenopbouw vóór 1 januari 1986 geldt een maximaal bedrag. Dat bedrag is voor elk dienstjaar van voor 1986 een percentage van de franchise-overgangsrecht.

Voor de maximale aanvulling op het ouderdomspensioen gelden de volgende percentages:

voor de gepensioneerde of werknemer die voor de AOW als ongehuwd wordt aangemerkt	1,223520%
voor de gepensioneerde of werknemer die voor de AOW als gehuwd wordt aangemerkt	1,752652%

Voor de maximale aanvulling op het partnerpensioen gelden de volgende percentages:

voor de (ex-)partner met recht op een Anw-nabestaandenuitkering	1,192284%
voor de (ex-)partner met recht op een Anw-nabestaandenuitkering en halfwezenuitkering	1,493250%

Voorbeeld: u krijgt ouderdomspensioen, bent ongehuwd en heeft 5 dienstjaren vóór 1986. De maximale aanvulling is dan: 5 jaar x het percentage uit de tabel x franchise-overgangsrecht = 5 x 1,223520% x € 15.450 = € 945,17 per jaar.

Let op: had u vóór 1 januari 1986 een pensioengevend inkomen dat lager was dan € 12.800/fl. 28.207 (bedrag per 1 januari 1996)?

Dan werd de AOW maar beperkt ingebouwd in het pensioen dat u vóór 1986 opbouwde bij ABP. Bij het omrekenen van uw pensioen naar een pensioen op grond van het pensioenreglement hebben we daar rekening mee gehouden (artikel 18.2 van het pensioenreglement van 31 december 2005). Het gevolg hiervan is dat de aanvulling die u krijgt ook beperkt moet worden. Is dit op u van toepassing? Dan vermenigvuldigen wij uw aanvulling met een breuk: het inkomen waar u vóór 1986 pensioen over opbouwde, gedeeld door € 12.800/fl. 28.207.

1.

Bent u of is uw echtgenoot/partner vóór 1 januari 1986 niet verzekerd geweest voor de AOW in de periode dat u pensioen opbouwde bij ABP? Bijvoorbeeld doordat u of uw partner in het buitenland woonde of werkte. Of bent u of is uw echtgenoot/partner vrijwillig verzekerd geweest voor de AOW in de periode waarin u vóór 1 januari 1986 pensioen opbouwde bij ABP?

Dan krijgt u een aanvulling van ABP op uw ouderdomspensioen. U krijgt deze aanvulling, omdat u minder AOW krijgt dan waarmee rekening is gehouden bij de opbouw van uw pensioen. Deze aanvulling krijgt u vanaf het moment dat u uw AOW-leeftijd bereikt. Was uw echtgenoot/partner in die periode niet of vrijwillig verzekerd voor de AOW? Dan krijgt u een aanvulling als uw echtgenoot/partner de AOW-leeftijd bereikt. De hoogte van de aanvulling is afhankelijk van het aantal dienstjaren waarin u of uw echtgenoot/partner vóór 1 januari 1986 niet verzekerd was voor de AOW of vrijwillig verzekerd was voor de AOW én u pensioen opbouwde bij ABP. We noemen dat een 'samenvallend dienstjaar'. De hoogte van de aanvulling is per samenvallend dienstjaar een percentage van de franchise-overgangsrecht:

voor de ongehuwde gepensioneerde of werknemer	1,223520%
voor de gehuwde mannelijke gepensioneerde of werknemer, als beide echtgenoten niet verzekerd of vrijwillig verzekerd zijn geweest	1,752652%
voor de gehuwde vrouwelijke gepensioneerde of werknemer, als beide echtgenoten niet verzekerd of vrijwillig verzekerd zijn geweest	1,223520%
voor de gehuwde mannelijke gepensioneerde of werknemer, als één van beide echtgenoten niet verzekerd of vrijwillig verzekerd is geweest	0,876326%
voor de gehuwde vrouwelijke gepensioneerde of werknemer, als één van beide echtgenoten niet verzekerd of vrijwillig verzekerd is geweest	0,611760%

2.

Krijgt u geen toeslag of een gedeeltelijke toeslag op uw AOW-uitkering in verband met het inkomen van uw echtgenoot/partner (AOW-partnertoeslag)?

Dan krijgt u vanaf uw AOW-leeftijd een aanvulling op uw ouderdomspensioen voor elk jaar waarin u pensioen opbouwde vóór 1 januari 1986. U hebt hier recht op, omdat u van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) geen of geen volledige toeslag op de AOW krijgt door het inkomen van uw partner (op grond van hoofdstuk III, paragraaf 1 van de AOW). Bij de opbouw van uw pensioen is rekening gehouden met het krijgen van een volledige AOW-partnertoeslag. Omdat u geen of maar een gedeeltelijke toeslag ontvangt van de SVB, is uw pensioen lager vastgesteld dan waar u recht op heeft. U ontvangt daarom een aanvulling voor zover u pensioen opbouwde vóór 1986.

U krijgt de aanvulling niet meer als:

- u van de SVB een volledige toeslag krijgt; of
- uw partner de AOW-leeftijd bereikt; of

- uw relatie eindigt.

De hoogte van de aanvulling is per jaar dat u vóór 1986 pensioen opbouwde:

voor de mannelijke gepensioneerde of werknemer	2% van het verschil tussen: – de maximale AOW-toeslag; en – de toegekende voor-Oortse AOW-toeslag vóór korting op grond van art. 12 AOW.
voor de vrouwelijke gepensioneerde of werknemer	2% van het verschil tussen: – de maximale AOW-toeslag; en – de toegekende voor-Oortse AOW-toeslag vóór korting op grond van art. 12 AOW. De uitkomst hiervan wordt verminderd met 60% van de maximale AOW-toeslag.

Let op:

Is het inkomen van uw echtgenoot/partner op of na 1 januari 2015 lager geworden? En krijgt u van de SVB niet opnieuw een AOW-toeslag of wordt de AOW-toeslag niet verhoogd? Dan heeft dat geen gevolgen voor uw aanvulling van ABP.

3.

Heeft u vóór 1 januari 1986, toen u bij ABP pensioen opbouwde, tegelijk ook nog ergens anders pensioen opgebouwd? En is bij die pensioenopbouw rekening gehouden met het recht op AOW?

Dan krijgt u een aanvulling vanaf het moment dat u de AOW-leeftijd bereikt. Bouwde uw echtgenoot/partner in de periode waarin u pensioen bij ABP opbouwde zelf ook pensioen op? Dan krijgt u een aanvulling als uw echtgenoot/partner de AOW-leeftijd bereikt. Doordat in dezelfde periode bij ABP en ergens anders pensioenopbouw was, is bij de opbouw in beide regelingen rekening gehouden met een toekomstig recht op AOW. Hierdoor is uw pensioen lager dan waar u recht op heeft. Hiervoor ontvangt u een aanvulling. U moet die aanvulling schriftelijk bij ons aanvragen. Dat hoeft niet als u en uw echtgenoot/partner allebei pensioen opbouwden bij ABP. In dat geval ontvangt u de aanvulling zonder dat u een aanvraag hoeft in te dienen.

De aanvulling die u krijgt, is afhankelijk van welke van de twee volgende situaties op u van toepassing is:

1. *U of uw echtgenoot/partner krijgt één of meerdere pensioenen van ABP. Of een pensioen van ABP en een pensioen dat zijn oorsprong vindt in de Abp-wet. De aanvulling bedraagt per jaar waarin u pensioen opbouwde en sprake was van samenloop, een percentage van de franchise-overgangsrecht:*

voor de ongehuwde gepensioneerde of werknemer	0,611760%
voor de mannelijke gehuwde gepensioneerde of werknemer	0,876326%
voor de vrouwelijke gehuwde gepensioneerde of werknemer	0,611760%

PENSIOENREGLEMENT

2024

2. U krijgt pensioen van ABP en u of uw echtgenoot/partner krijgt daarnaast ook een pensioen dat niet zijn oorsprong vindt in de Abp-wet. De aanvulling bedraagt per jaar waarin u pensioen opbouwde en sprake was van samenloop een percentage van de franchise-overgangsrecht:

voor de ongehuwde gepensioneerde of werknemer	1,223520%
voor de mannelijke gehuwde gepensioneerde of werknemer	1,752652%
voor de vrouwelijke gehuwde gepensioneerde of werknemer	1,223520%

4.

Krijgt u pensioen en bent u een gehuwde vrouw?

Dan is bij de berekening van uw pensioen rekening gehouden met de AOW voor een ongehuwde. Dit was opgenomen in de Abp-wet. Uw pensioen moet daardoor verhoogd worden met een aanvulling. De hoogte van de aanvulling is per jaar waarin u vóór 1 januari 1986 pensioen opbouwde, 0,529132% van de franchise-overgangsrecht. U krijgt de aanvulling vanaf de dag dat uw ABP-pensioen ingaat.

5.

Krijgt u een partnerpensioen?

Dan wordt uw partnerpensioen verhoogd met een aanvulling of verlaagd met een korting. De aanvulling of korting is een compensatie voor het verschil tussen de manier waarop volgens de Abp-wet rekening werd gehouden met een algemene nabestaandenuitkering en de manier waarop dit gebeurt volgens het pensioenreglement.

Hoogte van de aanvulling op het partnerpensioen

De hoogte van de aanvulling op het partnerpensioen is per jaar waarin vóór 1 januari 1986 pensioen is opgebouwd een percentage van de franchise-overgangsrecht:

voor de (ex-)partner die de AOW-leeftijd nog niet bereikt heeft en geen recht heeft op een nabestaandenuitkering volgens de Anw	1,251894%
voor de (ex-)partner die recht heeft op een nabestaandenuitkering volgens artikel 14 Anw	0,059611%
voor de (ex-)partner die recht heeft op een AOW-uitkering voor een ongehuwde	0,028374%

Let op: geen recht op aanvulling partnerpensioen bij recht op Anw-compensatie

Heeft u recht op Anw-compensatie door het ontbreken van het recht op een Anw-nabestaandenuitkering? Dan heeft u geen recht op een aanvulling op het partnerpensioen.

Hoogte van de korting op het partnerpensioen

De hoogte van de korting op het partnerpensioen is per jaar waarin vóór 1 januari 1986 pensioen is opgebouwd een percentage van de franchise-overgangsrecht:

voor de (ex-)partner die recht heeft op een nabestaandenuitkering volgens artikel 14 Anw	-/- 0,241359%
--	---------------

voor de (ex-)partner die recht heeft op een AOW-uitkering voor een gehuwde	-/- 0,500758%
--	---------------

6.

Krijgt u een wezenpensioen?

Dan wordt uw wezenpensioen verhoogd met een aanvulling of verlaagd met een korting. De aanvulling of korting is een compensatie voor het verschil tussen de manier waarop volgens de Abp-wet rekening werd gehouden met een algemene nabestaandenuitkering en de manier waarop dit gebeurt volgens het pensioenreglement.

Hoogte van de aanvulling op het wezenpensioen

De hoogte van de aanvulling op het wezenpensioen, is per jaar waarin vóór 1 januari 1986 pensioen is opgebouwd een percentage van de franchise-overgangsrecht:

voor de wees die geen recht heeft op een wezenpensioen volgens de Anw	0,250379 % (half) 0,500758 % (vol)
voor de wees die jonger is dan 10 jaar en recht heeft op een wezenpensioen als bedoeld in artikel 29, tweede lid, letter a Anw	0,119230%

Hoogte van de korting op het wezenpensioen

De hoogte van de korting op het wezenpensioen is per jaar waarin vóór 1 januari 1986 pensioen is opgebouwd een percentage van de franchise-overgangsrecht:

voor de wees die 10 jaar of ouder, maar jonger is dan 16 jaar en recht heeft op een wezenpensioen als bedoeld in artikel 29, tweede lid, letter b Anw of van wie de verzorger recht heeft op een Anw-nabestaandenuitkering op grond van artikel 17, lid 2 Anw	-/- 0,071529%
voor de wees die 16 jaar of ouder is en recht heeft op een wezenpensioen als bedoeld in artikel 29, tweede lid, letter c Anw en een halfwezenpensioen	-/- 0,262297%

K3

Heeft u in de periode van 1 januari 1986 tot 1 januari 1996 pensioen opgebouwd bij ABP?

Vanaf 1 januari 1986 past ABP het zogeheten franchisesysteem toe bij de opbouw van het pensioen. Tot 1 januari 1995 was de franchise afhankelijk van uw burgerlijke staat.

Hierdoor kan sprake zijn van een aanvulling op uw ouderdompensioen in de volgende situatie:

1. Toen u pensioen opbouwde bij ABP, bouwde uw echtgenoot/partner tegelijk ook pensioen op. En bij de pensioenopbouw van uw echtgenoot/partner is rekening gehouden met een toekomstig recht op AOW.

Als u nabestaandenpensioen van ABP ontvangt, kunt u daar in de volgende situaties een aanvulling of korting op krijgen:

2. U bent partner en krijgt partnerpensioen.
3. U bent wees en krijgt wezenpensioen.

Wanneer stopt of wijzigt de aanvulling/korting?

U krijgt de aanvulling of korting op uw pensioen van ABP zolang u aan de voorwaarden voldoet. Uw aanvulling of korting kan wijzigen of stoppen als er iets verandert in uw AOW/Anw-uitkering of in uw persoonlijke situatie. Een wijziging van uw AOW/Anw-uitkering hoeft u niet aan ons door te geven. Overige wijzigingen in uw persoonlijke situatie moet u wel direct schriftelijk aan ons doorgeven.

Let op: bent u 'uitreiziger' in de zin van de AOW of Anw?

Dan krijgt u geen aanvulling.

1.

Heeft uw echtgenoot/partner in de periode van 1 januari 1986 tot 1 januari 1995, toen u bij ABP pensioen opbouwde, tegelijk ook pensioen opgebouwd? En is bij die pensioenopbouw rekening gehouden met het recht op AOW?

Dan wordt uw ouderdomspensioen verhoogd met een aanvulling. U krijgt deze aanvulling vanaf het moment dat u en uw echtgenoot/partner allebei de AOW-leeftijd hebben bereikt. U moet deze aanvulling schriftelijk bij ons aanvragen. De hoogte van de aanvulling is per jaar waarin u vanaf 1 januari 1986 tot 1 januari 1995 pensioen opbouwde 0,657244% van de franchise-overgangsrecht.

2.

Krijgt u partnerpensioen en heeft u de AOW-leeftijd nog niet bereikt?

Dan heeft u recht op een aanvulling op het partnerpensioen als u geen recht heeft op een Anw-nabestaandenuitkering.

De hoogte van de aanvulling is per jaar waarin uw echtgenoot/partner van 1 januari 1986 tot 1 januari 1996 pensioen opbouwde 1,490355% van de franchise-overgangsrecht.

Let op: geen recht op aanvulling partnerpensioen bij recht op Anw-compensatie

Heeft u recht op Anw-compensatie door het ontbreken van het recht op een Anw-nabestaandenuitkering? Dan heeft u geen recht op een aanvulling op het partnerpensioen.

3.

Krijgt u wezenpensioen?

- En heeft u geen verzorger? Dan heeft u recht op een aanvulling op het wezenpensioen als u geen recht heeft op een Anw-wezenuitkering.
- En is er wel een verzorger? Dan heeft u recht op een aanvulling op het wezenpensioen als de jongste wees van die verzorger 18 jaar of ouder is.

De hoogte van de aanvulling is per jaar waarin van 1 januari 1986 tot 1 januari 1996 pensioen is opgebouwd, een percentage van de franchise-overgangsrecht:

voor het kind dat volgens hoofdstuk 7.2 recht heeft op 14% van het ouderdomspensioen	0,279985%
voor het kind dat volgens hoofdstuk 7.2 recht heeft op 28% van het ouderdomspensioen	0,559970%

L1

Recht op invaliditeitspensioen vóór 2007

Wanneer begint het invaliditeitspensioen?

Uw invaliditeitspensioen begint op de dag waarop u recht krijgt op een WAO-uitkering, maar niet eerder dan de dag waarop uw arbeidsrelatie is geëindigd. U moet uw invaliditeitspensioen zelf bij ons aanvragen. Wij betalen het invaliditeitspensioen aan u op het moment dat we uw aanvraag hebben goedgekeurd. Heeft u een periode geen recht gehad op een WAO-uitkering en daardoor ook geen invaliditeitspensioen ontvangen? En krijgt u opnieuw recht op een WAO-uitkering? Dan moet u uw invaliditeitspensioen opnieuw bij ons aanvragen. Artikel 13.1 uit het pensioenreglement van 31 december 2005 is van toepassing.

Wanneer stopt het invaliditeitspensioen?

Uw invaliditeitspensioen stopt:

- op de dag waarop u geen recht meer hebt op een WAO- of WIA-uitkering;
- op de dag waarop u de AOW-leeftijd bereikt; of
- op de laatste dag van de maand waarin u overlijdt.

Wat als u een invaliditeitspensioen krijgt op het moment dat u overlijdt?

Overlijdt u en kreeg u een invaliditeitspensioen van ons?

- Dan krijgt uw partner naast het partnerpensioen eenmalig een overlijdensuitkering. Deze overlijdensuitkering is het bedrag van twee maanden invaliditeitspensioen.
- Heeft u geen partner op het moment dat u overlijdt? Dan betalen wij de overlijdensuitkering aan uw kinderen die recht hebben op wezenpensioen.
- Heeft u ook geen kinderen die recht hebben op wezenpensioen? Dan betalen wij de overlijdensuitkering aan uw meerderjarige kinderen, uw broers, uw zussen en uw ouders. Dit doen we alleen als u hun kostwinner was op het moment dat u overleed.
- Heeft u ook geen meerderjarige kinderen, broers, zussen of ouders waar u kostwinner van was op het moment dat u overleed? Dan kunnen we de overlijdensuitkering betalen aan iemand die uw uitvaart regelt en de laatste rekeningen van uw ziekte betaalt. Dit doen we alleen als er in uw erfenis niet genoeg geld is voor uw uitvaart en de laatste rekeningen van uw ziekte.
- We betalen de overlijdensuitkering niet aan iemand die u opzettelijk van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig was en daarvoor is veroordeeld.

Het invaliditeitspensioen (inclusief aanvullingen) wordt verhoogd of verlaagd volgens hoofdstuk 7.6 en 7.7 van het pensioenreglement.

Kreeg u vóór 1 januari 2007 invaliditeitspensioen naast uw WAO-uitkering?

Dan gelden voor u de regels uit het pensioenreglement van 31 december 2005. Uw invaliditeitspensioen is op basis van die regels vastgesteld. Als er iets wijzigt in uw persoonlijke situatie op of na 1 juli 2007, kan uw invaliditeitspensioen veranderen.

De volgende onderdelen uit het pensioenreglement uit 2005 zijn voor u van belang:

- Hoofdstuk 8, behalve artikel 8.4, derde tot en met het vijfde lid. In dat hoofdstuk staat wanneer u recht heeft op een invaliditeitspensioen, hoe wij het vaststellen en hoe hoog het is;
- De vergoeding van artikel 7:673 van het Burgerlijk Wetboek (de transitievergoeding) is voor de toepassing van artikel 8.8 geen inkomen.
- Voor de toepassing van artikel 8.11 geldt de toeslag op 31 december 2008 (toeslag invaliditeitspensioen in verband met vervallen overhevelingstoeslag);
- Artikel 13.1 (aanvraag van het invaliditeitspensioen);
- Hoofdstuk 18: artikel 18.14 tot en met 18.16 (overgangsrecht in verband met de privatisering van ABP).

L2

Startte uw WIA-uitkering in 2006? En kreeg u toen recht op invaliditeitspensioen?

Dan gelden ook voor u de regels uit het pensioenreglement van 31 december 2005. Die regels gaan over het recht op invaliditeitspensioen als u een WAO-uitkering krijgt. Maar deze regels passen wij op vergelijkbare wijze toe als u in 2006 recht kreeg op een WIA-uitkering. Het gaat om de regels uit hoofdstuk 8 van het pensioenreglement van 2005, behalve artikel 8.4, derde tot en met het vijfde lid en artikel 8.7. In dat hoofdstuk staat wanneer u recht heeft op een invaliditeitspensioen, hoe wij het vaststellen en hoe hoog het is. Als er iets wijzigt in uw persoonlijke situatie op of na 1 juli 2007, kan uw invaliditeitspensioen veranderen.

L3

Had u vóór 29 december 2005 recht op een WAO-uitkering? En had u op 31 december 2006 geen recht op invaliditeitspensioen?

Dan is het volgende nog van belang:

- Bent u arbeidsongeschikt geworden nadat u ziek bent geworden tijdens uw arbeidsrelatie met een ABP-werkgever? En kreeg u na uw ontslag een WAO-uitkering? Dan heeft u na uw ontslag recht op een invaliditeitspensioen. Het invaliditeitspensioen gaat in op de dag waarop u nadat uw arbeidsrelatie is geëindigd recht krijgt op WAO.
- Bent u arbeidsongeschikt geworden toen u geen pensioen meer opbouwde bij ABP? Dan heeft u alleen in bepaalde gevallen recht op een invaliditeitspensioen. U heeft recht op invaliditeitspensioen als u recht heeft op een WAO-uitkering op grond van:
  - Artikel 17 WAO: u bent binnen vier weken meer arbeidsongeschikt geworden nadat u niet meer verzekerd was volgens de WAO;
  - Artikel 43a WAO: u bent arbeidsongeschikt geworden binnen 5 jaar nadat uw arbeidsongeschiktheidsuitkering is ingetrokken. Of u bent arbeidsongeschikt geworden na de wachttijd uit artikel 19 WAO;
  - Artikel 47: uw arbeidsongeschiktheidsuitkering is ingetrokken, maar u bent opnieuw arbeidsongeschikt geworden binnen 4 weken na die intrekking.

Hoe hoog is uw invaliditeitspensioen?

Dat hangt af van uw oude pensioengevend inkomen. Dit is het pensioengevend inkomen dat u had in het jaar voordat u recht kreeg op uw invaliditeitspensioen. En of u volledig of voor een deel arbeidsongeschikt bent.

- Bent u volledig arbeidsongeschikt?
  - Tijdens de loondervingsfase van de WAO: dan krijgt u een invaliditeitspensioen dat uw WAO-uitkering aanvult tot 70% van uw oude pensioengevend inkomen.
  - Tijdens de vervolgfase van de WAO: heeft u toen u in dienst trad bij uw werkgever afgezien van bijverzekering om de verlaging van het invaliditeitspensioen op te vangen tijdens de vervolgutkeringsfase? Dan krijgt u een invaliditeitspensioen dat de WAO-uitkering aanvult tot 65% van uw oude pensioengevend inkomen. Heeft u wel gekozen voor bijverzekering? Dan krijgt u een invaliditeitspensioen dat de WAO-uitkering aanvult tot 70% van uw oude pensioengevend inkomen.
- Bent u voor een deel arbeidsongeschikt?
  - Dan krijgt u een invaliditeitspensioen dat uw WAO-uitkering aanvult.
  - Uw WAO-uitkering wordt tijdens de loondervingsfase en de vervolgfase van de WAO aangevuld tot een percentage van uw oude pensioengevend inkomen. Dat percentage is afhankelijk van de mate van uw arbeidsongeschiktheid:

Arbeitsongeschiktheidspercentage	Percentage van oude inkomen inclusief WAO
65% tot 80%	50,75%
55% tot 65%	42%
45% tot 55%	35%
35% tot 45%	28%
25% tot 35%	21%
15% tot 25%	14%

Let op: had u toen u in dienst trad bij uw werkgever afgezien van bijverzekering om de verlaging van het invaliditeitspensioen op te vangen tijdens de vervolgutkeringsfase?

Dan ontvangt u tijdens de vervolgfase van de WAO een lagere aanvulling:

Arbeitsongeschiktheidspercentage	Percentage van oude inkomen inclusief WAO
65% tot 80%	47,25%
55% tot 65%	39%
45% tot 55%	32,5%
35% tot 45%	26%
25% tot 35%	19,5%
15% tot 25%	13%

Is de hoogte van uw WAO-uitkering samen met uw invaliditeitspensioen lager dan het bedrag aan ouderdomspensioen dat u heeft opgebouwd op de datum waarop uw invaliditeitspensioen ingaat?

Dan vullen wij uw invaliditeitspensioen in aanvulling op uw WAO-uitkering aan tot maximaal dit ouderdomspensioen. Wij berekenen het ouderdomspensioen in dat geval zonder rekening te houden met de franchise.

Let op: heeft u inkomsten uit of in verband met arbeid?

Wij tellen het totaal op aan invaliditeitspensioen, arbeidsongeschiktheidsuitkering, en inkomsten uit of in verband met arbeid dat u krijgt. Is dit samen meer dan 95% van het inkomen waarop het invaliditeitspensioen is berekend? Dan wordt het meerdere afgetrokken van uw invaliditeitspensioen. De vergoeding van artikel 7:673 van het Burgerlijk Wetboek (de transitievergoeding) is geen inkomen.

In sommige situaties verandert er niets voor uw invaliditeitspensioen. Dat is het geval als de drie volgende voorwaarden voor u gelden:

- U kreeg de inkomsten al voordat u arbeidsongeschikt werd; en
- De inkomsten zijn geen onderdeel van het inkomen waarop het invaliditeitspensioen is berekend; en
- U krijgt meer inkomen, maar u bent niet meer gaan werken.

L4

Heeft u een invaliditeitspensioen? En is iets in uw situatie veranderd?

Dan kan uw invaliditeitspensioen worden aangepast. Hieronder leest u in welke situaties ABP uw invaliditeitspensioen aanpast.

Kreeg u vóór 1 juli 2007 invaliditeitspensioen?

Dan is op 30 juni 2007 de hoogte van uw invaliditeitspensioen vastgesteld. Hierbij gaan wij uit van het pensioengevend inkomen in het jaar voordat u recht kreeg op uw invaliditeitspensioen en het dagloon voor de WAO op 30 juni 2007. Uw invaliditeitspensioen kan hoger of lager zijn door neveninkomsten, sancties, kortingen of aanvullingen. Als er iets wijzigt in uw persoonlijke situatie op of na 1 juli 2007, kan uw invaliditeitspensioen veranderen.

Wijzigt uw situatie op of na 1 juli 2007?

Wij passen uw invaliditeitspensioen aan in de volgende situaties:

- Uw mate van arbeidsongeschiktheid wijzigt, ook als UWV uw WAO-uitkering uitbetaalt naar een lagere arbeidsongeschiktheidsklasse;
- Uw WAO-uitkering wijzigt van de WAO-loondervingsuitkering in de WAO-vervolguitkering; of
- Uw WAO-uitkering wijzigt van de WAO-vervolguitkering naar de WAO-loondervingsuitkering.

Wij berekenen het invaliditeitspensioen opnieuw met het pensioengevend inkomen dat geldt voor uw invaliditeitspensioen op 30 juni 2007. En met het (vervolg-)dagloon zoals UWV dat heeft vastgesteld op het moment waarop uw situatie wijzigt, zonder de WAO-indexaties vanaf 30 juni 2007. Het pensioengevend inkomen en het dagloon verhogen we met de ABP-indexaties volgens hoofdstuk 7.6 van het pensioenreglement.

Heeft u vanaf 1 juli 2007 invaliditeitspensioen gekregen?

Uw invaliditeitspensioen is vastgesteld volgens de regels die zijn opgenomen in overgangsbepaling L3. De hoogte van uw invaliditeitspensioen kan hoger of lager zijn door neveninkomsten, sancties, kortingen of aanvullingen.

Bent u volledig arbeidsongeschikt? In de berekening van het invaliditeitspensioen gaan wij uit van uw WAO-uitkering, vermenigvuldigd met de factor 70/75.

Wijzigt uw situatie na 1 juli 2007?

Wij passen uw invaliditeitspensioen aan in de volgende situaties:

- Uw mate van arbeidsongeschiktheid wijzigt, ook als UWV uw WAO-uitkering uitbetaalt naar een lagere arbeidsongeschiktheidsklasse;
- Uw WAO-uitkering wijzigt van de WAO-loondervingsuitkering in de WAO-vervolguitkering; of
- Uw WAO-uitkering wijzigt van de WAO-vervolguitkering naar de WAO-loondervingsuitkering.

Wij berekenen het invaliditeitspensioen opnieuw met het pensioengevend inkomen dat geldt voor uw invaliditeitspensioen op het moment waarop uw situatie wijzigt. En met het (vervolg-)dagloon zoals UWV dat op dat moment heeft vastgesteld zonder de WAO-indexaties vanaf het moment van ingang van uw invaliditeitspensioen. Het pensioengevend inkomen en het dagloon verhogen we met de ABP-indexaties volgens hoofdstuk 7.6 van het pensioenreglement.

Ging uw WAO-uitkering voor 1 april 2020 over van de WAO-loondervingsuitkering naar de WAO-vervolguitkering? Of omgekeerd? En heeft ABP uw invaliditeitspensioen opnieuw berekend?

Dan kunt u van ABP een eenmalige compensatie krijgen als dit leidt tot een hoger invaliditeitspensioen. Deze compensatie berekenen we op basis van het verschil tussen de hoogte van uw invaliditeitspensioen zoals dat nu is berekend over de periode vanaf de laatste overgang van de WAO-uitkering en de hoogte van uw invaliditeitspensioen zoals ABP dat voor 1 april 2020 berekende over dezelfde periode. Dit geldt zowel voor de situatie waarin uw invaliditeitspensioen is ingegaan voor 1 juli 2007 als vanaf 1 juli 2007.

Ontvangt u een invaliditeitspensioen? En bent u opnieuw bij een ABP-werkgever gaan werken, maar kunt u dat werk niet langer doen, omdat u (meer) arbeidsongeschikt bent geworden?

Als uw inkomen in deze functie hoger is dan in uw oorspronkelijke functie, verhoogt ABP het pensioengevend inkomen dat geldt voor de berekening van uw invaliditeitspensioen. Dit doen wij als uw WAO-uitkering wijzigt van de WAO-vervolguitkering in de WAO-loondervingsuitkering. Wij doen dit ook als het dagloon volgens artikel 40, eerste lid van de WAO wordt aangepast. Het verhogen van het pensioengevend inkomen gaat als volgt:

- We vermenigvuldigen het pensioengevend inkomen uit uw oorspronkelijke functie met uw oorspronkelijke deeltijdpercentage en het midden van de arbeidsongeschiktheidsklasse voordat u een WAO-loondervingsuitkering kreeg. Als de arbeidsongeschiktheidsklasse 0 tot 15 is dan gaan wij uit van 0. Bij een arbeidsongeschiktheidsklasse van 80 tot 100 gaan wij uit van 100.

- Hierbij tellen wij op uw pensioengevend inkomen uit uw nieuwe functie op 1 januari van het jaar voordat u meer arbeidsongeschikt wordt in uw functie waarin u nog werkt. Dit pensioengevend inkomen vermenigvuldigen we met het deeltijdpercentage over het jaar voordat u meer arbeidsongeschikt werd.

Voor de premievrije pensioenopbouw tijdens uw invaliditeitspensioen gaan we in deze situatie uit van het nieuwe (hogere) pensioengevend inkomen als u ontslagen bent uit uw functie.

Dit geldt zowel voor de situatie waarin uw invaliditeitspensioen ingaat voor 1 juli 2007 als vanaf 1 juli 2007.

Bent u voor 1 april 2020 (meer) arbeidsongeschikt geworden terwijl u bij een ABP-werkgever werkte en al een WAO-uitkering en invaliditeitspensioen ontving?

Dan kunt u van ABP een eenmalige compensatie krijgen als dit leidt tot een hoger invaliditeitspensioen. Deze compensatie berekenen we op basis van het verschil tussen de hoogte van uw invaliditeitspensioen zoals dat nu is berekend over de periode vanaf de laatste overgang naar de WAO-loondervingsfase en de hoogte van uw invaliditeitspensioen zoals ABP dat voor 1 april 2020 berekende over dezelfde periode. Dit geldt zowel voor de situatie waarin uw invaliditeitspensioen ingaat voor 1 juli 2007 als vanaf 1 juli 2007.

Voor de premievrije opbouw tijdens uw invaliditeitspensioen gaan we in deze situatie uit van het nieuwe (hogere) pensioengevend inkomen dat vanaf de laatste overgang naar de WAO-loondervingsfase is berekend.

L5

Was u voor 1 januari 2010 hulpbehoevend? En kreeg u toen een invaliditeitspensioen?

Het invaliditeitspensioen vult uw arbeidsongeschiktheidsuitkering dan aan tot maximaal 100% van uw oude inkomen. Dit is het inkomen dat u had in het jaar voordat uw recht op invaliditeitspensioen is ontstaan. Hoe wij uw invaliditeitspensioen berekenen, staat in overgangsbepaling L1 tot en met L4. Wat bedoeld wordt met hulpbehoevendheid staat in de Beleidsregel verhoging uitkering bij hulpbehoevendheid.

Let op:

Bent u in een inrichting opgenomen? En komen de kosten voor uw verblijf in die inrichting ten laste van een verzekering inzake ziektekosten? Dan geldt de aanvulling tot maximaal 100% van uw oude inkomen niet.

L6

Ontvangt u een invaliditeitspensioen? En wilt u extra pensioen opbouwen?

Vraag dit dan bij ons aan. Doe dit binnen negen maanden nadat uw invaliditeitspensioen is ingegaan. U betaalt zelf de volledige pensioenpremie. Dit is het werkgeversdeel en het werknemersdeel van de pensioenpremie.

Bijlage 5 Bedragen en percentages overgangsbepalingen

Hoofdstuk	Omschrijving	Datum
		01-01-2024
overgangsbepaling A2 bij paragraaf 7.1.3	Franchise opbouw OP a. deelnemer geboren na 31 december 1963 b. deelnemer geboren na 31 december 1953 c. deelnemer geboren vóór 1 januari 1954	21.250 23.550 25.200
hoofdstuk 5.3	Ruilvoet omzetten PP65+ naar OP op 65 jaar	0,173 Uitruil van 1 euro PP65+ leidt tot een verhoging van het OP op 65 jaar met 0,173 euro
	Ruilvoet omzetten PP65+ naar OP op 67 jaar	0,194 Uitruil van 1 euro PP65+ leidt tot een verhoging van het OP op 67 jaar met 0,194 euro
	Ruilvoet omzetten PP65+ naar OP op 68 jaar	0,206 Uitruil van 1 euro PP65+ leidt tot een verhoging van het OP op 68 jaar met 0,206 euro
	Ruilvoet omzetten PP2018 naar OP op 65 jaar	0,177 Uitruil van 1 euro PP2018 leidt tot verhoging van het OP op 65 jaar met 0,177 euro
	Ruilvoet omzetten PP2018 naar OP op 67 jaar	0,198 Uitruil van 1 euro PP2018 leidt tot verhoging van het OP op 67 jaar met 0,198 euro
	Ruilvoet omzetten PP2018 naar OP op 68 jaar	0,211 Uitruil van 1 euro PP2018 leidt tot verhoging van het OP op 68 jaar met 0,211 euro
hoofdstuk 5.3 en overgangsbepaling H2	Ruilvoet omzetten OP op 65 jaar naar PP65+	0,254 Uitruil van 1 euro PP65+ leidt tot een verlaging van het OP op 65 jaar met 0,254 euro
	Ruilvoet omzetten OP op 65 jaar naar PP2018	0,259 Uitruil van 1 euro PP2018 leidt tot een verlaging van het OP op 65 jaar met 0,259 euro
	Ruilvoet omzetten OP op 67 jaar naar PP65+	0,285 Uitruil van 1 euro PP65+ leidt tot een verlaging van het OP op 67 jaar met 0,285 euro
	Ruilvoet omzetten OP op 67 jaar naar PP2018	0,290 Uitruil van 1 euro PP2018 leidt tot een verlaging van het OP op 67 jaar met 0,290 euro
	Ruilvoet omzetten OP op 68 jaar naar PP65+	0,302 Uitruil van 1 euro PP65+ leidt tot een verlaging van het OP op 68 jaar met 0,302 euro

PENSIOENREGLEMENT

2024

Hoofdstuk	Omschrijving	Datum
		01-01-2024
	Ruilvoet omzetten OP op 68 jaar naar PP2018	0,308 Uitruil van 1 euro PP2018 leidt tot een verlaging van het OP op 68 jaar met 0,308 euro
Overgangsbepaling G2 bij hoofdstuk 7.2 Overgangsbepaling H3 en overgangsbepaling H4 bij hoofdstuk 7.2 en hoofdstuk 14.3	Verhoging partnerpensioen bij lage grondslag 2015: a. grensbedrag I b. grensbedrag II 2016: a. grensbedrag I b. grensbedrag II 2017: a. grensbedrag I b. grensbedrag II	€ 29.418,72 € 31.560,33 € 29.892,36 € 32.068,45 € 29.949,16 € 32.129,38
Overgangsbepaling G3 bij hoofdstuk 3.9, 4.6, 6.4 en 7.2 Overgangsbepaling F2 bij hoofdstuk 7.2	Maximum compensatie premiebetaling AOW/Anw over nabestaandenpensioen	€ 8.250,65 € 8.250,65
Overgangsbepaling H3 bij hoofdstuk 7.2 In combinatie met hoofdstuk 14.3	Ruilvoet omzetten PPP65+ naar OP op 65 jaar	0,173 Uitruil van 1 euro PPP65+ leidt tot een verhoging van het OP op 65 jaar met 0,173 euro
Overgangsbepaling A4 bij hoofdstuk 7.1 en paragraaf 7.1.3 (Politie)	Ruilvoet omzetten PPP65+ naar OP op 67 jaar	0,194 Uitruil van 1 euro PPP65+ leidt tot een verhoging van het OP op 67 jaar met 0,194 euro
	Ruilvoet omzetten PPP65+ naar OP op 68 jaar	0,206 Uitruil van 1 euro PPP65+ leidt tot een verhoging van het OP op 68 jaar met 0,206 euro

Uitruilfactoren van OP naar kapitaalgedekt PP65- (overgangsbepaling G1 en H2)

Werking tabel: aanspraken OP worden verminderd met in te kopen aanspraken PP65- maal factor genoemd in tabel.

Leeftijd	van OP65	van OP67	van OP68
	naar PP65-	naar PP65-	naar PP65-
15	0,0456	0,0502	0,0528
16	0,0461	0,0508	0,0534
17	0,0466	0,0514	0,0540
18	0,0470	0,0519	0,0546
19	0,0474	0,0523	0,0550
20	0,0477	0,0527	0,0554
21	0,0480	0,0530	0,0558
22	0,0483	0,0533	0,0561

PENSIOENREGLEMENT

2024

23	0,0486	0,0536	0,0564
24	0,0488	0,0539	0,0567
25	0,0490	0,0541	0,0570
26	0,0493	0,0544	0,0573
27	0,0495	0,0546	0,0575
28	0,0497	0,0549	0,0578
29	0,0499	0,0552	0,0581
30	0,0501	0,0554	0,0584
31	0,0503	0,0556	0,0586
32	0,0505	0,0558	0,0588
33	0,0506	0,0560	0,0590
34	0,0507	0,0561	0,0592
35	0,0508	0,0563	0,0593
36	0,0509	0,0563	0,0594
37	0,0509	0,0564	0,0595
38	0,0509	0,0564	0,0595
39	0,0509	0,0564	0,0595
40	0,0508	0,0563	0,0594
41	0,0506	0,0561	0,0592
42	0,0504	0,0559	0,0590
43	0,0500	0,0555	0,0586
44	0,0496	0,0550	0,0581
45	0,0491	0,0545	0,0575
46	0,0484	0,0538	0,0568
47	0,0477	0,0530	0,0560
48	0,0468	0,0520	0,0549
49	0,0458	0,0509	0,0538
50	0,0447	0,0497	0,0525
51	0,0434	0,0483	0,0510
52	0,0419	0,0466	0,0493
53	0,0403	0,0449	0,0475
54	0,0385	0,0429	0,0454
55	0,0365	0,0406	0,0430
56	0,0342	0,0382	0,0404
57	0,0318	0,0354	0,0375
58	0,0290	0,0324	0,0343
59	0,0260	0,0290	0,0307
60	0,0226	0,0253	0,0268
61	0,0189	0,0212	0,0224
62	0,0148	0,0166	0,0176
63	0,0104	0,0116	0,0123
64	0,0054	0,0060	0,0064